Paroh. Parohii 40 de Sfinți
Iași

339

ANUL III IAȘI, IANUARIE 1927 No. 1

MITROPOLIA MOLDOVEI

Foaie bisericească

APARE ODATA PE LUNA

SUB CONDUCEREA SECȚIUNEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

CUPRINSUL:

1. Epistolă către cler și popor.
2. Solidaritate.
3. In jurul unei măsuri.
4. Cuvântare.
5, Sărbătorirea unui preot.
6. Corurile de maici.
7. O atitudine.
8. Sărbătorile.
9. Informațiuni.
10. Oficiale.

IAȘI--INSTITUTUL de ARTE GRAFICE „VIAȚA ROMÂNEASCĂ“

Cd 122

Foaia bisericească **„Metropolia Moldovei“** apare sub conducerea secţiunei culturale a Consiliului Eparhial.

*

Conrespondenţa relativă la redacţie se trimite pe adresa: Pr. C. Gr. Vuiescu Mitropolia Iaşi.

*

Abonamentul este 100 lei anual şi se plăteşte prin Protoierie, sau direct Cancelariei Mitropoliei.

ANUL III IAȘI, IANUARIE 1927 No. 1

METROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE BISERICEASCĂ
APARE ODATĂ PE LUNĂ
SUB CONDUCEREA SECȚIUNEI CULTURALE
A CONSILIULUI EPARHIAL

mv .65
BIBLIOTECA MITROPOLIEI
P. I – 2

Epistolă

către cler și popor de anul nou: 1927[1])

La începutul anului nou, 1927, aduc preoțimei mele iubite, mulțumiri, pentru munca fără preget, ce a desfășurat în cursul anului trecut 1926, în conducerea poporului nostru, pe calea vieții creștine.

Aduc deasemenea, scumpului nostru popor român. mulțumiri, pentru dragostea ce ca totdeauna, a arătat-o și în anul trecut, către sfânta noastră biserică strămoșească și pentru ascultarea ce a dat-o sfintelor ei învățături, propoveduite prin slujitorii săi.

Aceste mulțumiri ale mele și către preoți și către popor, le fac din toată inima și cu toată dragostea, re mă leagă și de unii și de alții.

Știu, că după marele război, în care cu multe lupte mari jertfe, s'a îndeplinit dorința de veacuri a străoșilor noștri, adică, unirea tuturor Românilor într'o ingură țară mărită, cu o singură biserică ortodoxă ațională, s'au ivit, mai ales printre lucrătorii dela fabricile și uzinile din orașe, precum și la unii din locuitorii satelor, lucrători prin fabrici, unele învățături mincinoase, care duc la idei bolnave și rătăciri greșite, în paguba neamului și pentru slăbirea credinței noastre strămoșești. Mulți din ai noștri, cari apucaseră pe a-

1) Această epistolă a fost trimisă fiecărui preot, spre a se citi în biserică de ziua anului nou sau în sărbătoarea următoare.

Biblioteca Mitropoliei Moldovei și Sucevei "Dumitru Stăniloae" Iași M00065

ceste căi greşite, convingându-se de rătăcirea în care căzuseră, s au reintors la dreapta credinţă strămoşească.

Şi am nădejdea, că în scurtă vreme, nimeni din fiii neamului nostru, nu se vor mai lăsa a fi înşelaţi, după dorinţa şi interesul vrăjmaşilor, ci, că toţi vom fi, caşi în trecut, păstrători fără nici-o ştirbire, ai legii şi ai credinţei noastre strămoşeşti. Aceasia se impune pentru noi mai ales azi, când cu ajutorul lui Dumnezeu, suntem o ţară mărită, cu un popor numeros.

Şi pentruca să ne putem împărtăşi în curgerea anului ce î cepem, de harurile cereşti, ce fiecare dintre noi le doreşte. pentru sine şi pentru ai săi, se cuvine să fim buni creştini, cu încredere în Dumnezeu, iubindu-ne unii pe alţii, ca adevăraţi fraţi, de acelaş neam.

Să fim credincioşi desăvârşiţi ai sfintei noastre biserici strămoşeşti şi cetăţeni devotaţi ai iubitei noastre ţări. Să rugăm pe Atotputernicul Dumnezeu, ca să ocroteească scumpa noastră ţară şi să binecuvinteze al ei popor, iar pe M. Sa Regele, să ni-l păstreze mulţi ani deplin sănătos, cu întreaga Familie regală.

Cu aceste gânduri şi cu aceste simţiri, păşind pragul anului nou, să avem deplină încredere, că dorinţele noastre vor fi ascultate de Dumnezeu şi ţara no stră va fi binecuvântată, cu pace şi mulţumire, iar pământul bogat al ţării, cu holdele sale, de pe întinsele câmpii, muncite la timp, cu braţe vânjoase şi harnice şi udate de Dumnezeu la vreme cu ploi îndestulătoare, vor da rod cu îmbelşugare, pentru folosul şi hrana noastră.

Inchei această epistolă către voi, dorindu-vă dela bunul Dumnezeu, ani mulţi, sănătate şi putere de muncă.

P I M E N
Metropolitul Moldovei şi Sucevei

Iaşi, 1 Ianuar 1927.

Solidaritate

Anul 1926, în afară de întâmplările comune, a adus în cursul vieţii noastre bisericeşti două fapte, asupra cărora importă în cel mai înalt grad, să ne oprim atenţiunea noastră.

Aceste fapte importante şi cu urmări simţite pentru

mersul vieţii noastre religioase sunt: înfiinţarea Facultăţii de Teologie dela Chişinău şi studiul religiei în licee, pus în discuţie cu prilejul reformei învăţământului nostru secundar. Se cunosc antecedentele înfiinţării Facultăţii de Teologie. Mitropolia Moldovei, Sfântul Sinod şi toată presa ieşană cu o bună parte din presa din ţară, au cerut stăruitor, ca sediul ei să fie la Iaşi, unde o chema nu numai aşezarea ei într'un punct de influenţă religioasă şi culturală eficace, dar şi un drept al universităţii de a se întregi şi un drept istoric şi ierarhic al Mitropoliei Moldovei.

Această mişcare a fost determinată în cea mai mare parte de clerul din Iaşi, solidarizat cu acela din Moldova întreagă Deşi cauza n'a avut izbânda cuvenită, sunt în măsură să afirm, că acţiunea clerului din Iaşi pentru înfiinţarea la Iaşi a Facultăţii de Teologie, a cumpănit greu în cumpăna factorilor hotărâtori, şi a descoperit lumei noastre politice, puterea nebănuită a unei acţiuni preoţeşti, când ea se afirmă cu demnitate, cu seriozitate şi gata să facă orice sacrificii personale şi să reziste oricărei ispite şi oricărei neplăceri, în susţinerea dezinteresată a unei cauze drepte. Este destul să ne gândim, spre a putea aprecia efectul acestei acţiuni, la agitaţiunile înfrigurate, pe care le-a determinat în sânul congresului naţional bisericese, unde ea a fost admisă în discuţie, şi la moţiunea prin care acest congres, recunoaşte ca legitime susţinerile clerului ieşan.

N'avem Facultatea de Teologie la Iaşi, este drept; dar avem un succes moral al acţiunii clerului nostru, care şi-a găsit un loc de cinste în opinia noastră publică. Avem clădit un piedestal, pe care vom putea zidi în viitor!.... Am avut prilejul unei mobilizări de probă, care ne garantează, că la ceasul când drepturile bisericeşti ar fi puse în primejdie, avem pe cine comta!.. Nu pot trece cu acest prilej, nesemnalat un fapt, care ne umple sufletul de recunoştinţă şi de nădejde şi anume: acţiunea de sprijinire a drepturilor Bisericii, pe care a dus-o alături de noi, cu competenţă, stăruinţă şi curaj, Dl. profesor universitar dela Facultatea de Drept din Iaşi, Valeriu Bulgaru. A făcut acest domn profesor, pentru cauza noastră, mai mult decât am fi avut dreptul să ne aşteptăm. De altfel parte din preţioasele şi documentatele d-sale articole, publicate în presa ieşană, au fost reproduse în revista noastră. Biserica noastră nu trebuie să uite şi sper că nu va uita, pe acest preţios prieten al ei, care cu atâta demnitate, forţă şi desinteresare s'a pus în serviciul ei.

Regretăm din suflet, că în timpul din urmă, a fost înlăturat dela catedra sa dela Facultatea de Drept. Îi exprimăm pe această cale simpatia şi recunoştinţa noastră.

A doua mare problemă, care a agitat lumea noastră bisericească, a fost şi este învăţământul religios în licee.

Discutându-se reforma învăţământului secundar, s'a manifestat tendinţa de a reduce învăţământul religios în licee.

Nu-i nevoe să stăruim asupra urmărilor dezastroase din punctul de vedere bisericesc, ce-ar fi rezultat de aci.

Clerul din Iaşi însă, de asemenea solidar cu cel din Moldova şi din ţară, a lucrat cu stăruinţă spre a înlătura această primejdie. S'a întocmit la Iaşi un memoriu, care s'a înaintat de ieşeni autorităţilor în drept; de asemenea acest memoriu s'a trimis şi tuturor eparhiilor, spre a se asocia cu noi şi a interveni în favoarea drepturilor Bisericii în şcoală.

S'au scris articole prin presă, spre a lămuri opinia publică şi s'a susţinut chestia aceasta prin toate mijloacele

Sfântul Sinod, la rândul său, a intervenit şi după cât suntem informaţi, Domnul Ministru al Instrucţiei, a recunoscut drepturile studiului religiei până în ultima clasă de liceu

Iată un alt succes obţinut, numai datorită atitudinii energice, serioase şi solidare a clerului nostru.

Dar înregistrând cu bucurie de creştin şi preot aceste succese, socotesc de imperioasă datorie să comunic fraţilor preoţi, că şi în aceste momente, când cele mai vitale interese bisericeşti erau în joc, când credinţa noastră, dreptul nostru, autoritatea şi prestigiul nostru erau în primejdie, când această primejdie iminentă, făcuse ca clerul la chemarea noastră să se unească într'o solidaritate sfântă de apărare a drepturilor Bisericii, în aceste momente zic — unii clerici, credeau că nu au nimic mai bun de făcut, decât să caute favoruri personale, prin atitudini şi acţiuni, care lăsau să se înţeleagă neted, că ei se desolidarizează de acţiunea generală a clerului.

Rar se pot întâlni exemplare omeneşti mai lipsite de demnitate; rari sunt momentele, când prestigiul clerului poate fi mai jos coborât! Rămâne ca onoratul cler să judece şi să tragă concluziile!.... Cât pentru noi, faptul acesta ne repugnă în mod absolut!

Cauza în sine n'a avut nimic de pierdut din conduita lor; ei sunt şi prea prea puţini şi personal cunoscuţi atât de noi cât şi de lumea laică!....

Dar un învăţământ se desprinde din toate acestea şi el va sluji la moralizarea vieţii noastre publice. Solidaritatea este o nepreţuită armă de luptă. Când ea se realizează pe temelia unui principiu de dreptate, ea este recomandată de morala creştină. Această morală însă, nu numai că nu aprobă o solidarizare pe chestiuni de abjecte interese personale ori de păcate, ci o condamnă cu ultima energie, ca armă a principiului întunerecului. O solidarizare a omenirii întregi, pe o chestiune nedreaptă, nu va găsi în ea destulă putere, ca să învingă până în cele din urmă, pe un singur individ înarmat cu dreptatea.

Aşa-i voia Celui de sus, care a întocmit lumea în încheieturile ei cele mai profunde, pe temelia dreptăţii şi adevărului, singurele care dau valoare morală solidarităţii.

Cu astfel de solidaritate se cuvine să lucrăm, în interesul sfânt al Bisericii noastre.

Ec. Valeriu Iordăchescu
Profesor — Iaşi

In jurul unei măsuri

Ministerul Cultelor şi Artelor, prin adresa No. 44600, a făcut cunoscut Chiriarhiilor din ţară, că dela 1 Ianuarie 1927, consilierii eparhiali referenţi, să rămână numai cu această însărcinare, renunţând la orice alte funcţiuni la stat, adică la oficiul de preoţi parohi.

Faţă de această măsură nedreaptă, consilierii eparhiali ai Mitropoliei noastre, au înaintat I. P. S. Mitropolit, întâmpinarea de mai jos.

In acelaş timp, o întâmpinare la fel a fost trimisă şi onor. Minister al Cultelor, precum şi tuturor consiliilor eparhiale din ţară.

Inalt Prea Sfinte,

Subscrişii Consilieri Eparhiali Referenţi, luând cunoştinţă de adresa Onor Ministerului Cultelor, No. 44600 din 18 Octombrie a. c, prin care se aduce la cunoştinţa Chiriarhiilor din întreaga ţară, că cu începere dela 1 Ianuarie 1927, consilierii eparhiali nu mai pot ocupa alte funcţiuni la stat, ne simţim datori a supune cunoştinţei I. P. S. Voastre, că nu înţelegem cum este cu putinţă, ca în situaţia de biserică autonomă, în care ne găsim astă-zi conform noue legi şi a statutului de organizarea bisericii ortodoxe, Ministerul poate lua decizinni, care sunt de competenţa autorităţii bisericeşti.

Aceasta nu se putea nici sub imperiul legei vechi şi cu atât mai mult astă-zi, când asemenea chestiuni nu pot fi rezolvite decât de Sf. Sinod, sau celelalte organe creiate prin legea nouă.

In afară de aceasta, dispoziţiunea luată de Dl. Ministru al Cultelor, o credem neexecutabilă din următoarele motive:

1. Dispoziţia este ilegală.

In adevăr, art. 4 din legea cumulului, prevede lămurit, că „Membrii clerului chemaţi în funcţiuni bisericeşti şi didactice, pot ocupa până la două însărcinări retribuite".

Credem că această dispoziţiune legală nu poate fi anulată printr'o deciziune ministerială.

2. Cele două funcţiuni nu suut incompatibile.

Astfel, dispoziţiunea luată de Onor. Ministerul Cultelor, ar avea rost, dacă funcţiunea de preot paroh, ar fi după noua lege a clerului, incompatibilă cu cea de consilier eparhial.

Ori, statutul pentru organizarea bisericei ortodoxe, are un capitol special despre „*incompatibilităţi*" la art. 173, care însă nu prevede nimic în această privinţă.

Aşa dar credem că Onoratul Minister nu poate creia incompatibilităţi, acolo unde legea nu le-a prevăzut expres.

3. Dispoziţiunea este în contrazicere cu altă dispoziţie a Ministerului de Culte.

In adevăr, Ministerul de Culte prin deciziunea No. 45733 din 19 Octombrie a. c. hotărăşte că: „potrivit art. 4 din legea cumulului membrii clerului, chemaţi în funcţiuni bisericeşti şi didactice, nu pot ocupa mai mult de două însărcinări retribuite.

Dacă această dispoziţiune pe care o ia Ministerul se bazează pe lege, cum poate acelaş Minister impune Consiliilor Eparhiali, cari şi ei sunt clerici chemaţi în funcţiuni bisericeşti, să nu mai aibă alte funcţiuni şi mai ales să fie lipsiţi de funcţiunea de preot paroh care este cea dintâi atribuţiune a lor.

4. Dispoziţiunea este ilegală şi din alt punct de vedere

Astfel, art. 1 al. 2 din legea cumulului, prevede că „funcţiunile elective nu intră în prevederile acestei legi (a cumulului), întrucât titularul nu are nevoie de o confirmare a puterei executive, pentru exercitarea acestei funcţiuni". Ori postul de consilier a fost dobândit de noi prin alegere, iar aprobarea s'a dat de către Inalt Prea Sfinţia Voastră, conform art. 131 al. p. din statutul legei de organizare a bisericei.

Prin urmare chiar dacă nu ne-am prevala de art. 4 din legea cumulului, dispoziţiunea este ilegală şi în temeiul art. 1 al. 2 din aceiaşi lege.

5. Dispoziţiunea este anticanonică.

In conformitate cu canonul 6 al Sinodului 4 ecumenic, nu pot exista preoţi fără biserică. Acest canon are un fundament dogmatic, de oarece un preot există ca atare, pentru a oficia Sf. Liturghie, în care se aduce jertfa cea fără de sânge pentru iertarea păcatelor omeneşti. Un preot care nu are biserică şi care deci neputând aduce jertfă, nu are ca destinaţie principală oficiul sfânt al jertfei, nu are nici calitatea de preot. Pentru a avea preoţia în toată integritatea ei, preotul trebue să fie nu numai sfinţit, ci să-şi poată exercita darul în biserică şi în popor.

Dispoziţiunea acestui canon are şi un fundament practic, căci a avea funcţionari bisericeşti, care nu au biserică, însemnează a face din preoţi funcţionari civili, cari vor pierde orice legături cu altarul, se vor laiciza şi se vor înstreina de popor, răcindu-se în ei sentimentul de dragoste şi de râvnă pentru misiunea preoţească, care este şi o misiune învăţătorească-pastorală.

6. Dispoziţiunea este nedreaptă.

Inţelegem prin aceasta că ea nedreptăţeşte o categorie

de funcţionari bisericeşti faţă de alţii, precum Protopopii, Misionarii, Profesorii, Institutorii şi chiar subalternii consilierilor eparhiali, cari cu toţii pot ocupa şi postul de paroh, pe când cu consilierul eparhial se face o inexplicabilă excepţie. Aceasta fără să mai vorbim de funcţionarii civili, cari nu au această obligaţie. In acest caz ar trebui, ori ca toate categoriile de funcţionari bisericeşti să nu mai ocupe postul de paroh, lucru ce ar fi în contrazicere cu toate motivele arătate la punctele de mai sus, ori să se lase şi consilierilor dreptul de a putea fi parohi.

Menţionăm şi insistăm asupra faptului, că noi consilierii eparhiali ne vom găsi în situaţia curioasă, ca Şefii de serviciu şi Şetul de Birou, subalternii noştri vor avea o situaţie şi morală şi materială mai bună. Morală fiindcă putând ocupa şi postul de paroh vor exercita preoţia în toată plenitudinea ei, materială, fiindcă exercitând preoţia, veniturile ei adăugate la salariul respectiv, vor întrece salariul de consilier eparhial, chiar dacă ar fi să fie un salar de Agregat Universitar.

7. Dispoziţiunea este dăunătoare eparhiilor şi administraţiei bisericeşti.

Toţi consilierii eparhiali de astă-zi, sunt aleşi dintre cei mai buni preoţi din enorie care li are ţara. Dacă dispoziţiunea ministerială se va aplica, ei se vor retrage la bisericile lor, întrucât postul de paroh deşi e mult mai slab retribuit, dar are folesnirea unei locuinţi şi posibilitatea de a ocupa o altă funcţiune didactică sau administrativă, care să nu cadă în prevederile dispoziţiunei ministeriale de care ne ocupăm.

Ori dacă actualii consilieri se vor retrage, în locul lor vor veni persoane laice, ceea ce nu este în spiritul legei clerului, sau preoţi fără pregătire, cari neavând ceva mai bun, se vor mulţumi cu orice situaţie.

8. Dispoziţiunea va agrava lipsa de preoţi.

Toate instituţiile din ţară, se găsesc în situaţia că duc lipsă de funcţionari. Este doar un fapt notoriu, că întreprinderile particulare oferind salarii superioare celor pe care le dă statul, funcţionarii îşi găsesc un plasament mai bun acolo. In biserică lucrul este şi mai grav. Sunt sute de parohii vacante la sate şi oraşe, fiindcă preoţimea nu e atrasă şi printr'o retribuire care să-i asigure existenţa. In asemenea împrejurări, dispoziţiunea D-lui Ministru al Cultelor despre care ne ocupăm, va dezorganiza şi mai tare biserica, făcând vacante o nouă serie de parohii.

Acestea fiind motivele, pe baza cărora credem inexecutabilă dispoziţiunea Onoratului Minister de Culte No. 44600, rugăm cu cea mai adâncă smerenie, a examina chestiunea şi a dispune cele ce veţi crede.

Suntem siguri că dacă chestiunea aceasta va fi deferită justiţiei, cerându se pe această cale respectarea unui drept pe care îl acordă în mod expres legile, se va avea câştig de cauză.

Cu profundă smerenie,

Semnaţi: Consilierii eparhiali referenţi ai Mitropoliei Moldovei

---

Cuvântare ţinută în Catedrala Sf. Mitropolii-Iaşi, cu ocazia deschiderii Congresului general studenţesc

Domnilor studenţi,

V'aţi adunat din cele patru laturi ale ţării, în cetatea jertfelor şi a idealurilor, spre a vă sfătui laolaltă şi a pune la cale interesele Domniilor voastre studenţeşti. Inainte de a păşi la lucru, aţi găsit cu cale, să veniţi în faţa Altarului, spre a invoca binecuvântarea cerului, asupra lucrărilor D-niilor voastre.

Bisericii, îi place să vadă în acest gest, nu un simplu omagiu exterior, arătat credinţei neamului nostru, ci o stare de conştiinţă implântată statornic în sufletele generaţiei tinere de cărturari ai ţării.

Bisericii, îi place să tălmăcească acest gest, ca un simptom şi un program.

In adevăr, de mai bine de trei pătrare de veac, spirite duşmănoase şi neînţelegătoare, lucrează de zor, spre a descotorosi cultura noastră de nota ei religioasă. Inchipuindu-şi că ideia religioasă, face notă discordantă în concertul culturii generale, s'au socotit luminători adevăraţi, stingând această făclie.

Dar iată că mult oropsita ideie religioasă, de mulţi ani socotită moartă pe vecie, dă semne de viaţă, ba încă în cultura ţărilor apusene, îşi reclamă cu tenacitate acest drept la viaţă, pe care în bună parte l-a şi redobândit.

Acesta este un simptom, care indică noua direcţiune a culturii omeneşti; gestul domniilor voastre de azi, a întregii studenţimi din întreaga ţară românească, mărturiseşte că şi cultura românească a primit înrâurirea acestei reacţiuni culturale generale, şi Biserica noastră îl aprobă cu bucurie şi-l bine-cuvintează.

Pentru nici o categorie de credincioşi, biserica noastră nu are o mai vie atenţie şi o mai delicată solicitudine, decât pentru studenţime; în ea vede nu numai vlaga fizică a neamului nostru, ceiace este de mare preţ, dar pe apărătorii şi

făuritorii culturii neamului, ceiace constituie suprema valoare a unui neam.

Să nu fiţi ispitiţi a crede, domnilor, că Biserica creştină, nu preţuieşte după cuviinţă cultura, acest sublim produs al activităţii sufletului omenesc.

In potriva tuturor aparenţelor contrarii, provocate de vicisitudinile vieţei bisericeşti, Biserica a învăţat, ea a proclamat urbi et orbi, respectul pentru cultură.

Cuvintele: „Ce ar folosi omului de ar dobândi lumea toată şi-şi va pierde sufletul său?“, sunt înfruntarea vie şi continuă a defăimătorilor ei. Vedeţi ce preţ dă divinul întemeetor al bisericei, sufletului?

Şi unde se găseşte puterea creiatoare a culturei, dacă nu în sufletul omenesc pe care nimeni nu-l preţueşte mai mult decât Biserica creştină? Cine pune preţ pe suflet, pune preţ pe cultură, care este activitatea lui cea mai înaltă. Şi nu se putea altfel, când prin cultură se făureşte, şi se desăvârşeşte fiinţa unui neam!

Dar Domnilor, variatele şi necesarele laturi ale culturei unui popor, nu trebue să monopolizeze fiecare în folosul său particular şi exclusiv sufletul lui; ci trebue să-l formeze şi să-l dezvolte armonic, aşa cum pretinde fiinţa normală a sufletului omenesc. Dacă fiecare ramură de activitate sufletească, este de o necesitate şi utilitate incontestabilă, înfăţişând diferitele aspecte ale realităţii, cu care avem de a face în viaţa şi desvoltarea noastră ca individ şi neam, *privirea realităţei sub aspectul absolutului, obiectul culturei religioase*, ocupă un loc privilegiat prin înălţimea ce o caracterizează.

Ceiace distinge fiinţa omenească de restul lumei vieţuitoare, este nu numai capacitatea ei de a-şi croi idealuri de viaţă, dar şi puterea sublimă de a le realiza prin ideia de datorie. Ei bine, nicăeri în cultura umană, nu veţi găsi despre datorie, un concept mai în stare să reziste eroziunilor criticei raţionale, decât în conceptul despre datorie, aşa cum el este elaborat în cultura religioasă. *Pentru cult ra religioasă, fundamentul datoriei este săpat în voinţa realităţei absolute, a lui Dumnezeu.*

De pe acest piedestal, nimeni şi nimic nu-l poate clăti. Şi ideia de datorie, astfel izvorîtă dintr'o concepţie culturală religioasă, care este aceia a Bisericei noastre, fecundează toate idealurile de viaţă, implicit pe cel naţional, obiectivul preocupărilor D-vs.

Biserica noastră Domnilor studenţi, prin formă sa de cultură, pe care o imprimă neamului nostru, nu numai că-i arată idealul naţional, ca ideal de viaţă, dar prin ideia de datorie, obligă pe fiii săi, să se silească a-l şi îndeplini. Prin aceasta, cultura religioasă devine o necesitate naţională, iar biserica învăţătoarea neamului.

In gestul D voastră de astăzi, ea doreşte să vadă un program al activităţei D-voastre culturale de viitor

de aceia domnilor studenţi, înainte de a părăsi sfântul Altar, înaintea căruia aţi deschis sufletele D-voastre fiorului divinităţii, cea mai pură şi mai sublimă emoţie a sufletului omenesc, Biserica binecuvântând din inimă lucrările ce vă aşteaptă, cheamă atenţia şi reflecţia D-voastră, asupra următoarelor cuvinte din Evanghelie: „Eu sunt lumina lumei; cel ce va crede în mine, nu va umbla întru întunerec ci va avea lumina vieţei"

Iaşi 28 Noembrie 1926

Pr. Valeriu Iordăchescu
Profesor

Sărbătorirea unui preot

Economul C. Dron, parohul bisericii Golia, referent mitropolitan şi director al federalei, luându-şi în primire noul post ca membru al Eforiei Bisericeşti, în care post a fost ales de către Marele Congres Bisericesc, a trebuit să părăsească Iaşul şi să se stabilească în Capitală, Cu acest prilej, un grup de fruntaşi ai federalei d-nii: I. Dodon, V. Sebastian, C. Drăghici şi Dr. I. Popovici, cum şi câţiva fruntaşi ai clerului ieşan, au luat hotărârea de a-i sărbători printr'o agapă, în ziua de 28 Dec. în aula seminarului „Veniamin Costache". Au luat parte peste 100 persoane între cari: Prea Sfinţitul Grigorie, vicarul Mitropoliei, sărbătoritul economom C. Dron, d-nii I. Simionescu profesor universitar şi membru al Academiei Române, N. Moldovan, inspector al Băncilor Populare, Pavel Văleanu subinspector al Casei Centrale, I. Dodon, V. Sebastian din Roşcani, C. Drăghici din Tomeşti, I. Popovici ncul director al Federalei; Valeriu Bulgaru, Osvald Racoviţă, D. Dimitriu, Alfons Herovanu, Em. Diaconescu, Th. Ghiga, profesor, C. Mihailescu şi Eug. Marinescu, avocat, din partea băncii pop. C. F. R. Ilie Dumitraş, institutor, C. Romano, A. D. Atanasiu, profesor, Iorgu Ciolan, din Podul Iloaei, Al. Băisan-Voineşti, C Popovici Tg.-Frumos, Gh. Popovici—Cucuteni, C. Corduneanu—Movileni, C. Rusu şi V. Alexuc din Şipote, D Iordăchescu, Profesor Vaslui, Hrist. Trepcea, Toma Zaharia, institutor. D. Bejenaru şi Gh. Huţanu, I. Petriţeanu, Em. Zamfirescu, Mihail Grumăzescu, profesor, Dorohoi; V Oiaga, V. Sadoveanu, profesori, Em. Serghie (Lumea).

Clerici: Ec. Cicerone Iordăchescu, directorul Seminarului „Veniamin Costache", Econ. I. Gotcu, Econ. Valeriu Iordăchescu, Econ. Em. Vasiloschi, Econ. C. Vuiescu, Econ. Gh. Florescu, Econ. C. Dinescu, Econ. D. Furtună, directorul Seminarului din Dorohoi, Econ. Gh. Petrovanu, Econ. M Ionescu, Pr Cezar Vuza, Econ. N. Savin, pr. N. Oniceanu, pr. Gh. Tudurache şi preot N. Hodoroabă.

S'au adus cu acest prilej, elogii pe deplin meritate pr. C. Dron. Primul vorbeşte, prezidentul agapei, *P. S. Vicar Grigorie*

în dublă calitate: ca prieten şi ca reprezentant al I. P. Ş. Mitropolit Pimen. Il cunoaşte încă din şcoală de unde promitea mult pentru viitor.

In Capitală, membrul Eforiei, să ducă energia şi cinstea de care a dat dovezi, pentru ca cei dela centru să vadă că şi în Eparhia Iaşului, se lucrează şi că poate da elemente de talia pr. C Dron.

2) *Profesorul I. Simionescu* îşi exprimă bucuria că vede o atmosferă aşa de caldă de pe urma unei munci; are însă şi o strângere de inimă, că prin plecarea pr. Dron, se lipseşte Iaşul şi nordul Moldovei de o energie activă, de un om de o modestie cum rar s'a văzut, şi care, când hotărăşte să facă ceva, nu se lasă până nu izbândeşte.

Il cunoaşte de când a înfiinţat obştea dela Todireni şi când o asemeneă faptă era socotită ca un act revoluţionar. A venit în Iaşi mai mult împins. S'a distins în cooperaţie. La „Ziua Crucii" a făcut casa parohială. A fost un însufleţitor. A colaborat la revista „Viaţa Romînească"; a avut o activitate multiplă. Doreşte ca în Gheena României să biruiască prin calităţile sale.

3) *Econ. Cicerone Iordăchescu:* Scuză absenţa prof. C. Praja şi Gh. Gheorghiu, din partea căruia citeşte o elogioasă scrisoare al cărei cuprins îl publicăm aici:

„Mult stimate şi iubite Păr. Dron,

Regret că împrejurările mă împiedecă să iau parte la agapa din astăseară.

Cu aceasta, pierd prilejul de a-ţi mărturisi prin graiu, un alt regret, cu mult mai mare, acela de a te vedea plecând dintre noi la Bucureşti. (O! Bucureşti nesăţios! Ce-a avut Iaşul bun şi meritos şi tu nu i l-ai luat!)

Cu plecarea Sf. Tale, ştiu că rămân în Iaşi goluri însemnate în multe instituţii culturale, cărora le-ai închinat priceperea şi munca şi care vor tánji desigur multă vreme, până-ţi vor găsi înlocuitori.

Trebue să recunoşti însă că aceste instituţii au două drepturi: întăi să se mândrească că cel ce le-a fost fruntaş ori colaborator, pleacă din mijlocul lor înălţat la însărcinări şi răspunderi superioare şi al doilea să nutrească speranţa, că de unde vei fi, nu vei uita o clipă lanurile unde ai sămănat şi cultivat.

Unind şi eu glasul cu al commesenilor din astăseară, îţi urez din toată inima «drum bun» şi ca profesor al Seminarului Veniamin adaog o rugăminte: Nu uita şcoala unde ai învăţat şi căreia de sigur că ceva îi datoreşti (ce şi cât anume cine ar putea preciza?), îl cunoşti foarte bine nevoile, îi ştii importanţa şi ştii ce folos ar putea aduce bisericei, dacă ar fi pusă în condiţii prielnice de desvoltare. Incă odată dar nu uita şcoala lui Veniamin Costache.

Cu cea mai deosebită stimă,

Iaşi 1926 28 | XII Gh. Gr. Gheorghiu

S'a mai primit şi din partea d-lui avocat V. Frăţiţă, fost ajutor de primar, scrisoarea aceasta :

„Stimate şi iubite Părinte Dron,

Sunt cu sufletul alături de atâţia oameni de bine, la mezitata D-tale sărbătorire, ce ţi se face cu ocazia plecărei din oraşul nostru.

Acela sau acela, cari au luat lăudabila iniţiativă să te sărbătorească, printr'o masă prietenească şi colegială, au marele merit — şi-i felicit din inimă — că au ales un prilej atât de potrivit şi au ştiut să vadă şi să aprecieze marile calităţi sufleteşti şi intelectuale, de care ai dat dovadă în toate manifestările vieţei D-tale.

Acuma când ne părăseşti — chemat la datorii mai mari şi mai înaltă şi grea răspundere — avem un regret şi o bucurie.

Ştim cu toţii că modest şi'n tăcere ai muncit până acum şi te-ai învăţat să faci binele, cum albina mierea ei; te regretăm de oarece n'o să te mai avem în mijlocul nostru, n'o să profităm de sfaturile D-tale înţelepte, de inima D-tale vibrătoare şi caldă, dar ne bucurăm că din rândurile noastre, dintre ieşeni, ai fost ales ca cel mai vrednic să conduci şi să îndrumezi interesele mari şi superioare ale Bisericei Ortodoxe Române.

Precum ai dat dovadă şi te ai pătruns că — în urma legilor de expropiere aplicate în ţara noastră, — prosperarea şi desvoltarea liniştită din punctul de vedere economic şi social, a Neamului nostru, nu se poate face decât printr'o muncă continuă şi cu o clasă ţărănească vrednică, conştientă şi organizată, tot aşa însuşirile D-tale fireşti, sunt chezăşia sigură să vedem în D-ta şi mai departe, un reprezentant strălucit şi convins ocrotitor al credinţei noastre strămoşeşti.

De aceia îţi urez cu toată inima, să te ducl sănătos, şi cu bine şi izbânda deplină să-ţi încoroneze munca

Cu cele mai bune şi prieteneşti sentimente",

28 | XII 1926 V. D. Frăţiţă

Părintele Iordăchescu continuând mai spune, că îl cunoaşte bine, căci i-a fost coleg de clasă. S'a distins de atunci. Citează un caz: Erau în cl. VI. Li se dăduse la limba română să faca o analiză a cronicii atribuite lui Milescu. Profesorul respectiv V. Cireş, a rămas încântat de lucrarea păr. Dron spunând, că poate servi ca teză de licenţă în litere şi de aceia i-a publicat-o într'o revistă. S'a hotărât să servească biserica şi neamul. N'a umbrit prestigiul bisericii, ca atâţia alţii. Mulţi poartă haina preoţească, puţini o merită. S'a afirmat pe terenul muncii extrabisericeşti, în care a pus pecetea învăţăturii creştine, fapt ce ne măgulеşte. Nădăjduеşte că se va reîntoarce la Iaşi.

4) *Dl. Em. Diaconescu :* Preotul Dron e o energie a neamului nostru, dovadă că avem calităţi cu care ne putem ridica sus. A

avut fericirea să pună în practică principiile ce l-au călăuzit. Aduce salutul tuturor cooperativelor de consum.

5) *Econ. I. Gotcu:* Vorbeşte de activitatea curat bisericească. Pe vremuri, Sf. Sa a făcut o mărturisire răposatului Haret şi imputându-i oarecum, că par'că mai mult cheamă la lucru pe tărâmul economic pe învăţători decât pe preoţi. Acesta a răspuns: Scoate-i de sub autoritatea cea de fier, dă-mi-i pe mână şi voi face din ei oameni de ispravă! Activitatea pr. Dron în cooperaţie nu-i extrabisericească. In acest domeniu, unde preotul a pus umărul şi a dat binecuvântarea, lucrurile au mers bine. Nu-i regretă plecarea. Să se ducă, ca astfel ţara întreagă să vadă de ce-i capabil un preot.

6) *Econ. Valeriu Iordăchescu:* Noi preoţii prin serbarea din astă seară, simţim o bucurie care ne merge la inimă, pentru că, o manifestaţie care adună atâţia oameni civili, cari cântăresc pe om când e vorba să-l preţuiască, este o dovadă că meritele sărbătoritului sunt reale. E vorba de ce putem învăţa din această sărbătorire. Mulţi au spus, că pr. Dron, atât de priceput în treburile practice, a fost croit pentru altă menire decât cea de ordin pur bisericesc, speculativă şi morală. Nu şi-a greşit însă cariera.

Pentru ca o acţiune să fie bine justificată, trebue să pornească—ca la pr Dron—dintr'o convingere, dintr'un puternic suport moral, ca să dăinuiască. Acesta e resortul adânc al acţiunii pr. Dron şi pe care nu l-a ascuns faţă de prieteni.

7) *Dl. avocat Valeriu Bulgaru:* Cuvintele rostite nu sunt mai pre jos de meritele omului ales, pe care îl sărbătorim. Noi laicii avem prilejul să ne arătăm gratitudinea şi pentru un om al bisericii. Recunoaştem un sentiment de solidaritate care ne-a legat în trecut, ne leagă în prezent şi ne va lega şi în viitor de biserica neamului. Acest sentiment, acest legământ, ne adună astăzi aici. Pentru biserică e o bucurie, că activitatea unui membru al ei este apreciată şi că trebuie să rămână vie în inimile tuturora. Când se va scrie istoricul începutului reformei agrare dela noi, obştea dela Todireni-Botoşani, înfiinţată de pr. Dron va avea locul ei.

In lupta ce s'a dat, pentru ca Facultatea de Teologie reînfiinţată pe lângă universitatea ieşană, să-şi aibă sediul în Iaşul unirii şi nu la Chişinău, pr. Dron a avut partea sa de muncă şi de merit. Azi când din anumite sfere se şopteşte „mai multă filosofie în şcoală", se cuvine ca noi să strigăm: „mai multă credinţă". Cariera pr. Dron să atingă cât mai înalte culmi pentru cinstea acestui Iaşi atât de urgisit şi de uitat.

8) *Dl. Ion Popovici—noul director al Federalei:* Citeşte o cuvântare elogioasă. Clipa în care se aminteşte de activitatea pr. Dron, constitue pentru D sa un moment de o deosebită mulţumire sufletească. Arată rostul cooperaţiei şi cauzele care au determinat-o; de asemenea cum şi-a început sărbătoritul activitatea pe acest teren. Ideia de a munci în această latură i s'a arătat şi -a însufleţit, ca şi semnul sf. cruci ce s'a arătat pe cer sf. îm-

părat Constantin cel Mare. Actuala situaţie a federalei se datoreşte pr. Dron.

9) *Dl. Iorgu Ciolan—fost senator:* Spune că vorbeşte ca simplu ţăran. Cu încă 6—7 ani înainte de război federala era bolnavă. Trebuia adus un om de muncă în fruntea ei A venit pr. Dron şi a îndreptat-o. „Mergeţi cu bine. Pentru noisunteţi o mângâiere, că am putut trimite la centru un asemenea om!"

10) *Dl. V. Oiaga:* Am trăit câteva clipe înălţătoare, căci am văzut meritul recunoscut, ceiace în ţara noastră e un lucru foarte rar. In activitatea pr. Dron e imprimată ideia creştină. Din articolele pr. Dron a văzut că sf. sa n'a uitat că-i Român şi preot. Un om cu ponderaţia şi experienţa sa, punându-şi cunoştinţele şi energia la lucru, va servi şi neamul şi biserica—instituţia celor săraci. „Vei rămâne în Bucureşti nu pentru că te vor iubi, ci pentrucă va fi nevoie de sf. ta. Să nu uiţi că eşti absolvent al Seminarului „Veniamin".

11) *Dl. Avramia din Socola:* Işi încheie cuvântarea de elogii, zicând: „alături de sf. ta vor fi şi prietenii dela Iaşi. Să ne mai scrii!"

12) *Dl. P. Veleanu—sub-inspector al Casei Centrale:* Il cunoaşte bine, ca unul ce lucrează ca organ de control cu el, de 8 ani de zile. A satisfăcut interesele generale ale federalei. Iubirea de sate se ilustrează cu excursii, cu care prilej dădea cele mai frumoase sfaturi şi lecţii de cooperaţie, din care şi d-sa a învăţat. Activitatea sf. sale rămâne ca un plămân viu în Iaşi şi preoţimea se poate mândri.

13) *Dl. Eug. Marinescu—avocat:* Cooperatorii s'au ridicat din Oltenia şi Moldova. In Bucureşti sf. sa va reprezenta cu demnitate pe moldoveni.

14) *Dl. I. Dodon—preşedintele federalei:* Vorbeşte în numele celor dela ţară, cari mai mult gândesc decât pot spune. Din această petrecere scoate o învăţătură: că o muncă desinteresată şi plină de râvnă e apreciată de toţi: profesori, avocaţi etc.

15) *Dl. Osvald Racoviţă—avocat:* Unii l-au tras de haina preoţească, alţii de latura economică şi l-au îmbucătăţit. Pr. Dron: *e un om întreg*, care s'a ridicat prin calităţile sale la cerinţele grele ale vremii.

16. *Dl. Th. Ghiga—profesor:* Dascălul dascălilor, Domnul Hristos zice: „Din faptele lor îi veţi cunoaşte". Pe pr. Dron l-a cunoscut la lucru. A constatat energie şi multă chibzuinţă. E adevărat proverbul: „Buturuga mică răstoarnă carul mare". In capitală să facă mândria Ieşenilor.

Dl. Profesor Simionescu reia cuvântul ca să înlăture cum zice D-sa „o mică umbră". In toată activitatea sa, pr. Dron a fost susţinut de vrednica sa tovarăşă de viaţă, pe care nu trebue s'o uităm în acest moment.

„Am vrut să repar această nedreptate ce i s'a făcut. Să-i trăiască şi să ajungă să vadă fericiţi pe cei doi mici *„dronişori"*.

Vorbitorilor de până aci, le-a răspuns Pr. C. Dron, printr'o admirabilă cuvântare, pe care pentru frumosul ei conţinut, suntem fericiţi că o putem publica în întregime:

„S'ar părea, zice Sf. Sa, că în astă seară eu sunt cel mai fericit dintre Dvs. In realitate, situaţia mea nu e dintre cele mai uşoare. M'aţi copleşit cu laude, care mă îngrijesc din punctul de vedere, că nu voi putea răspunde aşteptărilor Dvs, fie din cauza emoţiunei de care, e firesc să fiu cuprins, fie din cauza acelei scăderi a firei mele, din care Dvs. aţi făcut o calitate—modestia, Trebue să ştiţi, că dacă sunt modest, sunt pentru că nu am avut nici odată o părere exagerată despre însuşirile mele; de aceia când comitetul de organizare a acestei agape, mi-a făcut propunerea, am consimţit numai cu condiţia expresă, ca această întâlnire să fie prilejul unui schimb de idei şi simţiminte, între oameni cari luptă pentru acelaş ideal. Eu care urăsc reclama şi detest pe oamenii ce exhibează fără pudoare, nişte reputaţii falşe sau în orice caz îndoelnice, nu aşi fi stat aci satisfăcut în astăseară, dacă serbarea s'ar fi dat numai pentru mine şi nu pentru a ne încălzi cu toţii la flacăra idealului, de care suntem însufleţiţi şi pe care îl vom evoca cu acest prilej.

Ceeace aş fi vrut să spun mai întâiu—şi nu să spun ci să strig în gura mare—e că eu în cooperaţie nu am fost altceva decât preot. Părintele Valeriu Iordăchescu, bunul meu prieten şi coleg, divulgând câteva mărturisiri intime, m'a scutit de această sarcină. Voiu spune totuşi în treacăt, că în mişcarea cooperativă, eu nu am tins la altceva, decât la aplicarea practică a teoriilor propovedu:te de Biserica creştină. Ceeace în altar a fost doctrină, în cooperaţie a fost faptă. Am avut convingerea că activitatea preoţească, nu trebue să se mărginească la altar, ci altarul să fie punctul de plecare. Înţelegând viaţa de aci chiar numai ca un timp de pregătire, omul trebue îndrumat astfel, ca să nu blestteme viaţa, ci să aibă posibilitatea materială, de a trece liniştit prin «*viforul ispitelor*» Luntrea care trece sufletul de cealaltă parte, adică trupul acesta vremelnic, trebue să fie ferit de primejdia naufragiului şi în acest scop biserica este datoare să-i vie mereu în ajutor.

Având această credinţă, eu n'am avut buzunările pline de socoteli şi saltarele pline de afaceri, precum—în senz de ofensă—mi-a spus un coleg; ci am luptat, ca să realizez ceva ce mi se părea conform cu misiunea mea de preot al Bisericei lui Christos.

Această năzuinţă a mea îşi are rădăcina în însăşi istoria evanghelică. Totdeauna a stat vie înaintea mea următoarea împrejurare din viaţa Mântuitorului lumii. Hristos se găsia odată într'un loc pustiu. Se retrăsese acolo, ca să înveţe pe oameni în linişte, departe de frământările omeneşti. Imprejurul lui, o mare mulţime de oameni—ca la cinci mii—afară de femei şi de copii,

îl ascultase cu nesaţ toată ziua. Se înserase. Apostolii, îngroziţi că această mulţime rămâne flămândă peste noapte, se apropie de învăţător, şi-l roagă să dea drumul mulţimei, spre a se duce în satele vecine, să şi cumpere bucate.

„*Daţi-le voi să mânânce*" spune pe ton răstit Mântuitorul. Apostolii se retrag sfioşi, iar el îndeplineşte minunea hrănirii acelei mulţimi, cu cinci pâini şi doi peşti.

In acest „daţi-le voi să mănânce", stă imperativul misiunei noastre. El însemnează că dacă Christos, totdeauna prezent prin Evanghelia sa, dă hrană spirituală, noi, urmaşii celor 12, suntem datori să nu aşteptăm să se facă seară, ci să venim în ajutorul trupului neputincios.

De aceia, de câte ori întâlnesc un suflet necăjit, cu trupul istovit de nevoi, cu obrazul supt de boală, şi cu hainele zdrenţuite de mizerie, dar dornic de a primi sfatul bisericii, de atâtea ori mi se pare că aud pe Christos strigând: „*daţi-le voi să mănânce*" şi, mustrându-ne că nu facem aceasta, în măsura în care ar trebui.

De sigur că Dvs. aţi exagerat însuşirile mele. Nu spun aceasta dintr'o falşă modestie, ci din acel spirit de circumspecţie, care este în adevăr o însuşire ce mi-o recunosc fără nici o modestie. In măsura în care însă laudele Dvs. sunt adevărate, cui datoresc eu aceste însuşiri?

Domnilor, Apostolul Pavel spunea celor ce-i contestau calitatea de Apostol: „*Prin harul lui Dumnezeu sunt ce sunt*". Eu aşi adăoga la ceeace spune Apostolul despre sine, că omul este, tot din voia lui Dumnezeu, şi ceia ce-l fac împrejurările.

Plămădit cu anumite însuşiri, care sunt şi rămân baza personalităţii sale, omul sufere înrâuririle mediului încunjurător şi mai ales ale şcoalei care îl pregăteşte pentru viaţă şi care imprimă pe temelia, cu care Dumnezeu ne trimite în lume, o mulţime de însuşiri hotărâtoare, pentru ceeace suntem în viaţă.

Din acest punct de vedere, eu sunt ceeace m'a făcut această Şcoală — Seminarul Veniamin — care ne-a primit în astă seară şi ne găzdueşte cu atâta dragoste.

Eu nu voi uita toată viaţa, anumite sfaturi şi directive ale profesorilor mei de Seminar, din care unii mi-au făcut deosebita cinste de a veni aci.

Mă uit la Dl. Oiaga, şi-mi aduc aminte cum în ceasul de despărţire ne spunea: „Nu uitaţi dragii mei, că instituţiile au atâta valoare în ochii lumii, câtă valoare au cei ce le reprezintă.

Dacă veţi fi vrednici, al vostru va fi meritul, că biserica va fi slăvită. Dacă veţi fi nevrednici, voi veţi fi răspunzători de ruina ei. Să nu uitaţi nici odată că duceţi pe umerii voştri, marea sarcină a prestigiului bisericii lui Christos".

Ţelul meu în viaţă a fost să duc cu cinste această sarcină.

Mă uit la Părintele Gotcu. Au fost în biserica română vremuri grele. Tirania şi incorectitudinea îşi dăduse mâna pentru a pângări altarul. In acele vremuri, când nu întâlneai decât capete

plecate şi spinări încovoiate, Părintele Ootcu era portdrapelul cinstei şi al corectitudinei, care ţinând fruntea sus, protesta energic şi înfrunta cu bărbăţie, fulgerile unei cârmuiri inceste.

Părintele Ootcu a fost şi este un *caracter*, pe care eu am năzuit să-l imitez în viaţă.

Şi fiindcă mă despărţesc—deşi nu în mod definitiv—de tovarăşii mei de luptă în mişcarea cooperativă, mă simt dator ca în ceasul despărţirei să le dau câteva sfaturi.

Mişcarea cooperativă este o mişcare cu caracter generos. Aceasta însemnează că cine lucrează în mişcare, dacă vrea să reuşească, trebue să fie însufleţit de acea virtute pe care biserica creştină o numeşte „*lepădare de sine*". Fără această condiţie nu există izbândă. După cum omul nu poate trăi decât respirând aer, tot aşa cooperaţia nu poate exista, decât având la temelie generositatea, ca principiu activ.

Asta este condiţia sine q a non a reuşitei.

Mi-aduc aminte cu drag, cum un ţăran a conceput cooperaţia acum 20 de ani, când mă necăjiam să înfiinţez *o Obştie*.

După ce am dat explicaţiunile necesare, ţăranul a zis: „Am înţeles, o Obşte este ca şi o stână. Un lucru însă să ştiţi: când la stână ciobanii îndosesc brânza, oile stârpesc. Să aveţi grijă să nu stârpim şi noi, în loc să ne pricopsim, căci Dumnezeu nu ajută gospodăriei, unde cei ai casei irosesc pe furiş".

Mare înţelepciune este în această vorbă!

Nicăeri şi sub nici o condiţie, nu reuşeşte mişcarea Cooperaţiei, dacă conducătorii nu sunt desinteresaţi şi adânc pătrunşi de lepădarea de sine,

Dar al doilea sfat este şi mai important.

Cooperaţia fiind un sistem economic, care tinde să schimbe relaţiile de puterei care cârmuesc astăzi societatea omenească, ea întâmpină piedici. Cine îşi propune să lucreze în mişcare, trebue să ştie că va avea de dat lupte grele, va avea momente de şovăiaiă, când puterile lăuntrice vor slăbi, că va putea să cadă chiar jertfă, în tranşeele idealului cooperatist.

In asemenea împrejurări, taina care duce la izbândă este hotărârea de a nu da îndărăt, ori cari ar fi primejdiile. Lupta şi jertfa este condiţia de reuşită a unei idei, căci una din tainele pe care Dumnezeu le-a pus înaintea noastră, este aceea de a nu gusta plăcerea izbânzei, decât după amărăciunea suferinţei.

Domnilor, îmi aduc aminte, că la 1912 învăţătorul Maxim dela Fiămânzi, fusese arestat, pentru că încercase să facă o obştie pe moşiile trustului fişeresc Mai norocos ca el, eu o înfăptuisem deja la Todireni, fără această neplăcere, dar destul de amărât de mizeriile ce mi le făcea o cârmuire neînţelegătoare a marilor noastre interese naţionale.

Se vorbia totuşi că voi fi arestat. Chemat înaintea judecătorului de instrucţie la Botoşani, stăteam pe bancă şi-mi aşteptam rândul. De odată văd pe Maxim adus între puşti, dela penitenciar la acelaş judecător de instrucţie, pentru un interogatoriu.

M-am cutremurat în toată fiinţa mea şi mi-am zis: de ce să sufăr şi eu aceleaşi umilinţi? De ce să nu-mi văd de grijile familiei şi a gospodăriei ca orice om? De ce să compromit această haină de preot, atât de lesne de pângărit în noroiul bâ felilor omeneşti?

In acest moment mi-a apărut însă în minte, figura lui Christ încununată de spini. Atunci mi-am zis: Ce este suferinţa mea pe lângă suferinţa Lui? Nu se pătează o haină, când urmăreşti un ţel curat, după cum în luptă, nu este considerat ca o zdreanţă steagul ciuruit de gloanţe şi sfâşiat de vijelia şi focul războiului.

Astfel mi-am întărit cerbicea şi am biruit. Veţi avea în luptă, momente de îndoială. Să nu şovăiţi. Diavolul pune înainte piedici, dar jertfa lui Christ este o doctorie atât de întăritoare încât, cu cât mai mari vor fi piedicile, cu atât mai mare este izbânda celui stăruitor. Nu pot să zic că în viaţa mea n'am avut şi noroc. La Botoşani am întâlnit şi am fost ajutat în acţiunea mea de un grup de oameni foarte entusiaşti, un rest din acea tinerime generoasă, care a părăsit partidul socialist şi intrând în partidul liberal, năzuia să înfăptuiască, prin acest partid, ceeace se poate realiza din socialism. Şeful lor era Dl. Profesor I. Simionescu, care este, aş putea zice, părintele meu sufletesc, şi care mi-a făcut mare, bucurie de a veni aci în astă seară.

La Iaşi am fost ajutat şi încurajat de Dvs., toţi care vă găsiţi aci şi cărora vă datoresc, prin concursul ce mi-aţi dat, tot succesul pe care-l pecetluesc azi.

In special însă trebue să menţionez că am avut între preoţi un mediu excelent. Fraţii Iordăchescu care mi-au fost colegi de şcoală, mi-au fost şi buni tovarăşi de luptă. Nu e nevoe să le relevez însuşirile, căci ele strălucesc. Voi aminti atât, că pentru apărarea unui principiu, amândoi au refuzat o catedră universitară, când atâţia alţii le cerşesc. Şi ce nu poţi realiza pe lume, în tovărăşia unor oameni cari pot ajunge până la atâta spirit de abnegaţie?

Mulţumesc din inimă pentru toate aprecierile şi urările Dvs. Nu pot exprima în cuvinte, ceeace în acest moment simţesc în suflet faţă de spontaneitatea cu care aţi manifestat simpatia, pentru un om care a încercat să înfăptuiască ceva.

De un lucru însă vă încredinţez. Laudele Dv. nu vor fi numai o răsplată a trecutului ci mai ales, *obligaţii pentru viitor*".

P. Sf. Vicar încheie seria cuvântărilor, urând din nou sărbătoritului, sănătate şi rodnicie, în munca ce-i chemat să desfăşoare în Eforia Bisericii.

Intr'o atmosferă înălţătoare, frăţeasca agapă a luat sfârşit la ora 12 noaptea, ducând fiecare în sufletul său, amintiri ce nu se vor uita nici odată.

N. Hodoroabă.

Corurile de maici

In revista bisericească „Mitropolia Moldovei“, d-l profesor de conservator Alexandru Zirra, se ocupă de corurile de Maici, admirând cu multă dreptate pe acel al Mânâstirii Văratec, cor ce are Inalta şi continua încurajare demnă de admiraţie şi recunoştinţă, din partea Inaltului Păstor I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen, de cum a venit în fruntea Bisericei moldovene.

Dintr'un simţ de dreptate, pentru toţi cei ce s'au trudit la înfiinţarea acestor coruri, ţin să arăt că ele funcţionează nu numai de la înfiinţarea Atelierelor în Mânăstiri, aşa cum afirmă d. Zirra, ci mai de mult.

Cel puţin, în ceeace priveşte Mănăstirea Văratec, de mai bine de 30 ani, în cele trei biserici ale Mănăstirii, corul de Maici, înfiinţat atunci de mine, cânta modest şi a cântat mult. Şi nu pot uita nici truda Maicelor cântăreţe, nici concursul ce ni l'a dat Administraţia Mănăstirii şi mai ales acel al Sf. Mitropolii din Iaşi.

Şi astăzi, când conduc cu aceiaş smerenie şi cu aceiaşi ardoare corul de Maici al Mănăstirei Agafton din jud. Botoşani, am aceiaşi înaltă sprijinire a Sfţ Mitropolii, am un concurs atât de preţios din partea stareţei Mânăstirei, vrednica şi cucernica arhimandită Eutrosina Petrovici.

Iar pentru mine, e cea mai senină linişte sufletească, în care îmi trăesc anii de bătrâneţe şi cea mai dreaptă răsplată ce se dă unui bătrân profesor pensionar, ce îşi închină sfârşitul vieţei — credinţei lui Dumnezeu —, ne cerând nimic de la lume, nici chiar amintirea — din partea unui fost coleg...

In ce priveşte altă dreptate, ea trebuie să se îndrepte şi asupra unui sărguitor muncitor, ce a făcut din corul Mănăstirii Văratec, perlă de frumuseţe muzicală.

Este diaconul Filoftei, care după război, transformă corul meu de pe vremuri ce cânta pe trei voci, în cor pe patru voci.

Şi a muncit acest preot, cu aceiaşi modestie, dar cu atâta încăpăţânare, că oricine asculta corul său, pleca mângâiat şi minunat de atâta frumuseţe. Şi muncia căci avea şi el acelaşi providenţial sprijin, — al Inalt Sfinţiei Sale Mitropolitul Pimen, care încântat şi mulţumit de asemenea element valoros, l-a răsplătit aşa cum merita, ridicând la rangul de Arhidiacon pe călugărul Filottei.

Obosit şi bolnav cucernicul călugăr se retrage spre odihnă — lăsând un gol, ce trebuia împlinit. Şi atunci, I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen, ajunge la o atât de înţeleaptă şi necesară măsură — trimiţând la Conservatorul dela Iaşi călugăriţe cu aplicaţii alese pentru muzică, să studieze cursul de solfegii, cor şi armonie. Şi actuala dirigentă a corului din Mănăstirea Văratic' este absolventă — astăzi —, a Conservatorului de muzică din Iaşi.

Astfel mănăstirile din Moldova, ajung să fie locaşuri, unde munca şi sufletul se îmbină cu credinţă curată, sub înalta conducere a marelui Păstor, care va rămâne o mare figură a Bisericii.

Dimitrie Ionescu
Maestru de muzică, pensionar, Mănăstirea Agafton (jud. Botoşani).

(Din ziarul „Politica" No. 116).

O atitudine

Onoraţilor noştri cetitori, le este cunoscută atitudinea fermă pe care preoţimea ieşană, în asentimentul preoţimei din întreaga Eparhie, a avut-o în chestiunea drepturilor Iaşului şi ale Mitropoliei Moldovei, când s'a discutat sediul nouei Facultăţi de Teologie.

S'a putut bănui de unii, că preoţii ieşeni, stegari ai acestei chestiuni, ar urmări prin înfiinţarea Facultăţii de Teologie la Iaşi, anumite interese personale.

Fără să fi vizat şi fără să fi cerut aceasta, Preoţii Valeriu şi Cicerone Iordachescu au şi fost recomandaţi, de către Senatul universitar din Iaşi, ca profesori ai nou înfiinţatei Facultăţi de Teologie, de la Chişinău. Desigur prin recomandarea acestor doi valoroşi preoţi ca profesori la noua facultate, Senatul universitar ieşan, a urmărit în mod dezinteresat, interesele superioare culturale şi naţionale ale Basarabiei.

Consecvenţi însă cu atitudinea pe care o avuseră şi cu convingerea că noua facultate se cuvenia Iaşului, cei doi distinşi preoţi, au socotit că e o chestiune de onestitate şi corectitudine, ca să nu primească onoarea ce li se făcea, de către Senatul universitar.

De aceea ei au şi trimis Senatului universitar, precum s'a publicat la vreme în gazetele locale şi bucureştene, renunţarea lor la demnităţile pentru care erau solicitaţi.

In seceta cumplită de caractere şi corectitudine, de care se resimte adânc viaţa noastră publică, când pentru interese meschine, se trece cu uşurinţă, peste orice consideraţiune de adevăr şi dreptate, relevăm atitudinea Preoţilor Valeriu şi Cicerone Iordachescu, ca un act de o valoare morală netăgăduită.

Publicăm după ziare textul demisiunii:

Domnule Director,

Subsemnaţii, avem onoarea a vă ruga să binevoiţi a înşera în onoratul d-voastră ziar, următoarele:

Am fost recomandaţi ca profesori la noua Facultate de Teologie din Chişinău, fără să fi cerut noi aceasta sub nici o formă, de către onoratul Senat universitar din Iaşi, făcându-se apel la sentimentele noastre de Români.

Suntem infinit recunoscători, onoratului Senat, atât pentru încrederea ce ne-a arătat-o, cât şi pentru grija ce o poartă în mod dezinteresat, nevoilor superioare, culturale şi naţionale ale Basarabiei.

Convingerea noastră, că noua facultate s'ar fi cuvenit Iaşului, pe care am susţinut-o tot timpul cât s'a discutat chestiunea sediului nouei facultăţi, rămâne aceiaşi. Recomandarea noastră însă a dat loc la bănueli, care deşi neîntemeiate, pot şterbi din autoritatea morală necesară îndeplinirii unei înalte misiuni.

Pentru a face dovada ultimă şi indiscutabilă, că nici o clipă nu ne-am gândit să urmărim un interes personal cu sacrificiul principiilor, declinăm onoarea ce ni s'a făcut de către onoratul Senat universitar, păstrându-i cel mai deplin respect şi recunoştinţă.

Primiţi vă rugăm, onorată redacţie, deosebita noastră consideraţie.

Pr. Cicerone Iordăchescu
Pr. Valeriu Iordăchescu

Iaşi, 1926, N-bre 5.

Sărbătorile

Crăciunul.

Ca şi în anii trecuţi, zilele Crăciunului au fost sărbătorite la catedrala mitropolitană, şi anul acesta cu o solemnitate deosebită. Slujba a fost oficiată de I. P. S. Mitropolit Pimen, înconjurat de preoţii Catedralei.

Cu acest prilej a fost hirotonisit ca preot, diaconul Laurenţiu Busuioc, directorul Seminarului monahal, de la Mânăstirea Neamţu.

Relevăm faptul îmbucurător, că în toate aceste sărbători, a aziştat la slujba bisericească dela Catedrală, un

număr neobișnuit de mare de credincioși. Aceasta este o dovadă evidentă, că sărbătorile rânduite după calendarul îndreptat de Sf. Sinod, au fost primite cu toată inima de către suflarea creștină.

Anul nou.

De ziua anului nou, slujba la catedrală a fost oficiată de către P. S. Grigorie Vicarul Sf. Mitropolii, cu sobor de preoți. I. P. S. Mitropolit a azistat din strana mitropolitană, îmbrăcat în mantie. Au luat parte la slujbă autoritățile locale, militare și civile

P. S. Grigorie a citit în fața credincioșilor, epistola adresată de I. P. S. Mitropolit, către cler și popor, de ziua anului non. Cuprinsul acestei epistole îl publicăm la începutul numărului de față.

După terminarea serviciului divin, întreaga azistență a ieșit în fața Catedralei, unde o companie de soldați cu drapelul, a dat onorurile. D l General Zadic a vorbit trupei, făcându-i urări de anul nou.

După aceea antoritățile orașului și publicul au mers în palatul mitropolitan, în apartamentele I. P. S. Mitropolit, unde s'au făcut obișnuitele felicitări. Indeosebi I. P. S. Mitropolit a urat ca anul cel nou, să fie un an fericit pentru țară și popor, iar M. S. Regelui să-i aducă desăvârșită sănătate.

Boboteaza.

Această zi a fost sărbătorită cu fastul obișnuit în toți anii. Serviciul divin s'a oficiat la Biserica Sf. Spiridon de P. S. Arhiereu Grigorie, cu sobor de preoți.

A fost de față I. P. S. Mitropolit Pimen, împreună cu autoritățile militare, civile, corpul didactic și școalele.

La ora 11 dimineața s'a format un cortegiu impozant, în frunte cu I. P. S. Mitropolit, D-l General Zadic, D-l Primar și toți șefii autorităților locale și au mers în procesiune până în Piața Unirii, unde era o tribună anume pregătită. Aci I. P. S. Mitropolit a oficiat slujba sfințirei apelor, iar muzicile militare au intonat Rugăciunea și Imnul Regal.

După terminarea serviciului divin, trupele garnizoane;

au defilat prin faţa autorităţilor, iar I. P. S. Mitropolit a stropit cu apă sfinţită ostaşii şi drapelele.

Sarbătoarea Bobotezii, cu fastul în care se desfaşoară în mijlocul oraşulni, constitue o înălţătoare manifestare bisericească şi românească.

Informaţiuni

Criza de preoţi în Franţa.—Seminariile din Franţa au în prezent deabia jumătate din efectivul pe care îl aveau înainte de războiu, şi aceasta din pricină că tinerii nu se simt atraşi către preoţie. Din numărul de 36.000 de parohii, sunt vacante actualmente 12.000. De această neobişnuită criză de preoţi au început să se preocupe şi laicii. In Noembre, anul trecut, s'a ţinut la Marsilia un mare congres, la care au luat parte episcopi, preoţi şi multe personalităţi distinse din lumea laică. Acolo s'au discutat modalităţile, prin care s'ar putea ameliora criza şi prin care s'ar putea atrage credincioşii către chemarea preoţească.

Persecuţia bisericii catolice din Mexic.—Se cunoaşte din ziare, persecuţia barbară, pe care guvernul ateu şi francmason al Mexicului, a pornit-o contra bisericii catolice. Calles, preşedintele republicei, a interzis cu desăvârşire ca cineva să se mai facă preot sau călugăr. Deasemenea a interzis bisericii de a poseda averi. Poliţia arestează când găseşte mai mulţi inşi rugându-se. Astfel a arestat un grup de tinere şi le-a închis în batjocură la un loc cu excrocii şi criminalii. Copilele văzându-se intr'o astfel de societate, s'au retras cu teamă la un colţ şi au început a se ruga. Criminalii au rămas foarte impresionaţi şi au fost cât se poate de respectuoşi faţă de tovarăşele lor de închisoare. Adonazi fiind întrebaţi în ironie de prefectul poliţiei, cum au petrecut cu fetele, condamnaţii au răspuns: „ce credeţi că suntem aşa de depravaţi ?“

Calendarul în Basarabia.—In timpul din urmă autorităţile bisericeşti ca şi cele laice din Basarabia, au luat o atitudine fermă în chestiunea calendarului îndreptat. Mi-

misterul Instrucţiunei, prin circulara adresată şcoalelor, la măsuri serioase în legătură cu respectarea calendarului îndreptat. I. P. S. Gurie printr'o circulară trimisă preoţilor înainte de sărbători, le pune în vedere pentru ultima dată că „orice abatere dela îndeplinirea dispoziţiunilor Sf. Sinod şi ale Chiriarhului, în privinţa aplicării calendarului îndreptat, va avea drept consecinţă imediată îndepărtarea respectivilor preoţi, din postul de paroh şi înlocuirea cu altă persoană".

Ca urmare a acestor dispoziţiuni, au fost suspendaţi şi arestaţi în Chişinau doi preoţi, în timpul când oficiau slujba Crăciunului după vechiul calendar.

Imbătrânit în cinste.—In str. Şapte Oameni din Iaşi, locuia bătrânul Gh. Tăutu, binecunoscut pentru cinstea şi faptele sale filantropico. Bătrânul avea un singur copil, pentru educaţia căruia a cheltuit întreaga avere. In dimineaţa de 6 Ianuarie, un comisar venind la locuinţa bătrânului să cerceteze pe feciorul acestuia, în legătură cu învinuirea ce i se aducea, pentru furtul unui magaetou de automobil, bătrânul foarte mişcat şi-a chemat feciorul şi l-a întrebat:

— Ionică, e adevărat? Ai furat?

Băiatul isbucnind în lacrimi i a răspuns:

— Iartă-mă tată, m'a împins pacatul!

La auzul acestor cuvinte, nefericitul părinte, de durere a căzut jos şi a murit.

Pentru împărtăşirea elevilor.—In urma intervenţiei făcute de Sf. Sinod, Ministerul Instrucţiunii a aprobat ca elevii cursului primar, să aibă o zi liberă înaintea unei sărbători sau a unei Dumineci, în cele două mari posturi de Crăciun şi Paşte spre a fi spovediţi şi împărtăşiţi, după datinele credinţei noastre.

OFICIALE

Schimb de telegrame între M. S. Regele şi I. P. S. Mitropolit Pimen.

I. P. S. Mitropolit Pimen a felicitat pe M. S. Regele cu următoarea telegramă :

Majestăţei Sale Regeiul Ferdinand

In Catedrala Metropoliei, faţă fiind autorităţile civile, militare şi mult popor, am înălţat rugăciuni către Dumnezeu, ca anul nou, să vie cu tot binele pentru ţară şi Majestăţei Voastre să Vă aducă sănătate deplină, atât de scumpă neamului românesc.

Să trăiţi cu Augusta Voastră Familie.

Pimen, Mitropolitul Moldovei.

Răspunsul M. S. Regelui, Palatul Regal.

I. P. S. Mitropolit Pimen al Moldovei, Iaşi.

Rugăciunile înălţate de I. P. S. Voastră către Atotputernicul, pentru sănătatea Mea, ca şi urările ce-Mi aduceţi de Anul Nou, Îmi umplu inima de bucurie. Mulţumindu-Vă călduros, Vă urez la rândul Meu an bun şi fericit.

Ferdinand.

Dela şedinţa plenară a Consiliului Eparhial

In ziua de 29 Decembrie din anul trecut, în urma convocărei făcute de I. P. S. Mitropolit, a avut loc şedinţa plenară (toate cele trei secţiuni) a Consiliului Eparhial. Şedinţa s'a ţinut la cancelaria Mitropoliei, în sala Consiliului, în dimineaţa şi după amiaza zilei de convocare An luat parte:

I. P. S. Mitropolit Pimen, ca Preşedinte,

P. S. Grigorie, Vicarul Sf. Mitropolii.

Din partea secţiunei Administrativ : Ec. Em. Vasiloschi ca referent; Ec. Al. Simionescu, Ec. Dr. D. Grigorescu, Ec. Gh. Popovici şi Ec. M. Zaharescu ca membri.

Din partea secţiunei Culturale: Pr. Cicerone Iordăchescu ca referent, D-l Gh. Gr. Gheorghiu, D-l Dr. Dimitriu-Borca şi Ec. D. Furtună ca membri.

Din partea secţiunei Economice: Ec. C Dron ca referent, Pr. Vasile Mihailescu, D-l Remus Bănănescu şi D-l Gabriel Parvu ca membri.

Sunt absenţi: Ec. C. Roşescu, D-nii: Stefan Ioan, Gh. Tomaziu, C. N. Iancu şi I Zipa.

Se ia act şi se aprobă motivările pentru absenţa dela şedinţă, din partea D-lor C. N. Iancu şi Gh. Tomaziu.

Din totalul de 18 membri ai Consiliului, fiind prezenţi 13 membri, în afară de Preşedinte, consiliul se socoteşte apt da a delibera şi lua hotărâri.

Ordinea de zi este cea următoare:

1. Terenuri şi imobile bisericeşti (clădiri, construcţii, vinderi, cumpărări, schimbări, închirieri, donaţiuni).
2. Înfiinţări, delimitări şi rotunjiri de parohii.
3. Alegeri parohiale.
4. Chestiuni principiale, propuneri (rapoartele referenţilor secţiunilor).
5. Diverse.

I. P. S. Mitropolit, deschide şedinţa la ora 11 dimineaţa şi face o expunere a evenimentelor bisericeşti, petrecute în ultimul timo. Arată nedreptatea care s'a făcut Iaşului, prin înfiinţarea Facultăţii de Teologie la Chişinău. Clerul Eparhiei în frunte cu Ec. Valeriu Iordăchescu au susţinut însă şi au afirmat energic drepturile Mitropoliei Moldovei, în privinţa sediului nouei Facultăţi.

Arată deasemenea reformele ce se pregătesc în chesiunea învăţământului religios în şcoalele secundare şi în şcoalele teologice. Menţionează discuţiunea ce a avut loc în Parlament, cu privire la situaţia bisericii ortodoxe faţă de celelalte culte.

Intrându-se în ordinea de zi, se iau următoarele hotărâri:

1. Referitor la rap. No. 97 al Bis. Banu din Iaşi, nu se aprobă peste anul 1934 prelungirea contractului de închiriere a imobilului bisericii din str. Lăpuşneanu.

Dosarul se dă în studiu D-lor Gh. Tomaziu şi Remus Bălănescu, spre a vedea dacă nu e cu putinţă o reziliere şi a actualului contract de închiriere.

2. Referitor la rap. No. 1132 al Prot. P Neamţu, se aprobă schimbul de teren, cerut de parohia Doamna, urmând a se îndeplini pentru aceasta formele legale.

3. Referitor la rap. No. 933 al Prot. Botoşani, se aprobă vânzarea prin bună învoială între Epitropia Bis. Vovidenia din oraşul Botoşani şi Liceul Laurian, a terenului bisericii din str. M. Cogălniceanu. Se vor îndeplini pentru aceasta formele legale.

4. Referitor la rap. No. 1305 al Prot. P. Neamţu, se acceptă donaţiunea tăcută de locuitorul V. G. Pădurariu, bisericii Înălţarea Domnului din Parohia Câmdeşti, jud. Neamţu.

5. Referitor la rap No. 31 al Parohiei Ziua Crucii din Iaşi, se aprobă rezultatul licitaţiei pentru închirierea imobilului bis. filiale St. Andrei din str. Palat 52.

6. Referitor la rap. No. 140 al Parohiei Nicoriţa din Iaşi, pentru vânzarea imobilelor bisericii din str. Călăraşi 17 şi str. Fulga 22, în scopul construirei unei case parohiale, Consiliul deleagă pe Păr. V. Mihăilescu referentul secţiunei economice, ca împreună cu Protoiereul judeţului, să facă o expertiză la faţa locului.

7. Referitor la adresa No. 34536 a Min. Cultelor, pentru

vânzarea imobilului din str. Ciurchi 104 al Bis. Sf. Vasile-Tătăraşi din Iaşi, în scopul construirei unor locuinţe pentru personal, se cere epitropiei să complecteze toate actele privitoare la vânzarea cerută.

8. Referitor la rap. No. 846 al Prot. Botoşani, prin care se cere ca pământul bisericii din Tg. Sulita, jud. Botoşani, să rămână în folosinţa personalului, consiliul aprobă a se interveni în acest sens la locul în drept.

9. Referitor la rap. No. 1129 al Prot. P. Neamţ, se aprobă ca biserica Sf. Ilie din Tg. Neamţ, să fie declarată parohială, iar la biserica Adormirea Maicei Domnului, să treacă ca filială biserica din Pometea. Pe această bază se va face o nouă delimitare.

10. Referitor la raportul No. 35 al Parohiei Sf Gheorghe Lozonschi din Iaşi, consiliul hotărăşte a se pune în vedere epitropiei, ca în privinţa închirierii în chestiune, să urmeze dispoziţiunile legii contabilităţii statului.

11. Referitor la raportul No. 10 al Parohiei Românești, din jud. Iaşi, se hotărăşte ca satul de colonişti, nou înfiinţat între Cucuteni şi Movileni, pe lângă linia ferată Iaşi-Dorohoi, să treacă la parohia Românești.

12. Referitor la rap. No. 923 al Prot. jud. Neamţu, se hotărăşte înfiinţarea Parohiei Sabaşa, cu bis. parohială Sf. Dumitru şi cu filiala Sf. Ion Botezătorul din satul Pârâul Pântei; parohia Popeşti urmează să se desfiinţeze, trecând satul Popeşti la parohia Dreptu şi Pârâul Fagului la parohia Galu. Satul Borca cu satul Socii şi Poiana Borcii vor rămânea sub numele de „Parohia Borca“

13. Referitor la rap. No. 965 al Prot. jud. Neamţu, se aprobă înfiinţarea unei noui parohii în satul Orbic, com. Seliştea jud. Neamţu, sub numele de „Parohia Orbic“.

14. Referitor la cele cuprinse în referatul No. 4570 al secţiunii administrative, se ratifică următoarele hotărâri luate în şedinţa dela 23 Iulie a secţiei administrative:

1. Satul Slobozia să treacă de la Parohia Stolniceni la Parohia Siretel jud. Fălticeni.

2. Să se înfiinţeze o nouă parohie din satele Dârloaia şi Vlădiceni din jud. Neamţ.

15. Referitor la rap. No. 471 al Prot. Dorohoi se aprobă următoarele:

1. La Parohia Trestiana se alătură încă un număr de 100 capi de familie din Parohia Ştefan cel Mare, după indicaţiile determinate prin raport.

2 Parohia Ştefan cel Mare va avea ca delimitare în spre Parohia Trestiana linia ferată Dorohoi-Iaşi.

3. La Parohia Vârgolici se alătură loturile alipite prin nona lege administrativă, iar toată latnrea dreaptă a străzii Gherghel, trece la Paro ia Grigore Ghica Voevod.

4. Parohiei Grigore Ghica Voevod, i se alătură şi partea dreaptă s străzii Gherghel, până la cimitirul Eternitatea.

16. I. P. S. Mitropolit aduce la cunoştinţa consiliului, că Pr. Const. Dron, Consilierul referent al secţiunei economice, urmând a lua în primire postul de Efor, nu mai poate rămânea consilier referent, din care post a şi dimisionat pe ziua de 1 Ianuarie 1927. Cum însă Sf. Sa e şi preot paroh în Iaşi, la Parohia Golia, propune ca pe tot timpul cât Pr. C. Dron va funcţiona în Eforie, să aibă în parohie suplinitor.

Consiliul se asociază la propunerea I. P. S. Mitropolit şi aduce mulţumiri Pr. C. Dron pentru activitatea pe care a desfăşurat-o în funcţiunea pe care a avut-o. In locul C. Sale va fi recomandat ca referent Pr. V-le Mihailescu.

17 Pentru alegerile în locurile vacante din consiliile parohiale şi epitropiile diferitelor biserici, se fixează data de 20 Februarie şi în caz când nu se va întruni numărul legal de alegători, atunci se va amâna Duminica următoare.

18. Pentru locurile vacante în adunarea eparhială:

1) La cercul Ţigănaşi din jud. Iaşi prin optarea Pr. Gh. Niculea pentru cercul Toma Cozma; 2) la cercul P. Ioaei (jud. Iaşi) prin decesul D lui Gh. Popovici; 3 la cercul Dorohoi prin demisiunea D-lui Sachelarescu, pentru incompatibilitate ca magistrat, se fixează pentru aceste alegeri data de 1 Martie 1927.

19. Consiliul ia cunoştinţă de decizia No. 49838 a Ministerului Cultelor, privitoare la condiţiunile pentru înfiinţare de noi parohii.

20. Se hotărăşte pentru judeţul Iaşi, înfiinţarea dela 1 Ian. 1927 a celui de al doilea protopopiat. Ca delimitare, se va avea în vedere împărţirea judeţului în cele 4 circumscripţii electorale, urmând ca fiecare protopopiat să aibă două circumscripţii.

21. Se discută spre a se stăvili printr'o reglementare serioasă, tendinţele ce se observă la unii preoţi, de a introduce inovaţiuni în cult.

22. Se fac propuneri pentru a se da o amploare cât mai corespunzătoare serviciilor de la catedrală, pentru înfiinţarea unui post de predicator şi pentru îmbunătăţirea situaţiei corului. Se critică şi se dezaprobă reclama pe care o fac unii preoţi prin ziare, în legătură cu activitatea lor bisericească, reclamă care e dăunătoare pentru cuviinţa serviciilor bisericeşti

23. Se cere referentului administrativ, un referat asupra unor neregoli în privinţa sfinţirilor de biserici şi numirilor de preoţi suplinitori, spre a se cunoaşte situaţia şi a se lua măsurile cuvenite.

24. Se discută întocmirea unor registre tip, pentru cancelariile şi contabilitatea parohiilor.

25. Pentru înlesnirea de deplasare în interesul serviciului, a personalului administrativ, se propune cumpărarea unui vehicul de transport.

26. Se cere îmbunătăţirea serviciilor de cancelarie cu toate materialele necesare.

27 Se discută proectul de buget pe 1927, prezentat de către Referentul secţiunei economice şi se aprobă cu unele modificări. Pentru a se putea pune la aplicare, bugetul va fi supus conform legii, aprobării adunării eparhiale.

28. Modificarea de parohie cerută prin rap. No. 565 al Prot. de Fălticeni, nu se aprobă.

Primejdia alcoolismului

Scrisoare primită din partea Ordinului Bunilor Templieri din Temişoara.

Inalt Prea Sfinţite,

Cu bucurie am citit în gazete despre cuvântarea ţinută în Senat la 17 crt., în care aţi atras atenţiunea conducătorilor ţării, asupra primejdiei ce ameninţă poporul din partea vicleanului duşman, care este alcoolul.

Umilî luptători, care ne-am dedicat puterile propagandei contra aceluiaş duşman, ne am umplut de nădejde când am aflat, că la înaltul sfat al ţării, păstori ai poporului, cauta să înlature flagelul aspru, mai ales la paturile de jos şi prezentând omagiile noastre, venim a ruga pe I. P. S. Voastra, ca şi pe viitor să ridice glasul oriunde va cere nevoia, pentru a combate vrăjmaşul cel mai neînduplecat al poporului nostru şi al muncii noastre, pentru salvarea deaproapelui şi să ne învrednicească de binecuvântarea Sa arhierească.

23 Dec 1926. Preot Silviu Rusu

Timişoara, Str. Emanoil Gojdu 2.

Circulara No. 226 către Mânăstirile din Eparhie

Stăreţiei Mânăstirei,

Vetrele şi pământurile mânăstirilor au suferit în cursul vremurilor, încălcări de hotare şi răşluiri. Aceasta s'a întâmplat mai ales la mânăstirele înconjurate de sate şi acolo unde s'au cedat terenuri raşlete, printr'o neprevedere administrativă, foştilor argaţi mânăstireşti.

Sătenii vecini cu locurile virane şi grădinile mânăstirilor, mai în totdeauna s'au întins şi au pus stăpânire schimbând hotarele.

In unele părţi chiar administraţiile publice, au abuzat încălcând terenurile mânăstireşti.

Administraţiile respective ale mănăstirelor au trecut cu vederea de a-şi apăra drepturile la timp, în unele cazuri, iar în altele, au urmat certuri şi procese—cu totul dăunătoare mănăstirilor şi din punct de vedere moral şi din punct de vedere material.

Pentru aceste motive, dispunem ca în primăvara viitoare, superiorii şi superioarele mănăstirilor, împreună cu consiliile economice, să facă cercetări minuţioase la faţa locului. Cu mărturiile bătrânilor trăitori, se vor stabili vechile hotare, întocmindu-se planuri şi stabilindu-se cu precizinne, ce porţiuni de pământ au fost încălcate. Pentru toate aceste constatări, se vor încheia acte, se vor aduna documente şi mărturii scrise şi se vor înainta Mitropoliei, spre a examina situaţia şi a se proceda la revendicarea acestor terenuri, pe cale legală.

p. Mitropolit † **Grigorie.**

Consilier referent, *Ec. Em. Vasiloschi.*

Adresa No. 43290, din 8 Decembrie 1926 a Ministerului Cultelor şi Artelor.

Inalt Prea Sfinţite,

In legătură cu adresa noastră No. 43290 din 21 Octombre a. c. şi cu Decizia noastră No. 49838 din 15 N-bre, comunicată în copie pe lângă adresa No. 49838 din 18 Noembre a. c., avem onoarea a vă ruga, să binevoiţi a dispune, ca să nu se mai înainteze Ministerului cereri pentru înfiinţări de noui parohii, până ce nu vor fi îndeplinite complect toate condiţiunile, prevăzute de art. 29 şi 30 din statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe şi până ce nu se va fi asigurat în prealabil casă parohială.

Primiţi Vă rugăm, Inalt Prea Sfinţite, asigurarea deosebitei noastre consideraţiuni.

p. Ministru, *St. Brădişteanu.*

p. Director general, G. Ilioniu.

Copie după adresa Ministrului de Culte No. 52011/926

Inalt Prea Sfinţite,

Avem onoarea a Vă încnnoştiinţa, că Ad-ţia Casei Pădurilor, prin adresa No. 44489 din 17 Noembrie 1926, ne face cunoscut, că din cauza cheltuelilor prea mari ce are

cu refacerea pădurilor, nu mai poate acorda dela 1 Ianuarie 1927, nici un fel de material lemnos din pădurile statului, cu preț redus sau gratuit.

Veți binevoi a dispune, să se aducă la cunoștința organelor bisericești, cele de mai sus, pentru ca atunci când ar fi să ceară material lemnos, să știe că trebue să-l și plătească.

Primiți Vă rugăm I. P. Sfinte, încredințarea deosebitei noastre considerațiuni.

p. Ministru, *St. Popescu.*

p. Director general, C. Negoescu.

Mulțumire Publică

Mitropolia Moldovei și Sucevei, aduce călduroase mulțumiri persoanelor notate mai jos (enoriași ai parohiei Cucuteni, jud. Iași) cari au donat bisericei din acea parohie, obiectele notate în dreptul fiecăruia, în valoare totală de lei 15.700.

D l General I. Popovici, perdeaua la Maica Domnului.
Ieromonahul Vasian Cuvuliuc, Zvera la Sf. Altar.
Nicolae Vornicu, una Evanghelie legată în piele și tablă.
Maria V. Vornicu, una Evanghelie la pangar.
Stefan Gosav, una masă și un dulap.
Gheorghe C. Popovici, una poală pe analog.
Constantin V. Radu, îmbrăcaminte la Iconostas.
Natalia Bucur, una perdea la Maica Domnului.
Petru Apostol, îmbrăcaminte la Sf. Masă.
Petru Covrig, o Psaltire leg tă.
Floarea I. Florea, o Liturghie legată.
Petru Vițelariu și Nicolae Marin, una Evanghelie curățită și argintată.
Gavriil Lescaueanu, un covor și șase ștergare.
Gavriil Cosav, un covor.
Ioan Moraru, serviciul pentru litie.
Nicolae Buriacu, un catavasier.
Constantin Ursu, St. Merla și Petrea Vornicu, au contribuit pentru înființarea cancelariei.

BIBLIOGRAFIE

Amintirea Soborului dela Nicea — Serbările de la Iași — de Pr. C. Dron, Consilier Eparhial.

Serbarea comemorării Soborului dela Nicea, care a avut loc

la Iaşi, în zilele de 11, 12 şi 13 Octombrie trecut, a culminat prin şedinţa festivă a Sf Sinod român, în Catedrala Mitropolitană, la care au participat toţi P. P. S. S. Membri ai Sf. Sinod, faţă fiind M. M. L. L Regele şi Regina cu Familia Regală, Membrii Guvernului şi mulţi dintre demnitarii Statului Român: Deputaţi şi Senatori. Această comemorare, prin felul cum s'a desfăşurat, a rămas ca un fapt de mare însemnătate în istoria Bisericii noastre naţionale, pentru care s'a găsit de cuviinţă de Membrii Sf. Sinod, să se scrie într'o lucrare, tot ceeace s'a făcut şi tot ceeace s'a spus cu acest prilej, cum şi pelerinajul făcut la Mânăstirea Secu. Lucrarea s'a tipărit în tipografia Mănăstirii Neamţu şi cu alcătuirea ei a fost însărcinat Pr. C. Dron.

Ea cuprinde 24 clişee, reprezentând unele figuri istorice şi diferite momente în desfăşurarea acestor serbări.

Fiind vorba de fapte, care alcătuesc pentru lumea creştină şi îndeosebi pentru Biserica noastră strămoşească, un adevărat eveniment, această lucrare se cuvine să fie la îndemâna oricărui preot român şi în bibliotecile parohiale.

Este tipărită pe hârtie de calitate superioară şi costă 60 lei exemplarul. Se găseşte de vânzare la M. Neamţu.

Anastasimatar sau Cântărlle Invterii, pe cele opt glasuri bisericeşti, de Pr. T. V. Stupcanu, Prof. de Muzică bisericească la Seminarul Veniamin.

Lucrarea este aprobată de Sf. Sinod, atât pentru trebuinţele Seminariilor teologice, cât şi a şcoalelor de cântăreţi şi corespunde unei reale necesităţi, pentru şcoalele noastre bisericeşti, de oarece vechile manuale, ale renumitului compozitor moldovean, D. Suceveanu, s'au epuizat şi altele în acest gen n'au mai apărut. Pe lângă aceasta lucrarea paharnicului Suceveanu, fiind veche de aproape 100 de ani, prezintă multe lipsuri technice, precum şi erori de ortografie muzicală.

Părintele T. Stupcanu, ca vechi profesor de psaltichie, fiind în acelaş timp şi absolvent al Conservatorului, a căutat să corecteze erorile şi să complecteze lipsurile, dând totodată cântărilor bisericeşti, pe notaţia Psaltichiei, ritmul şi acentul firesc al limbei româneşti. Figurile melodice prea grele pentru începători, le-a simplificat şi le-a adaptat spiritului timpului.

Pentru îndrumarea şi orientarea elevilor, a pus la locurile cuvenite, mici notiţe de tipic, ceeace fără îndoială aduce o mare înlesnire stranei.

Lucrarea umplând un gol ce se simţea de multă vreme în Biserica noastră, autorului i se cuvin cele mai meritate laude, pentru perseverenţa cu care a muncit în acest scop.

Un exemplar costă 150 lei, cu reducere de 20 la sută pentru elevi. Doritorii se pot adresa direct către autor la Seminarul Veniamin.

C. D.

ROMANIA

ANUL III IAŞI, FEBRUARIE 1927 No. 2

MITROPOLIA MOLDOVEI

Foaie bisericească

APARE ODATA PE LUNA

SUB CONDUCEREA SECŢIUNEI CULTURALE A CONSILIULUI EPARHIAL

CUPRINSUL:

1. Reorganizarea învăţământului teologic. *Pr. C. Gr. Vuiescu*
2. Inspiraţia religioasă în poezia lui Lamartine . . . *D. Miron*
3. Preoţii noştri . . . . *I. Simionescu*
4. Spicuiri . . . . . *
5. † Preotul C. Găucă . . . *Pr. N. Hodoroabă*
6. Oficiale . . . . . *

IAŞI--INSTITUTUL de ARTE GRAFICE „VIAŢA ROMÂNEASCĂ“

Cd 544

ANUL III IAȘI, FEBRUARIE 1927 No. 2

METROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE BISERICEASCĂ
APARE ODATĂ PE LUNĂ
SUB CONDUCEREA SECȚIUNEI CULTURALE
A CONSILIULUI EPARHIAL

Reorganizarea învățământului teologic

Dupăce biserica noastră ortodoxă și-a dobândit o organizațiune unitară, prin legea din Mai 1925, s'a simțit nevoia de a se da și învățământului teologic, actualmente diferențiat după provincii, o organizațiune uniformă pentru toată țara.

In afară de necesitatea unui învățământ teologic unitar, urgența unei reorganizări a școalelor clericale, o mai pretindea și nevoia imperioasă, de a se găsi formula cea mai fericită, pentru pregătirea clerului, la înălțimea cerințelor complexe, ale sbuciumatului suflet de după război.

Indatorirea de a întocmi legile pentru școalele bisericești, o are pe baza art. 34 din legea de organizare, Sf. Sinod, care a și numit în acest scop, o comisiune compusă din I. P. S. Pimen Mitropolitul Moldovei ca Președinte și din P. S. Vartolomeu, Episcopul Râmnicului N. Severin, P. S. Arhiereu Andrei Magierul Crișanul, Ec. Valeriu Iordăchescu, Diaconul C. V. Dănău și D l Nae Ionescu, ca membri. Această distinsă comisiune a alcătuit un „*Proect de lege pentru reorganizarea învățământului teologic*", proect care deocamdată este numai o bază de discuție, necesitând până la închegarea lui sub forma definitivă, încă îndelungate și laborioase studii. Pentru a se face în jurul problemei învățământului teologic, o discuțiune cât mai largă, proectul a fost trimis tuturor Eparhiilor și școalelor teologice din țară, spre a-l studia și a-și da părerea.

Se vede însă din proect, că în sânul comisiunii este o puternică tendinţă de a se desfiinţa Seminariile actuale, cu opt ani de studii şi a le înlocui prin „*Academii de teologie*“, cu cursuri de 4 ani şi cu studenţi recrutaţi dintre absolvenţii liceelor.

Nu vom inzista asupra faptului că în regat, Seminariile au un trecut care le face să fie intrate adânc în tradiţia bisericească şi naţională a ţării, astfel bunăoară Seminarul „Veniamin“ din Iaşi, a depăşit cu încă un sfert, vechimea unui secol. şi că o legiferare sănătoasă nu trebuie să întrerupă brusc firul unei tradiţii, ci să adaoge noi îmbunătăţiri la ceeace trecutul a consacrat, ci ne vom referi numai la scopurile pe care trebuie să le servească o şcoală teologică. Ori din acest punct de vedere, desfiinţarea Seminariilor, este o greşală, care nu va întârzia să-şi producă funestele ei consecinţi.

Este în afară de orice discuţie, că avem nevoie de un cler cât mai bine pregătit, prin studii teologice superioare, după cum dealtminteri s'a şi statornicit prin art. 35 din statutul legii de organizare, că numai în mod provizoriu, se mai instituie preoţi şi dintre absolvenţii Seminarului.

Un preot titrat, se obţine azi în vechiul regat, prin opt ani de Seminar şi prin 4 ani urmaţi la Facultatea de teologie, deci după 12 ani petrecuţi în institute de educaţie şi specializare bisericească, şi nu este puţin lucru, când aceasta însemnează aproape un sfert, din tot mai redusa mijlocie a vieţii omeneşti. Prin noul proect, un preot titrat se obţine după 4 ani urmaţi la „*Academiile de teologie*“ unde se primesc absolvenţii de liceu.

Diferenţa de pregătire, între sistemul preconizat de noul proect şi cel al vechiului regat, este mai mare decât raportul dintre cifrele 4 şi 12, puse faţă în faţă şi care reprezintă anii petrecuţi în educaţie şi regim strict bisericesc, după o lege şi după cealaltă.

In vreme ce Seminariile primesc pe absolvenţii şcoalelor primare la o vârstă fragedă şi îi modelează apoi opt ani într'un regim de internat şi în programa unei şcoli cu scopuri bine definite, ca apoi să-i predea Facultăţilor de Teologie, Academiile teologice primesc pe absolvenţii liceelor, formaţi după o programă adesea ostilă scopurilor bi-

sericii şi după o viaţă petrecută la voia întâmplării, nesupraveghiată şi nedirijată de nimeni, şi la o vârstă când deprinderile rele s'au putut încrusta adânc şi adesea iremediabil.

Ştiu că se va spune, că educaţia strict bisericească, dintre 12 şi 20 ani, pe care o îndeplinesc în vechiul regat Seminariile şi de care noul proect se dispensează şi o lasă în seama liceelor, va fi compensată cu prisosinţă de faptul, că în Academiile teologice, se vor îmbarca numai tineri atraşi de o adevărată vocaţie către preoţie. „Aici, se va obiecta, nu primim nechemaţi, cum pot face Seminariile, care îşi recrutează elevii la vârsta de 12 ani, când nu-şi dau seama ce fac, ci primim numai chemaţi, oameni cari la 20 de ani, îşi dau seama de importanţa hotărîrii pe care o iau şi cari nu se vor dedica misiunii preoţeşti, decât după o reflexiune matură".

Credem cu toate acestea, că intervalul dintre 12-20 de ani, petrecut în educaţia metodică şi severă a Seminarului, poate să cântărească mult mai greu, decât o hotărîre luată la un moment dat, de un tânăr de 20 de ani, care din liceu nu poate să ştie ce însemnează jugul lui Christos, şi care deci necunoscând obiectivul spre care se îndreaptă, se determină de cele mai multe ori după împrejurări şi elemente streine cauzei şi după un foarte relativ examen de conştiinţă şi al adevăratelor înclinări, ceea ce recunoaşte oricine, că e foarte departe de ceeace ar presupune o determinare în sensul vocaţiei.

E prudent să nu ne facem iluzii de această natură. Că iluziile au o parte apreciabilă în proect, se mai vede şi de acolo, că în mod provizoriu se îngăduie funcţionarea aşa ziselor „*Seminarii de vocaţiune*", în număr de 14 pentru întreaga ţară şi în care se primesc elevi cu 4 clase de liceu. Ş'ar înţelege aşa dar, după sonoritatea titlului acestor şcoli, că şi la 16 ani, un tânăr îşi poate cântări adevărata sa vocaţiune.

Dar în afară de faptul că prin desfiinţarea Seminariilor şi înlocuirea lor prin licee, buna pregătire a viitorilor preoţi se va resimţi serios şi în afară de controversa dacă la 20 de ani, un tânăr se va pronunţa asupra adevăratei sale meniri, mai mult sau mai puţin în cunoştinţă

de cauză, un alt pericol, care de astădată se poate prevedea cu mai multă certitudine, este acela că Academiile teologice vor rămânea pustii şi zadarnic vor aştepta cu porţile deschise, după tinerii cu vocaţiune, fiindcă absolvenţii liceelor vor trece spre alte facultăţi, şi rar de se va abate câte unul spre Teologie.

Până azi n'au fost liberi absolvenţii liceelor să urmeze şi la Facultatea de Teologie şi câţi au urmat o? O statistică în privinţa aceasta poate fi edificatoare şi salutară. Cu absolvenţii liceelor nu ne-am fi putut îndestula unica Facultate de Teologie din regat, necum numărul mult mai mare de Academii teologice pe care le prevede proectul.

Situaţia din Ardealul de sub Unguri, unde Românii nu aveau alt debuşeu spre funcţiuni, decât cariera preoţească şi cea de învăţători, cariere ce erau în mare cinste atunci, fiindcă se identificau cu ideea de rezistenţă naţională, nu se poate asemăna câtuşi de puţin cu cea de azi, când absolventului de liceu îi sunt deschise porţile tuturor funcţiunilor şi când dintre toate preoţia este cea împreunată cu mai multe umilinţe şi jertfe şi în acelsş timp remunerată cu mult inferior, altor funcţiuni cu titluri egale.

Greutatea de a atrage elemente spre preoţie se simte acut şi în ţări cu tradiţii religioase mult mai puternice, cum este bunăoară Franţa, unde problema trezeşte îngrijorări şi unde până şi lumea laică e preocupată de a se găsi soluţii pentru remedierea crizei.

Inainte deci de a aştepta recrutarea preoţilor pe baza vocaţiunii, mult mai înţelept este să ni-i formăm de mici, în cursul secundar de opt ani al Seminariilor. Liceele militare, unde se primesc elevii la o vârstă fragedă, spre a fi pregătiţi apoi metodic pentru cariera armelor, ne pot sluji de exemplu edificator.

Ar trebui chiar, să avem şi şcoli primare confesionale, unde să putem pregăti o parte măcar din viitorii elevi ai Seminariilor. Când Protestanţii şi Catolicii se angajează tot mai mult în educarea tineretului, prin şcoli confesionale de toate gradele: primare, secundare şi universitare, noi să facem neiertata greşală, de a desfiinţa din propria noastră iniţiativă, singurile licee confesionale pe care le avem azi şi care sunt Seminariile. Dacă se pot strecura în aceste

şcoli, elemente fără chemare pentru preoţie, sau mai bine zis, dacă Seminarul dă greş cu o parte din elevii săi, în formarea lor pentru preoţie, să fie liberi aceştia, ca după cei opt ani de şcoală, să-şi aleagă direcţia pe care o vor vrea, fără nici o constrângere de a se înscrie la teologie.

Experienţa din regat a dovedit, că chiar şi acei dintre absolvenţii Seminariilor, cari din diferite motive au îmbrăţişat alte cariere decât preoţia, au dus pretutindeni mireasma fumului de tămâie în care au crescut în Seminar şi au făcut Bisericii. din posturile unde s'au aflat, servicii incalculabile.

Dar Seminariile, ca licee confesionale, conrespund nu numai intereselor Bisericii, dar şi unui interes naţional de primul ordin..

Astăzi când liceele statului, sunt un mozaic de minorităţi, şi când profesorul român trebuie să-şi comprime fluiditatea simţirii în reticenţe şi convenţionalism, Seminariile rămân singurile şcoli secundare, unde nu poate pătrunde decât element românesc curat şi unde sufletul naţional se poate desvolta în deplinătatea aspiraţiunilor sale legitime.

Cerinţa imperioasă a vremii de azi, este aşadar, ca să înfiinţăm cât mai multe Seminarii, ca singurele licee, în care sufletul românesc să poată evolua în plin, fiind bine încredinţaţi, că din aceste pepiniere selecte, se vor alimenta suficient Facultăţile noastre de teologie şi vor trece şi la celelalte Facultăţi, elemente care vor purta recunoştinţă Bisericii care le-a învăţat carte şi le a disciplinat şi îşi vor servi remarcabil ţara, prin pregătirea serioasă şi bunele deprinderi, ce le-au fost imprimate într'o şcoală bisericească şi românească.

Pr. C. Gr. Vuiescu

Inspiraţia religioasă în opera poetică a lui Lamartine[1)]

Este în tradiţia acestui seminar, ca profesorul nou venit să ţină o conferinţă cu prilejul serbărei „patronului" şcoalei. Această

1) Conferinţă ţinută în aula Seminarului Veniamin, cu prilejul serbării patronului şcoalei (Sf. Trei Ierarhi).

sarcină revenind anul acesta subsemnatului, m'am supus cu plăcere. M'am supus, mai întâi, fiindcă o tradiţie frumoasă trebue respectată; al doilea, fiindcă invitaţia ţinerei conferinţei mi-a fost făcută de Părintele C. Iordăchesu, directorul Semirarului, într'un chip cu totul amabil—al cărui secret îl deţine numai Sfinţia Sa—; şi, în sfârşit, în al treilea rând, pentrucă întâmplarea făcuse, că reciteam, tocmai în momentul propunerei, pe marele scriitor francez Lamartine şi admiram, în ciuda citirei repetate, cu aceiaşi frăgezime de sentiment, frumuseţea neîntrecută a celui mai strălucit reprezentant al lirismului francez din prima jumătate a veacului al XIX-lea. Şi, când cineva admiră frumosul, simte nevoia de a împărtăşi şi altora simţirea sa, dovedindu-se prin aceasta justeţea observaţiei unui filosof francez —Guyau— care găseşte o tendinţă socială, la baza emoţiei estetice: „Quand je vois le beau, zice el, je voudrais être deux".

De aceia m'am gândit să vorbesc astăzi, despre poezia lui Lamartine şi anume—pentru ca această conferinţă să nu fie în discordanţă cu mediul şi momentul în care ea are loc— am ales un singur aspect din opera sa, aspectul religios. Voi vorbi deci despre: *„Inspiraţia religioasă în opera poetică a lui Lamartine"*.

Mă grăbesc să anunţ că, deşi privită numai din acest punct de vedere, opera nu suferă nici o trunchiare forţată, de oarece, pot anticipa, sentimentul religios învălue aproape întreagă această operă şi dă şi celorlalte teme de inspiraţie, coloritul său specific.

Inainte de a vedea modul particular în care, la Lamartine, inspiraţia religioasă reuşeşte să obţină o realizare poetică, două condiţii mi se par necesare pentru o bună înţelegere a lucrurilor:

I. Cunoaşterea împrejurărilor de ordin general, care au favorizat înflorirea literaturei de inspiraţie religioasă în prima jumătate a secolului al XIX. In adevăr noi găsim sentimentul religios ca o temă generală de inspiraţie—ca un „loc comun"—la toţi romanticii francezi—deşi într'o măsură mai restrânsă decât la autorul nostru; or, pentru ca un asemenea fapt literar să poată avea loc, trebue ca anumite împrejurări de ordin politic, social şi de mişcare a ideilor, să fi pregătit gustul publicului în acest sens, să fi creat un mediu prielnic. Se ştie că în cele mai multe cazuri, dacă nu întotdeauna, operele literare sunt revelatoare ale spiritului public la un moment dat, literatura fiind, după fericita formulă a unei scriitoare celebre, M-me de Staël, expresiunea societăţii „La littérature est l'expression de la société".

II. Mai e necesar apoi în al doilea rând, de cunoaşterea mediului particular în care s'a desvoltat poetul, adică mediul mai apropiat al familiei care a putut exercita o influenţă directă asupra autorului.

Cum ajunge religia creştină izvor de inspiraţie literară şi căror împrejurări de natură socială se datoreşte accentuarea gus-

tului public pentru literatura religioasă pe la începutul secolului al XIX-lea ?

Scriitorii francezi clasici din secolul al XVII se inspiră din antichitatea greco-romană. E drept că deşi tratează subiecte antice în operele lor, ei au pentru antichitate numai un cult literar, rămânând profund creştini-în credinţa lor religioasă. Ei nu tratează subiecte religioase — cu excepţia totuşi a tragediilor religioase: Polyeucte de Corneille şi Esther şi Athalie de Racine— din respectul însuşi datorit religiei. Boileau, marele critic al [perioadei clasice, statornicise cu sfinţenie de dogmă, în lucrarea sa îndrumătoare l'Art poétique din 1674, despărţirea netă a adevărului credinţei de frumosul literar :

De la foi d'un chrétien les mystères terribles
D'ornements égayés ne sont point susceptibles
(L'art poétique) Chant III.

Numai ficţiunile mitologice snnt podoabele fireşti cu care poetul poate să-şi înfrumuseţeze versurile sale. Boileau, spirit pozitiv şi prea puţin poetic, nu poate bănui cum religia creştină ar putea inspira pe poeţi.

Eh! Quel objet en fin à présenter aux jeuy
Que le diable toujours hurlant contre les cieux
(Ibidem).

Această părere a lui Boileau reprezintă mentalitatea aproape a tuturor scriitorilor clasici şi ea stăpâneşte spiritele în mod despotic, aproape un veac şi jumătate până în pragul romantismului, până la Chateaubriand. Deci, pentru clasicismul francez care imită antichitatea, religia creştină, ca izvor de inspiraţie literară, este absentă ; totuşi, scriitorii clasici din secolul al XVII-lea, oricât de obiectivi şi impersonali ar căuta să fie în zugrăvirea personagiilor antice din operele lor, nu-şi pot înăbuşi complect sufletul lor propriu, profund creştin, şi de aceia ei transfigurează adesea ori, cu elemente de psihologie modernă şi creştină, personagiile antice din operele lor.

In adevăr la baza educaţiei acestei splendide falange de scriitori clasici se găseşte influenţa religiei creştine, fie a Jesuiţilor, fie mai ales, a acelei strălucite instituţii religioase de educaţie şi de înflorire a moralei severe a Janseniştilor dela Port-Royal. Cu drept cuvânt veacul al XVII a fost denumit veacul creştin, el care a văzut apărând un Pascal, cugetător profund şi fervent apărător al creştinismului în lucrarea sa apologetică „Les Pensées", un Descartes, care face să graviteze întregul său sistem filosofic în jurul ideii de Dumnezeu, sau, în sfârşit acea strălucită pleiadă de oratori religioşi, în frunte cu Bossuet, cel mai de seamă dintre ei. Secolul al XVIII imită secolul al XVII în literatură, dar nu-l imită şi în substratul creştin al sufletului său.

E timpul regalităţii literare şi de gândire a lui Voltaire, spirit complect lipsit de simţul misterului şi ostil deci a tot ce de-

păşeşte un raţionalism uscat şi mărginit. Ironia voltairiană disolvă orice noţiune de autoritate, fie aplicată la instituţiile umane fie şi mai ales, aplicată la cele divine, la religia creştină şi biserica ei.

Deismul său este bazat numai pe o raţiune socială, utilitaristă: aceia a înfrânării, prin religie, a pornirilor rele ale poporului de jos şi a menţinerei lui în ascultare..

Voltaire ademenit în primul rând de confortul material al vieţei pământesti, este sufletul cel mai puţin chinuit de marile probleme metafizice şi de aceia el este ireverenţios faţă de religia creştină în care nu vede decât o rătăcire fanatică.

In acelaş sens ostil religiei lucrează şi gruparea enciclopedistă din jurul lui Diderot şi D'Allembert; iar filosofia propriu zisă a timpului, reprezentată printr'un Helvetius şi Condillac, cu exageratul lor sensualism psichologic, este şi ea contrară oricărui principiu spiritualist.

Acest veac acordă încredere absolută în puterea de cunoaştere a minţii omeneşti: raţlunea omenească în continuu progres, va da deslegare tuturor problemelor vieţei, iar religia devine, în faţa acestui raţionalism naiv, o minciună socială interesat menţinută de Biserică (cu excepţia lui Rousseau şi a adeptului său Bernardin de Saint Pierre).

Secolul al XVIII, desrădăcinându-se oarecum de trecut prin nimicirea oricărei tradiţii, se lipseşte singur de învăţătura experienţii şi cade pretutindeni în utopie.

Cu drept cuvânt numeşte Faguet acest veac, veacul omenirei căzută în copilărie.

In asemenea fermentare de idei pregătitoare ale Marei Revoluţii franceze, nu ne putem aştepta la o literatură de inspiraţie religioasă—chiar dăcă n'ar fi subsistat încă vechea recomandare literară a lui Boileau, deja amintită, a separării adevărului religios de frumosul literar.

Marea Revoluţie franceză pregăteşte religiei creştine precum şi reprezentanţilor ei cunoscutele persecuţiuni.

Imbibaţi de ideile filosofice ale secolului al XVIII, conducătorii revoluţionari văd în religia creştină un obstacol în progresul raţiunei omeneşti divinizate, raţiune, care prin realizarea unor noui întocmiri sociale va coborî pe pământ fericirea visată de omenire, fără să ştie, sărmani iluzionişti, că ori câte transformări sociale ar aduce o revoluţie, ele rămân de prea puţină însemnătate fără revoluţia cea mare, fără revoluţia morală a omului.

Bisericile sunt închise şi servitorii altarului prigoniţi. E prigonit de la început clerul înalt ca fiind o clasă privilegiată şi asociată ca atare nobilimei asupritoare; sunt persecutaţi apoi reprezentanţii clerului în genere, care refuzau a presta jurământ pe aşa numita „Constituţie civilă a clerului" votată în Iulie 1790 şi care lasă dreptul de a alege preoţi şi episcopi, alegătorile de prin departamente chiar când aceştia erau pe alocurea în majoritate

necreştini sau ostili creştinismului, iar învestitura spirituală trebuia dată de arhiepiscop, care în caz de refuz, putea fi constrâns la aceasta de către tribunalele civile.

Această constituţie civilă a clerului va creia mari dificultăţi revoluţionarilor, cari vor trebui, mai târziu, pe lângă rezistenţa de opus duşmanului din afară, să înăbuşe în sânge răscoala din lăuntru a „Vendéei". Nevoia susţinerei regimului revoluţionar, instituе teroarea cu crearea tribunalelor revoluţionare şi a formelor expeditive de judecată, cărora cad victimă mii de fiinţe nevinovate. In mijlocul pericolului care ameninţă de pretutindeni, şefii revoluţiei sunt cuprinşi de o adevărată beţie de sânge. Cei mai exaltaţi dintre ei, Les Enragés (Turbaţii) în frunte cu Hébert sunt atei curaţi şi cer măsuri drastice pentru decreştinare. Intocmesc un nou calendar din care izgonesc numele sfinţilor şi opresc totodată serbarea Duminicei; cer de asemenea dărâmarea clopotniţelor „cari" zic ei, prin dominarea lor asupra celorlalte edificii par să contrarieze principiile de egalitate" (Malet Epoque contemporaine 97). Hebertiştii proclamându-se atei, stabilesc cultul raţiunei. „La 10 Noembrie 1793 ei celebrară la Notre Dame o sărbătoare închinată Libertăţii şi Raţiunei şi instalară în altar „au lieu et place de la Ci-devant Sainte-Vierge" divinitatea nouă reprezentată printr'o dansatoare de la Operă" (ibidem).

In curând Hebertiştii sunt nimiciţi de Robespierre şi partizanii acestuia. Robespierre, discipol al lui Rousseau, prigoneşte pe atei şi institue cultul Fiinţei supreme. Persecuţiile continuă şi mai târziu, cu toate că se declară libertatea cultului, până târziu când Napoleon, cu braţul său de fer, pune capăt svârcolirilor revoluţionare şi, vrând să aducă linişte socială, revocă decretele de prigonire a preoţilor şi asigură libertatea efectivă a cultului.

„O societate fără religie, zicea el, este ca un vas pe mare fără busolă; numai religia poate da statului un sprijin solid şi durabil" (Malet 183, ibidem). De aceia prin „Concordatul" din April 1802 el restabileşte legăturile dintre Franţa catolică şi Papa şi astfel se încheie lungul şir de tulburări religioase.

Persecuţiile departe de a slăbi sentimentul religios în sufletul omenesc îi dau din contră, o vivacitate şi o fervenţă necunoscute mai înainte.

Sufletul poporului francez, zguduit până în adâncurile lui de marea Revoluţie, se reculege încet, încet şi deja pe timpul Directoratului, dar mai ales în timpul Imperiului şi al Restauraţiei, urmează ca o reacţiune firească, o mare efervescenţă religioasă.

Aceasta se vede în mişcarea ideilor filosofice dela începutul veacului al XIX, toate pătrunse de un spiritualism în reacţiune cu materialismul sec. al XVIII (precum e şcoata teologică a lui De Bonald, Joseph de Maistre, Lamenais, ori şcoala spiritualistă a lui Royer-Collard şi Maine de Biran).

Dar reprezentanţii literari ai acestei mişcări religioase sunt

aproape toţi scriitorii romantici, începând cu precursorul lor: Chateaubriand. Acesta în lucrarea sa apologetică „Le génie du christianisme“ apărută în 1802 şi corespunzând de minume cerinţelor vremei, atacă de front spiritul raţionalist al secolului al XVIII şi, în aşa numita „poetică a creştinismului“ – o subdiviziune a operei sale,—arată frumuseţea religiei creştine ca izvor de inspiraţie literară; iar pentru a arăta, prin propriu exemplu, că miraculosul creştin poate şi el inspira o operă epică, cel puţin tot aşa de bine ca şi miraculosul păgân, scrie el singur în 1809, epopeia creştină: Les Martyrs

Reforma literară a lui Chateaubriand prezintă o deosebită însemnătate, de oarece ea zdruncină însuşi principiul de susţinere al clasicismului francez: imitaţia antichităţii. Amintita prejudecată literară a lui Boileau cade. Era şi timpul: căci, dacă clasicismul din sec al XVII prezenta o imitaţie a antichităţii fără a-şi perde originalitatea proprie, sec. al XVIII care imita la rândul său—dar servil—secol. al XVII ajunge a fi imitaţia unei imitaţii, cum s'a spus, şi literatura acestui secol se poate asemăna cu o floare veştejită şi lipsită de seva vieţei, care în literatură se cheamă observarea directă a realităţii.

Scriitorii romantici încep deci a trata în operele lor subiecte luate din istoria naţională şi creştină, recomandare care le fusese dată de ilustra teoreticiană a romantismului: M-me de Staël.

Deci la începutul secol. al XIX inspiraţia religioasă domină tot şi în special lirismul romantic, ca un principiu nou şi necesar de însufleţire a clasicismului francez epuizat al sec. XVIII-lea.

Această literatură de inspiraţie religioasă, îşi găseşte şi ecoul cuvenit în masa publicului, devenit favorabil creştinismului, atât printr'o reacţiune survenită în mişcarea ideilor contra raţionalismului mărginit al sec. al XVIII, cât şi printr'o altă reacţiune tot aşa de firească faţă de persecuţiunile religioase din timpul Marei Revoluţii franceze.

Aceste împrejurări constituiau mediul general în care avea să scrie Lamartine opera sa.

Dar pe lângă această sugestie din afară, pe care Lamartine o primia de la mediul ambiant, de la aceste împrejurări de ordin general mai sus expuse, mediul mai restrâns al familiei sale constitula şi el un îndemn firesc, pentru inspiraţia religioasă din opera sa.

Observăm mai întâi în familia lui Lamartine câţiva membri ai clerului: astfel unchiul său, l'abbé de Lamartine şi mătuşa sa, la chanoinesse du Villard; într'o casă de educaţie religioasă cunoscu le chevalier de Lamartine, tatăl poetului, pe Alix-des-Roys care trebuia să devină soţia sa ideală şi mama poetului nostru.

După ce tatăl lui Lamartine, care luase apărarea regelui Ludovic al XVI, şi fusese închis în timpul Teroarei, scapă din închisoare numai graţie reacţiunei termidoriene, ce însemna sfârşi-

tul prigonirilor, el se aşează definitiv în ţară, ducând o viaţă patriarhală la proprietatea sa din sătişorul Milly.

Lamartine copil prinde gust pentru simplitatea şi curăţenia moravurilor unei vieţi câmpeneşti. Copil întâi născut şi rămas apoi singurul băiat printre cele 5 surori ale sale, el este crescut într'un mediu de gingăşie şi admirabilă curăţenie sufletească, sub îngrijirea afectuoasă a mamei sale, femeie cultă şi de o rară delicateţă sufletească, cu înclinare firească spre reculegere în singurătatea naturei. Model de mamă creştină, ea inspira copiilor săi pietate şi milă pentru cei umili pe care îi ajuta continuu prin acte de binefacere.

Influenţa mamei sale fu hotărâtoare asupra structurei sufleteşti a lui Lamartine. care-i păstră de altfel un adevărat cult în tot cursul vieţei sale.

Dintr'un manuscris al ei, publicat mai târziu de Lamartine, sub numele: „Manuscrit de ma mère", se poate vedea perfecta afinitate sufletească între ea şi fiul ei. Iată un pasaj (citat după René Doumic: Lamartine, Hachette 1912); „Imi place mult singurătatea. Sunt singură la Milly cu copiii mei şi cu cărţile mele; societatea mea e M-me de Sévigné. Aseară am făcut o plimbare mai îndelungată pe înălţimea Craz, care se găseşte îndărătul casei, deasupra viilor noastre. Eram singură; e o plăcere a mea în timpul acesta de seară, de a rătăci singură, aşa, departe. Imi place timpul de toamnă şi plimbările fără altă tovărăşie decât impresiunile mele; acestea sunt măreţe ca şi orizontul şi pline de divinitate. Natura îmi trezeşte în suflet mii de reflexiuni şi un fel de melancolie care-mi place; nu ştiu lămurit ce este *dar simt o potrivire tainică între sufletul nostru infinit şi infinitul operelor lui Dumnezeu*".

In colegiul de la Belley, de sub conducerea Jesuiţilor, unde Lamartine este instalat, educaţia sa religioasă primită deja în familie fu continuată şi întărită; iar mai târziu la ieşirea din adolescenţă, când neputând îmbrăţişa cariera militară din cauza ideilor legitimiste ale familiei sale, el îşi petrecu câtiva ani în neocupaţie, împărţindu-şi timpul între plimbări singuratice şi citiri, preferinţele sale literare se îndreptau, pe lângă romantici germani şi englezi, asupra lucrărilor lui Rousseau, Bernardin de Saint-Pierre ori Chateaubriand, adică asupra acelor scriitori, premergători ai romanticilor, cari au „deschis" precum s'a spus, „porţile simţirei" prea mult timp înăbuşită de clasicismul raţionalist şi care, de la contemplarea spectacolului naturei, se ridicau totdeauna la ideia de divinitate

Iată deci cum şi mediul mai restrâns al familiei, dimpreună cu educaţia de şcoală şi lecturile sale lucrează în acelaş sens cu mediul general al împrejurărilor mai sus expuse, spre a face din simţirea religioasă nota fundamentală a sufletului lui Lamartine.

(Va urma).

D. Miron
Profesor Seminarul Veniamin.

PREOȚII NOȘTRI [1]

de I. SIMIONESCU
Prof. universitar

Din cele două sute și mai bine de foiletoane, scrise la acest ziar, îmi deșteaptă adevărată mulțumire sufletească mai mult acele, în care pot scoate în relief, destul de palid mărturisesc, energiile reale întâlnite în drumurile mele, energii neștiute de lumea cealaltă, căci se desfășoară modest de și intens, cu resortul în convingerile proprii.

De câte ori citesc prin ziare, mereu aceleași nume din lumea celor vremelnic răsăriți la suprafață de pe urma vreunui vârtej politic, de atâtea ori mi se înfățișază tabloul iarmarocului cu vânzătorul de baloane felurit colorate, purtate prin mulțimi, spre bucuria mai ales a copiilor ce cască gura cu jind la ele. Un capăt de țigară aprins, le reduce la o biată cârpă de gumă, moale și încrețită. Un val de vânt mai sdravăn, venit așa dintr'o dată, le ridică pe toate în văzduh, până ce desumflate cad pe o grămadă de gunoi. O clipă de poleială bătătoare la ochi, și apoi veșnica uitare.

Atunci îmi răsar în minte energiile ascunse dar intense, pe care se bizuie progresul real al unei țări. In taina satului izolat, ori a orașului fără ziare cu zurgălăi, trag brazde adânci în domenii diferite; schimbă pârloaga în pânza aurită a ogoarelor rodnice. De câte ori le întâlnesc, mă închin cu adevărată smerenie în fața lor, cu atât mai adânc cu cât îmi amintesc atunci de baloanele umflate, boite cu culori strigătoare, purtate de colo-colo în iarmarocul plin cu panorame i circuri.

Nu pentru a le face o bucurie meritată, atrag o clipă privirile către aceste energii românești. In ce scriu însă, caut să fiu și educativ. E un cusur al breslei de profesor. De-i pomenesc o fac nu atât pentru ei, cât pentru celelalte energii reale, dar latente. O scânteie cât de slabă poate aținta focul ce durează.

Preotul C. Dron de altfel, nu e cu totul necunoscut, mai ales în cercurile acelora care se ocupă de chestiunea importantă, vitală pentru țară, a tovărășiilor sătești. Numeroasele sale articole din „Viața Romînească", volumul asupra Tovărășiilor, epuizat în două ediții, broșuri de popularizare, ca acea tipărită în „Cunoștințe folositoare", răspândită în 20.000 exemplare, îl fac un apreciat cunoscător al problemei, în rezolvirea căreia cu toții trebue să credem, stă însănătoșirea și trăinicia vieții noastre economice. Ziarul „Zorile" înființat de el, pentru sate, îi întregește activitatea culturală..

---

1) Din ziarul Viitorul No. 5660 (9 Ianuarie), sub titlul Pr. C. Dron.

A scrie e una, a înfăptui e alta. Ceia ce a scris, părintele Dron nu a luat din cărţi străine întinse pe masa lui de lucru, ci din propria-i experienţă. In această direcţie s'a îndreptat mare parte din energia sa. Insufleţit de marele magician Haret, a făcut parte din armata bănuiţilor pe vremuri, de idei revoluţionare, tocmai fiindcă a pus în practică sfaturile date de Haret.

Infăptuitorul uneia din cele mai mari şi mai puternice obştii, înfiinţate imediat după 1907, la Todireni, jud. Botoşani, a fost preotul satului, C. Dron. Prin persuasiunea blândă ce formează caracterul firii sale blajine în aparenţă, a ştiut să învingă bănuiala explicabilă a sătenilor, care se temeau „ca ciobanul să nu pişte din fruptul oilor" şi a organizat tovărăşia, luată apoi drept exemplu şi în alte părţi. De şi puhoiul războiului a dărâmat'o o clipă, spiritul a rămas, iar în anii din urmă a reînviat, întinzându-se asupra satului vecin, cu iazul cel mai mare din ţară intrat în exploatarea sătenilor.

Părăsind satul, venit la Mitropolia din Iaşi ca subdirector, dar şi ca paroh în cartierul cel mai periclitat în privinţa credinţii, preotul Dron nu ş'a lăsat activitatea-i economică, ci, a salvat dela peire Federala din Iaşi. Slăbită, gata să-şi deie duhul, iarăşi prin energia lui metodică, a pus'o din nou pe picioare, dându-i tărie de viaţă, oricare ar fi vicisitudinile viitoare.

Cunosc zâmbetele celor ce stau în birou! Cooperative, federale.... activitate plină de rodnicie pentru conducători. Da. Se poate. Nu e grâu fără neghină. Ceiace, în faţa mea, măreşte stima pentru pr. C. Dron, este cinstea excesivă prin care a impus, corolar absolut trebuitor pentru ca o energie să deie roade. Sărac a plecat dela Todireni, sărac pleacă din Iaşi, ca să-şi exercite energia în noua şi greaua funcţiune la care a fost chemat prin alegere în Bucureşti.

A trecut printre holdele altora, dar nu le a socotit ca pe ale sale.

Ceeace l'a salvat dela ispită, a fost credinţa, adâncă, reală, ce i-a servit şi drept călăuză în activitatea-i rodnică, desfăşurată ori pe unde a trecut. A fost duioasă şi impunătoare clipa, în care a mărturisit isvorul îndemnului la muncă socială şi economică săvârşită în viaţă. Aşa de cald s'a exprimat şi cu atâta sfântă emoţiune, încât niei unul din cei cari l-au sărbătorit, chiar care necunoscându-l i-ar fi bănuit îndemnul, nu s'a îndoit de sinceritatea mărturisirii.

Preoţia, evanghelia, i-a dat tăria să apuce calea chemării lui Haret. Propovăduirea lui Hristos în pustiu, în faţa mulţimii înfometate şi însetate, i-a deşteptat energia pentru a ajuta pe semenii săi. Când apostolii cer hrană pentru oamenii adunaţi, el le grăeşte răspicat: „Daţi-le voi". Aceste vorbe

au intrat în inima seminaristului şi au călăuzit pe preotul de sat.

Iar când în perioada frământărilor de după 1907, preotul C. Dron chemat la judecătorie, a văzut pe învăţătorul Maxim dela Flămânzi, legat ca un tâlhar pentru că se încercase să aplice sfaturile lui Haret în satul unde au pornit mişcările, un fior îl cuprinde. Nu de groază, ci de îmbărbătare. Colegul său, cu mânele legate, luă înfăţişarea lui Hristos, batjocorit şi biciuit ca să-şi ducă crucea în spate. In loc de desnădejde, căpătă curaj să înfrunte câte a înfruntat.

Foştii profesori dela seminar, colegii săi preoţi, modeştii parohieni din mahalaua Nicolina, dar mai ales tovarăşii săi recunoscători, dela federală, l-au sărbătorit în aula Seminarului, cu numele lui Veniamin Costache, care ca şi Sf. Francisc din Assise, dădea săracilor şi haina de pe el. Dacă în locul sărbătoritului preot, ar fi fost unul din baloanele umflate, în jurul căruia zurgălăii sună într'una, chiar dacă ar fi fost mai multă lume, adusă, n'ar fi fost sunt sigur, atâta sinceritate în manifestaţiune

Iar când, răspunzând celor ce i-au lăudat faptele, preotul scund de statură, dar cu fruntea înaltă şi figura apostolică, vibrând de emoţiune, a evocat pe Cel care „prin suferinţă a biruit“, aş fi vroit ca sala să fie plină nu atât de mireni, cât de feţele înalte bisericeşti. Vorbele tremurătoare, pline de îndârjirea credinţii, ar fi trezit în sufletul lor, acelaş îndemn la acţiune, ca şi cuvintele: „Daţi-le voi!“ în sufletul preotului din satul Todireni.

Biserica însăşi nu are decât de câştigat, de pe urma activităţii culturalo-economică a preoţilor, când credinţa creştinească, adevărată, le serveşte drept Steaua Magilor.

SPICUIRI

Baptiştii unguri în România.

Anul 1926 ne-a adus surprize în privinţa baptismului. In 16-18 Septembrie 1926, s'a ţinut la Budapesta congresul baptiştilor din sud-estul Europei în prezenţa d-lor dr. Mullins, preşedintele alianţei baptiste mondiale, dr. Ruhsbrooke, dr. Gill şi alţii. Au participat şi delegaţi din România, atât români cât şi unguri şi anume 5 predicatori români şi 17 predicatori unguri.

Cu ocazia congresului baptist din Budapesta s'a spus, că Ungaria este prima ţară din sud-estul Europei, în care s'a ivit baptismul.

S'a spus că Ungaria e ţara libertăţii celei mai desăvârşite prin intermediul căreia baptismul s'a putut ivi şi între români. Această mărturisire trebue reţinută, spre a se vedea limpede că baptismul poate fi chiar „patriotic", când e vorba de maghiari. Dealtcum această mărturisire se cuprinde şi în revista „Szeretet" (Iubirea) a baptiştilor maghiari din România, numărul 18, din Septembrie 1926.

Durerea este, că baptiştii români nu văd patriotismul feroce al baptiştilor unguri. In România Mare, după date din sursă baptistă, au mai rămas 5000 baptişti maghiari, cu care baptiştii români fac adevărată „frăţie".

Ii zicem „frăţie" pentrucă cei cinci mii de unguri baptişti fac parte integrantă din Uniunea Baptistă din România. Această Unlune are un comitet de şapte compus din *români, unguri, nemţi şi ruşi.*

Noi nu ne speriem de această „frăţie" baptistă, căci în toată ţara sunt abia 26 mii baptişti, dar regretăm că cei câţiva conducători ai baptiştilor români se fac a nu vedea că baptismul maghiar din Ungaria veche era o unealtă de maghiarizare a naţionalităţilor.

Grigorie
Episcopul Aradului

Din „Universul"

„Misionarul" Averbuh trebue întrebat ce caută în ţară la noi.

Stând mai dăunăzi de vorbă cu câţiva ovrei bătrâni, prieteni vechi ai mei m'am interesat de succesele baptismului între ovreimea locală.

Bătrânii mi-au declarat următoarele:

„Ovreii noştri vizitează conferinţele lui Averbuh mai mult din curiozitate şi pentru distracţie, fiind departe de a renunţa la credinţa lor strămoşească.

Drept dovadă, ne referim la faptul că Averbuh a încetat de a predica în limba ebraică, ceea ce este egal cu faptul că Averbuh a renunţat la misiunea sa de a converti la baptişti pe ovrei.

Pentru a-şi justifica totuşi delegaţia, el predică în limba rusă, căpătând destui prozeliţi între creştini, care sunt mult mai puţin rezistenţi în concepţiile lor religioase şi aderă mai uşor la baptism..."

Cu alte cuvinte:

Fiii lui Israel sunt destul de disciplinaţi şi rezistenţi în credinţa lor şi cunosc prea bine pe „misionarul" Averbuh, cât şi scopurile lui, pentru ca să ia în serios apelurile acestuia, adresate ovreimei şi să accepte creştinismul.

Da, ei între ei se înţeleg oricând şi ori unde.

Le-am cerut convorbitorilor noui lămuriri, punându-le următoarea întrebare:

„Dacă ovreii sunt rezistenţi în credinţa lor mozaică, cum se explică faptul, că coreligionarul lor, Averbuh, a renunţat la ea, devenind baptist“?

— „D-ta crezi că Averbuh a renunţat la judaism? — m'au întrebat bătrânii, surâzând. Mânâncă şi el o bucată de pâine pe pământ şi încă pâine bună“.

Prin urmare, d. Averbuh, intrând în ţara noastră sub motiv că dânsul are să ţină conferinţe în centrele ovreeşti, în scopul creştinizării ovreimei, a renunţat la misiunea sa, s'a aclimatizat la noi definitiv şi s'a pus pe „creştinizarea“ creştinilor, întrebuinţând limba rusă drept mijloc de propagandă.

Or limba rusă, afară de ruşi, o cunosc şi românii basarabeni şi fiind atraşi în primul rând de curiozitate, încep să viziteze conferinţele lui Averbuh, căzând astfel în ghiarele sectarismului.

Rămâne de întrebat, până când „misionarul“ Averbuh va putea înşela buna credinţă a autorităţilor noastre?

Oare nu e momentul pentru ca să fie clarificată „misiunea“ acestui venitic?

Autorităţile în drept au cuvântul.

Din Basarabia.

Din „Biserica şi Şcoala“.

Despre starea religioasă a poporului.

România modernă, în măsură ce se desfăcea de sub obladuirea patriarhală din trecut, luând contact cu formele de viaţă occidentală, îşi diminua interesul religios. Doar pe ici, pe colo, vlăstari întârziaţi de ai vechilor boeri în pragul morţii, mai practicau o credinţă, în vreme ce proaspăta burghezie, cu preocupările ei morale de suprafaţă, a crescut într'o desăvârşită izolare de orice doctrină religioasă, iar ţărănimea a bătut mai departe cărarea veacurilor, brodând viziuni şi legende, pe fondul unui minunat panteism popular.

Oct. Goga.

Din „Biserica şi Şcoala“.

Participarea credincioşilor la cântările Sf. Liturghii.

Pentru ca credincioşii să ia parte cât mai activă la serviciile bisericeşti, Archiepiscopia Bucureştilor încearcă un început în acest sens prin ordinul pe care îl reproducem mai jos, trimis către preoţii Eparhiei.

„Ca să legăm pe credincioşii Bisericii noastre şi mai mult de Biserică şi de Sfânta ei Liturghie, aflăm de necesar a le da

putinţa ca şi ei înşişi să iee parte activă la rugăciunile căre Cel de sus, înaintea Altarului Căruia stăm şi ne închinăm.

Astfel—şi până când şcolarii, tineretul parohiei şi întreg poporul va avea ocazia să înveţe şi să cânte întreaga „Liturghie pentru copii şi popor", armonizată la cererea Noastră de maiestru Kiriac—dispunem, ca toţi preoţii să instruiască ei înşişi—dacă-s cântăreţi—sau cu ajutorul cântăreţilor de strană, a studenţilor în teologie sau seminariştilor—pe toţi credincioşii, ca să cânte—după melodia vechie, cunoscută şi atât de frumoasă—rugăciunea „Tatăl Nostru", şi numai după ce vor şti să-l cânte corect şi frumos, să înceapă a-l cânta şi la Sf. Liturghie.

De sine se înţelege că mai uşor îl vor putea învăţa elevii de şcoală, apoi tineretul. De aceia sunt poftiţi cucernicii preoţi a se pune în înţelegere şi cu învăţătorii dela şcoale, ca dorinţa Noastră să se poată îndeplini cât mai curând. P. C. V. să stăruiţi pentru executarea ordinului Nostru în cuprinsul cercului P. C. V."

„Apostolul"

Indatoriri de evanghelizare.

Secţiunea Culturală a Consiliului Eparhial din Chişinău, a luat dispoziţiunea ca „toţi cucernicii preoţi din parohiile eparhiei să fie hotărât-obligaţi, ca în zilele de Duminică, dela orele 4—5 p. m., să adune poporul în biserică şi să le ţină cuvântări catihetice din Istoria sfântă, făcând apllcări practice-morale contra tuturor viciilor şi în special contra beţiei, povăţuindu-i cu poveţe evangelice şi sfaturi bune. Cu acest prilej, cucernicii preoţi pot săvârşi şi câte o mică slujbă bisericească, un acatist, un paraclis, ca astfel să lege sufletele credincioşilor în acelaş timp şi de cultura românească şi de binecuvântarea dumnezeiască".

Anuarul Arhiepiscopiei Bucureştilor.

Arhiepiscopia Bucureştilor pregăteşte un anuar cu date despre trecutul acelei Eparhii. Pentru aceasta s'au cerut date biografice şi câte o fotografie tuturor preoţilor care au împlinit 50 ani de slujbă preoţească. Pentru ca anuarul să poată fi întocmit cât mai degrabă, era vorba ca în Ianuarie să se şi înceapă tipărirea, S'au delegat preoţi mai tineri şi mai pricepuţi să trimită, despre preoţii bătrâni din vecinătatea lor, datele cerute pentru anuar.

Cercetarea documentelor vechi din Basarabia.

Episcopia Hotinului a luat iniţiativa mai presus de orice laudă, de a se cerceta documentele vechi, în nădejdea că se vor putea găsi informaţiuni de preţ pentru cunoaşterea trecutului.

In acest scop, s'a trimis preoţilor o circulară din care reţinem următoarele;

„Mulţi locuitori de prin sate încă şi astăzi mai au şi păstrează cu sfinţenie unele documente vechi, cu privire la pământuri, sau felurite hotărâri de judecată din veacurile trecute.

Cunoaştem grija deosebită cu care unii ca aceştia le păstrează şi frica cu care le ţin ascunse, şi zicem că, întru câtva, bine fac; dar, deoarece ei singuri nu cunosc cuprinsul acelor documente, pentru că ei nu le pot ceti, iar de altă parte, cuprinsul lor poate acum nu mai are nici o însămnătate pentru locuitori, ci numai pentru oamenii cărturari, cari doresc a şti şi a cunoaşte cum erau felurite lucruri în satele noastre în veacurile trecute, de aceea:

Poftim pe cucernicii preoţi şi cântăreţi, să ne arate, cari locuitori, şi din ce comună, au asemenea documente vechi, scrise cu cârlige încâlcite, şi să-i îndemne a le aduce fără frică la episcopie, spre a fi cetite, şi a se cunoaşte care este cuprinsul acelor documente?

Căci, dacă asemenea documente vechi astăzi nu mai au niciun preţ pentru cei cari le păstrează ascunse, degeaba, apoi se poate întâmpla ca ele să arate lucruri şi întâmplări din trecut foarte de trebuinţă oamenilor învăţaţi, şi atunci este mare păcat a le mai ţine ascunse.

Episcopia nu va lua nimănui aceste documente, ci numai se vor ceti şi vor fi date înapoi îndată, celor care le-au adus".

Despre extenziunea studiilor filozofice în şcoalele secundare.

„Şcoala are scopul de a forma personalităţi active şi nu visători contemplativi, printr'o activitate susţinută a şcolarului, deprinzându-l să lupte cu problemele şi să fie frământat lăuntric de ele. De aceea mi-e teamă că bunăoară, teoria cunoaşterei care este prin excelenţă ştiinţa limitărei şi resemnărei intelectuale—predată în mod elementar—să nu creeze sceptici dezolaţi înainte de vreme, iar cunoştinţele sumare de metafizică să nu producă diletanţi mari, cari, cu surâsul pe buze ar crede că sunt depozitarii adevărurilor definitive, transformându-i în clasa suficienţilor de care este plină societatea românească.

Mai trebuie să se reţie că şcoala are menirea de a creia personalităţi sociale cu sentimentul responsabilităţei faţă de societate şi stat, cu condiţia că interesele personale, ca şi acelea ale oricărui grup, sunt legate de interesele naţiunei. Că, spre a creia aceste personalităţi, trebue să se dea o extenziune hotărîtoare învăţământului social cetăţenesc, căci elementele de ptdre

constituţional şi de economie potitică, care se dau în ultimul an în progamele noastre, sunt scandalos de insuficiente.

In şcoală elevii trebuie să deprindă a se încorpora în mod voluntar în viaţa socială a naţiunei".

Prof. D. Gusti

Din „Universul"

O sentinţă a Inaltei Curţi de Casaţie, în chestiunea inamovibilităţii preoţilor.

„Inalta Curte de Casaţie s. III, sub preşidenţia d-lui cons. Corneliu Bottez, soluţionând procesul iscat între fruntaşii bisericii Buzăului, a statornicit şi câteva interpretări de lege cu însemnătatea unor adevărate jurisprudenţe.

Preotul Const. Iliescu, parohul bisericii Sf. Niculae din R.-Sărat, a fost trimis de către episcopul Buzăului, în judecata Consistorului, pentru grave învinuiri de imoralitate şi abuzuri. Iar Consistoriul i-a aplicat maximul pedepsei disciplinare bisericeşti: caterisirea.

Făcând însă recurs la Sfântul Sinod, preotul a dobândit anularea hotărârii de caterisire şi casare cu trimitere la Consistoriul din Galaţi.

Aci, judecata constatând, că reclamanţii şi-au retractat reclamaţiunile şi că martorii învederează că toate pârile ridicate contra preotului sunt rezultatul unei înscenări locale spre a-l alunga din postul său duhovnicesc,—l-a achitat pe preotul Iliescu de orice penalitate.

Episcopia totuşi l-a scos din post, numind în locul său pe alt preot, după ce-l privase, în tot timpul procesului, de drepturile de salariu.

In contra acestei măsuri, considerată ca act abuziv de autoritate, s'a făcut recurs în Casaţie, la Contenciosul administrativ.

Recurentul a susţinut că *legile de organizare bisericească conferă preoţilor dreptul de inamovibilitate.*

Sfinţia Sa a învederat, că art 20 şi următoarele din legea clerului mirean ca şi legea nouă de organizare a bisericii, prohibesc orice măsuri disciplinare în contra preoţilor, fără hotărîre definitivă de judecată bisericească (a Consistoriilor spirituale eparhiale)

Şi că *organizarea nouă a bisericii române interzice chiar şi transferările din oficiu ale preoţilor.*

Pe aceste temeiuri a cerut anularea actului de autoritate al episcopiei.

După scurtă deliberare, Inalta Curte a admis recursul, a declarat ilegală măsura luată de Episcopia Buzăului—prin îndepărtarea preotului Iliescu din fruntea bisericei Sfântul Nicolae din

Râmnicul-Sărat şi a invitat autoritatea bisericeassă să retracteze actul săvârşit şi să reintegreze pe recurent în deplinătatea drepturilor sale".

Din „Universul"

Din ravagiile alcoolismului între lucrători.

Societatea minieră „Petroşani" a făcut cunoscut ministerului muncei un fapt destul de grav.

O parte dintre lucrătorii minieri cumpără alcool pe datorie, dând cârciumarilor poliţe, astfel că leafa întreagă le este poprită de anumiţi negustori cari au dela ei asemenea poliţe.

Atât societatea „Petroşani" cât şi soc. „Lupeni" au făcut mari sforţări să înlăture cât mai mult plaga alcoolismnlui, care e foarte răspândită printre minieri. In acest scop aceste societăţi au clădit casinuri mari, spaţioase, atractive, unde se debitează numai bere şi vin, înlăturând cu desăvîrşire băuturile cu bază de alcool.

Acum soc. „Petroşani" a propus ministerului muncii, ca la întocmirea proectului de lege a contractului de muncă, să introducă principiul unei vechi legi din Ardeal, care prevede ca un cuantum din salarul lucrătorului să nu poată fi urmărit sub nici o formă.

Astăzi sunt lucrători care nu primesc nimic la distribuirea salariilor, din care cauză familiile lor duc cea mai neagră mizerie.

Societatea „Petroşani" a propus să se fixeze suma de 200 lei zilnic ca minim intangibil, pentru fiecare lucrător, considerând că această sumă este absolut necesară traiului zilnic; diferenţa ce ar depăşi peste această sumă din salarul lui, să poată fi urmărită.

Se speră, că prin această măsură cârciumarii care urmăresc câştiguri cu preţnl ruinării lucrătorilor şi familiilor lor, să se abţină de a le mai da alcool peste capacitatea de plată.

Ministerul muncii va ţine seamă de propunerea făcută de soc. „Petroşani" cu atât mai mult cu cât chiar d. ministru al muncii, cu ocazia vizitei făcută în valea Jiului a constatat personal ravagiile alcoolismului, şi în cuvântările ţinute a arătat pericolul acestui flagel social, îndemnând pe lucrători să părăsească acest rău obiceiu.

C. Or.

Din „Universul"

Regulamentul de procedură al instanţelor disciplinare şi judecătoreşti ale bisericii ortodoxe române

Pe ziua de 1 Ianuarie 1927, a intrat în vigoare noul regu-

lament al consistoriilor, pentrn judecarea abaterilor personalului bisericesc (clerului de mir, călugărilor, cântăreţilor şi paraclisierilor). Regulamentul a fost promulgat cu Inaltul Decret regal No. 4160, din 29 Decembrie 1926 şi publicat în Mon. Oficial No. 290, din 30 Decembrie 1926.

E necesar ca întregul personal bisericesc să cunoască cuprinsul acestui regulament, spre a şti abaterile de care ar trebui să se fereassă şi sancţiunile pe care le prevede legea, cum şi procedura de urmat în materie de judecată bisericească.

Acest regulament va fi tipărit în broşură de către Sf. Sinod şi se va trimite apoi tuturor parohiilor.

Indreptarea calendarului în Bulgaria.

Inaintea războiului s'a introdus în Bulgaria calendarul Gregorian. Biserica buigară a păstrat însă până azi calendarul Iulian, ţinând toate sărbătorile ca şi înainte.

Abia în ultimele zile s'a stabilit în Bulgaria ţinerea sărbătorilor şi celorlalte date bisericeşti, după calendarul Gregorian. Prin aceasta calendarul Gregorian este introdus definitiv în viaţa bisericească a poporului bulgar.

† Preotul Const. Găucă.

Un moşneguţ cu ghebul în spate, cu potcapul în cap şcu băţul cât el de mare, cu cartea subţioară, cu pas îngăduit, străbătea până ieri tăcutele străzi ale Tătăraşului.

In anii din urmă, el nu ştia alt drum decât cel care ducea din modestul său salaş peste drum, la biserica Sf. Vasile, unde slujia. Bătrâneţele nu-i îngăduiau să alerge prea mult prin parohie. N'avea prestanţă fizică, care să atragă atenţia; avea însă, ceia ce n'au mulţi preoţi şi chiar monahi —înfăţişare pustnicească, de schimnic cuvios şi auster, care impunnea respect chiar şi celor mai puţin înclinaţi să respecte astăzi haina preoţească. Avea sinceritate şi dulceaţă în glas, iar ochii lui mici cu priviri duioase şi iertătoare, nu răspândeau în juru-i decât bunătate.

Ostaş care nu se înspăimântă de datorie; santinelă care stă şi în vreme cumplită de iarnă pe poziţii, până la schimb ostaş care îşi ţine jurământul şi care îşi iubeşte cazarma c; şi casa părintească; magistrat, împărţitor de dreptate, cara stă până târziu la tribunal, cu ochii pironiţi în cărţile de lege plugar harnic, înoptat pe ogorul stropit cu sudoare şi carie

trăge spre casă abia în miez de noapte, încălzit de răsuflarea plăvanilor care parcă îi înţeleg strădania cinstită şi grea...

Aşa era părintele Găucă. Stăruitor şi cu râvnă pentru casa Domnului. El a înţeles atât de bine şi-a aplicat zisa Psalmistului: „*Râvna casei tale m'a mâncat pe mine*".

El nu ştia ce-i graba; mai ales, când era vorba de slujbă şi de rugăciune. De aceia, sărbătoarea stătea în biserică până la ceasul unu după amează; iar la denii, acatiste, spovadă, stătea până în miez de noapte. Îngăduitor şi bun, el se ruga pentru ori şi cine venia la dânsul, la ori şi ce oră din zi şi din noapte. Casa şi biserica sa n'aveau ore numite pentru intrare. Gardian de serviciu, care stă neadormit şi aşteaptă să conducă pe patul de alinare al spitalului şi să ajute pe orice suferind care îi bate la uşă. Aşa era păr. Găucă.

De ce se ruga mai mult, de ce se întăria; slab fiind, biruia orice osteneală şi se uşura pe sine şi pe acei pentru care se ruga, cu căldura pustnicului rămas de lume...

Numai aşa se explică, de ce era pelerinaj la biserica sa, la care veniău şi creştini de la mari depărtări şi de ce, înnopţile de post, s'opreau trăsuri elegante la uşa sa, din care scoborau persoane din elita oraşului pentru a'şi pleca capul sub epitrahilul duhovnicului încercat, spovăduindu-se.

A slujit Domnului cu frica 53 de ani şi s'a bucurat pentru El cu cutremur...

La conferinţele preoţeşti venia şi el şi, când intra în sală preoţii îl primeau cu aplauze. Impărţia la toţi pomelnicul familiei sale—foile le scotia din potcap—şi făcea întotdeauna danii societăţii clerului din eparhie: „*Ocrotirea*". Ne-a rugat, ca la moarte, să-i slujim prohodul toţi preoţii din Iaşi, membrii ai societăţii şi să nu i-l prescurtăm... A iubit mult slujbele lungi, lung să-i fie şi prohodul de pe urmă...

Prin fum de tămâie şi prin lumină de candelă, după un asfinţit de soare, sufletul său l-a părăsit, înălţându-se spre culmi nesbuciumate. Tătărăşenii şi acei cari l-au cunoscut şi în sufletele cărora ruga sa fierbinte a coborât alinare, îl vor plânge ca pe un adevărat părinte.

La intrarea în cimitir, lângă mormântul Lt. aviator Caranda s'a înfipt de mult steagul credinţii, crucea, cu litere cioplite. Cu ţărâna de acolo se va înfrăţi trupul său obosit de cale, vrednic octogenar.

Trecătorii pioşi îşi vor aminti, că acolo odihnesc rămăşiţele unui preot cuvios şi în a cărui viaţă preoţească, datinele şi credinţa strămoşească au grăit, cu pilda, destul de frumos, atât pentru mireni cât şi pentru preoţi.

Răsplătească-l Domnul, cu răsplata aleşilor săi!

Pr. N. Hodoroabă.

OFICIALE

REGULAMENTUL [1])

pentru

Administrarea afacerilor epitropești în Parohii și Eparhii

I. Dispoziţiuni generale

Administrarea averilor bisericești.

Art. 1. — Parohia, protopopiatul şi eparhia administrează toate averile bisericeşti, şcolare şi fundaţionale ale tuturor aşezămintelor bisericeşti depe teritoriul lor, în mod autonom, pe temeiul legii şi Statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe române şi al dispoziţiunilor din regulamentul prezent, sub controlul şi inspecţiunea autorităţilor superioare indicate în legea şi statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române din Patriarhie.

Art. 2.—Pentru toate daunele cauzate prin administrarea necorectă de către organele instituite pentru administrarea averilor bisericeşti, şcolare şi fundaţionale sau prin neglijenţă în control şi inspecţiune întreaga responsabilitate materială cade în sarcina organelor şi corporaţiunilor însărcinate cu administrarea, controlul şi inspecţiunea.

Art. 3.—Administrarea, asigurarea şi fructificarea fondurilor ctitoreşti şi fundaţiunilor precum şi întrebuinţarea tuturor veniturilor acelora, se fac potrivit dispoziţiunilor ctitorilor sau fondatorilor şi în sensul eventualelor acte de fundaţie sau testamente, iar în lipsa acestora conform dispoziţiunilor din prezentul regulament.

Art. 4.—Toate edificiile bisericeşti, şcolare şi fundaţionale precum şi obiectele de valoare vor fi asigurate contra focului; asigurarea se poate face numai la cassa de asigurări indicată de fiecare eparhie.

Art. 5.—Averea imobilă nu se poate înstreina sub nici un fel de titlu şi nu se poate greva decât în condiţiunile regulamentului special întocmit de congresul naţional bisericesc, conform art. 29 din lege. Până atunci sistemul actual rămâne în vigoare. Vânzarea averilor mobile se face conform regulamentului prezent.

Art. 6 —Averea imobilă se poate cumpăra numai cu aprobarea organelor superioare,

II. Afaceri epitropeşti în parohie

a) *Consiliul parohial*

Art. 7. — Parohia îşi administrează afacerile economice şi

---

1) Publicat în Mon. Oficial No. 28 din 8 Februarie 1927.

toate averile sale sub controlul şi inspecţiunea autorităţilor superioare şi în conformitate cn legea şi statutul organic al bisericii ortodoxe din Patriarhia română, prin consiliul parohial care este totdeodată şi reprezentantul legal al parohiei.

Parohia în toate afacerile sale economice este reprezentată prin consiliul parohial.

In caz de proces de daune în contra membrilor consiliului parohial, dreptul de acţiune îl exercitează consiliul eparhial prin preşedintele său.

Art. 8,—Dreptul şi datoriile consiliului parohial în afaceri epitropeşti sunt:

a) A primi pe lângă inventar averea mişcătoare şi nemişcătoare a bisericii, şcoalei şi fondurilor şi a o ţine în evidenţă.

Inventarul se compune în 3 exemplare dintre care unul se păstrează la epitropia parohială, şi al treilea la consiliul eparhial;

b) A îngriji pentru întegritatea averilor mişcătoare şi nemişcătoare ale bisericii, şcolii şi fundaţiunilor;

c) A face adunării parohiale propuneri cu vot nominal pentru vânzarea ori grevarea imobilelor;

d) A păstra în stare bună şi a repara edificiile bisericeşti şcolare şi fundaţionale;

e) A prevedea biserica cu icoane, „vase sfinţite“, cărţi necesare la serviciul divin şi şcoala cu mobilele şi aparatele necesare învăţământului;

f) A afla mijloace necesare pentru edificarea şi repararea bisericii, şcolii, casei parohiale şi altor edificii bisericeşti şi a face propunerile necesare în această chestie adunării parohiale;

g) A afla mijloacele pentru dotarea parohului, preotului ajutător, diaconului, profesorilor şi învăţătorilor şi a raporta despre acestea adunării parohiale;

h) A stabili condiţiunile ce trebuie să le observe epitropii la vânzarea averilor mobile, la arendarea şi închirierea bunurilor bisericeşti, şcolare şi fundaţionale, sub rezerva aprobării consiliului eparhial.

i) A stabili modalitatea de depunerea banilor disponibili ai bisericii, şcolii şi fundaţiunilor;

l) A pregăti proiectul de buget pentru susţinerea bisericii, şcolii şi altor aşezăminte bisericeşti din parohie;

m) A examina la finele anului socotelile epitropii parohiale;

n) A sprijini pe copii săraci în frecuentarea şcolii prin prevederea lor cu îmbrăcăminte şi cărţi şcolare;

o) A decide cu vot nominal în toate chestiunile de cumpărare, vânzare şi grevare a averilor imobile ale bisericii, şcolii şi fundaţiunilor;

p) A stabili statute speciale de administrarea averilor parohiei în cadrul legii şi statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe din patriarhia română;

r) A face la finele anului raport general adunării parohiale despre întreaga sa activitate.

Art. 9.—Consiliul parohial înaintează adunării parohiale, propunerile şi hotărîrile sale conform art. 47 din statut. Astfel hotărîrile consiliului parohial aduse pe baza punctelor *h* şi *i* nu se pot executa fără aprobarea adunării parohiale, iar hotărîrile aduse pe baza punctelor *c*, *l*, *m* şi *o* trebuesc aprobete şi de consiliul eparhial.

Art. 10.—Consiliul parohial verifică casa parohială de câte ori crede că este de trebuinţă, este dator însă să controleze casa cel puţin de două ori în an.

Art. 11.—Nici un membru al consiliului parohial nu poate participa la şedinţele consiliului în care se deliberează de interesele săle private sau ale rudelor sale în al patrulea grad de cosângenitate, deci tatăl şi fiul, fraţii, socrii şi ginerele nu pot fi împreună membri ai consiliului.

Disolvarea consiliului parohial

Art. 12.—In cazul când s'ar constata că consiliul parohial nu administrează bine interesele ce-i sunt încredinţate, sau nu execută dispoziţiunile forurilor superioare cu privire la modul de administrare sau nu se conformează procedurii stabilite de lege, statut şi regulamente, consiliul eparhial va putea pronunţa disolvarea consiliului parohial.

In caz de disolvare a consiliului parohial, consiliul eparhial este în drept să constituie în mod provizoriu o comisiune interimară de 5 membri pentru conducerea afacerilor parohiale până la alegerea altui consiliu.

Art. 13. — Disolvarea consiliului parohial se va pronunţa printr'o deciziune care se va comunica prin oficiul parohial fiecărui membru din consiliu prin luare de dovadă, sau prin încheere de proces-verbal în caz de refuz sau absenţă.

Un delegat al consiliului eparhial va preda cu inventar comisiunii sau noului consiliu averea acelei parohii. Ziua predării se va comunica foştilor membrii în consiliul parohial, când vor fi ţinuţi a preda averea ce li s'a încredinţat de asemenea cu inventar şi vor fi obligaţi să arăte modul de întrebuinţare a veniturilor bunurilor ce li s'au încredinţat. Această predare se va constata printr'un proces verbal încheiat de delegatul Consiliului eparhial.

Referatul foştilor membri ai Consiliului parohial se va fixa prin acest proces verbal; din acel moment noui membrii ai Consiliului parohial vor fi investiţi cu toate drepturile şi datoriile.

Membri consiliului disolvat în 14 zile libere dela primirea deciziunei, pot înainta apel la consiliul central bisericesc. Comisia interimară poate funcţiona numai până la alegerea definitivă a noului Consiliu parohial. Alegerea aceasta trebuie să se facă

cel mai târziu în 30 zile dela ridicarea în drept a deciziunii de dizolvare.

Consiliul eparhial poate institui o comisiune pentru conducerea afacerilor parohiale şi în cazul, dacă în vre-o parohie a devenit imposibilă din orice motive alegerea şi constituirea în mod legal a Consiliului parohial.

Această comisiune nu poate funcţiona mai mult de trei luni în decursul căruia trebuiesc efectuate alegerile suspendate.

b) *Epitropia parohială.*

Art. 14. — Epitropii parohiali sunt bărbaţi din parohie cărora li se încredinţează şi care administrează întreaga avere bisericească, şcolară şi fundaţională.

Art. 15 — Drepturile şi datoriile epitropilor parohiali sunt:

a) A primi dela Consiliul parohial pe lângă inventar toată averea mobilă şi imobilă a bisericii, şcoalei şi fondurilor şi a administra conform hotărârilor adunării şi consiliului parohial şi în înţelesul regulamentului eventual al statutelor speciale de administrare.

b) A păstra într'o ladă de fier cu trei chei averea mişcătoare a bisericii, şcoalei şi fondurilor precum sunt banii şi alte hârtii de valoare. Toate cele trei chei ale casei se va păstra câte una la câte un epitrop.

Unde sunt numai doi epitropi, acolo cheia a treia se va păstra la paroh, iar unde sunt mai mulţi parohi se va păstra la parohul conducător al oficiului parohial.

La deschiderea şi închiderea casei se cere prezenţa tuturor persoanelor care au cele trei chei dela casă, şi acestea sunt solidar răspunzătoare pentru starea casei.

c) A ţine un registru da venituri şi cheltueli.

d) A ţine inventar, în două exemplare de starea averei parohiale dintre care unul se păstrează în casă, iar al doilea la epitrop.

e) La finele fiecărui an, a prezenta consiliului parohial socotelile asupra veniturilor şi cheltuelilor bisericeşti şcolare şi fondaţionale.

f) A îngriji ca edificiile bisericeşti, şcolare şi fundaţionale şi curtea bisericii, şcoalei şi casei parohiale, precum şi cimitirul să fie în stare bună.

g) A plăti regulat salariile personalului bisericesc şi şcolar precum şi ajutoarele persoanelor sărace şi ale bursierilor.

h) A face consiliului parohial propuneri şi proecte pentru administrarea averilor, pentru creiarea de fonduri, pentru sporirea averilor şi a veniturilor şi în general pentru buna stare şi propăşirea economică a parohiei.

i) A nu face nici o cheltuială neprevăzută în buget fără împuternicirea Consiliului sau adunării parohiale şi aprobarea Consiliului eparhial.

l) A se supune la revizuirea amănunţită a casei ori de câte ori va cere aceasta Consiliul parohial, protopopul sau delegatul Consiliului eparhial.

In special protopopul este dator a revizui în fiecare an inventariul, registrele epitropeşti şi cassa parohială cel puţin odată pe an

Disolvarea epitropiei parohiale.

Art. 16.—Dispoziţiunile cuprinse în art. 12 şi 13 a le regulamentului de faţă privitoare la disolvarea şi responsabilitatea materială a consiliului parohial precum şi la instituirea unei comisiuni de administrare şi la urmărirea disciplinară a consiliului parohial se aplică şi au deplină valoare faţă de epitropia parohială.

Art. 17. — In toate cazurile de responsabilitate materială şi de restituire a daunelor contra consiliului parohial şi epitropiei parohiale decide consiliul eparhial ca for judecătoresc de prima instanţă, iar în caz de apel decide ca for suprem în ultima instanţă consiliul central bisericesc.

c) *Adunarea parohială.*

Art. 18. — Adunarea parohială formează organul superior de administrare şi control în toate afacerile epitropeşti ale parohiei.

Art. 19. — In special atribuţiunile adunării parohiale sunt :

a) Revizuirea inventarului averilor din parohie ; la fiecare fine de an financiar inventariul se va aduce la curent prin introducerea achiziţiunilor din timpul anului şi prin eliminarea obiectelor şi mobilierului recunoscut ca distrus, scos din serviciu, pierdut, vândut, etc ;

b) Examinarea şi primirea proiectelor consiliului parohial, relativ la zidirea, repararea sau înzestrarea bisericii, şcoalei, casei parohiale şi alte clădiri bisericeşti, şcolare şi fundaţionale ;

c) Examinarea şi primirea proiectelor consiliului parohial relativ la înfiinţarea şi susţinerea fondurilor destinate pentru scopuri bisericeşti, şcolare şi fundaţionale ;

d) Examinarea şi primirea proiectului consiliului parohial, relativ la donaţiunea parohului ajutator, diaconului, profesorilor şi învăţătorilor şi a celuilalt personal necesar ;

e) Examinarea şi primirea proiectului de buget şi reparaţiuni, prezentat de consiliul parohial ;

f) Deciderea asupra propunerilor consiliului parohial, relativ la cumpărarea, vânzarea sau grevarea averilor imobile ale parohiei ;

g) Examinarea şi deciderea asupra propunerilor consiliului parohial, care privesc buna stare şi progresul economic al parohiei ;

h) A îngriji ca consiliul şi epitropia parohiei să-şi îndeplinească dorinţele, conform legii statutului şi regulamentului de faţă

i) Examinarea proiectelor de statute speciale prezenta e de consiliul parohial, pentru administrarea averii şi veniturilor parohiale ;

l) Inaintarea din oficiu a tuturor deciziunilor proprii la consiliul eparhial pentru revizuire şi aprobare.

Inaintarea se face prin oficiul parohial şi protopopesc.

Art. 20. — In toate cazurile când veniturile normale şi eventualele contribuiri benevole nu sunt suficiente pentru acoperirea cheltuelilor bugetare, lipsa se suplineşte prin repartiţiune asupra credincioşilor şi prin ajutor de la Stat.

Drept bază la repartiţiuni serveşte numărul parohienilor şi darea directă de Stat, iar în comune urbane şi stările sociale şi veniturile speciale ale credincioşilor.

Copie după adresa No. 61/927 a Patriarhiei Române (Consiliul Central Bisericesc) Bucureşti.

Inalt Prea Sfinţite,

Văzând Consiliul Central Bisericesc, greutăţile mari pe cari le întâmpină preoţimea noastră ortodoxă şi peste tot slujbaşii bisericei noastre, în ceeace priveşte locuinţele, în comunele şi parohiile unde îşi au funcţiunile lor, în şedinţa sa din 6/XII/926, a adus următorul conclus principal :

Parohiile cari au case proprii, cumpărate sau primite ca donaţiuni, şi aceste donaţiuni nu au menire specială, sunt obligate a da parohilor şi slujitorilor bisericilor lor, locuinţă în natură, în aceste case. Acele parohii care n'au case parohiale, să fie îndrumate din partea Consiliilor Eparhiale competente, spre a lua toate dispoziţiunile pentru a clădi edificiile necesare, care să servească ca locuinţă în natură pentru preoţi.

Pentru uşurarea muncii atât a Consiliilor Eparhiale, Consiliul Central Bisericesc va interveni la Onor. Minister de Interne, ca să îndrume toate forurile administrative competente, spre a da tot concursul lor acelor parohii, cari ar dori să-şi zidească casele necesare pentru locuinţe pe sama slujitorilor bisericei.

Aducându-Vă aceasta la cunoştinţă, Vă rugăm, I. P. S. să binevoiţi a lua dispoziţiunile pe cari le veţi crede de cuviinţă.

Primiţi, Vă rugăm, Inalt Prea Sfinţite, ale Noastre întru Hristos frăţeşti îmbrăţişeri.

Preşedinte, Pătriarh MIRON.

Copie după adresa No. 7824/926 a Onor. Consiliului de Miniştri către D-l Ministru al Cultelor şi Artelor.

Domnule Ministru,

Din iniţiativa Federaţiunii Asociaţiunilor de salariaţi şi pensionari ai statului, aprobată în unanimitate de adunarea generală a funcţionarilor publici din Bucureşti de la 24 Ianuarie 1926, s'a luat hotărârea înfiinţării unei Bănci a salariaţilor publici, care îşi propune să procure funcţionarilor şi pensionarilor statului:

a) locuinţă proprie, b) asigurarea nevoilor zilei de mâine, c) aprovizionarea gospodărească, d) credit eftin şi îndestulător,

Instituţiunea deşi concepută în unicul scop de a contribui în mod eficace la înbunătăţirea situaţiunei materiale a salariaţilor şi pensionarilor de stat, subscrierile începute în luna Martie 1926 din cauza lipsei de publicitate suficientă merg foarte încet.

Pentru aceste motive prin petiţiunea adresată D-lui Preşedinte al Consiliului şi înregistrată la No. 7824 din 3 Decembrie 1926, Banca salariaţilor publici roagă a se interveni la diversele departamente, ca în vederea foloaselor economice netăgăduite ce ar rezulta pentru salariaţii publici din posedarea unei puternice instituţiuni bancare proprii, să îndemne prin mijloacele cele mai nimerite, pe toţi funcţionarii de stat, judeţ şi comună, cari depind de ele, să subscrie câte o acţiune de 500 lei cel puţin, pentru înjghebarea capitalului iniţial.

Din textul citatei petiţiuni, D-l Preşedinte al Consiliului luând cunoştinţă de ţelurile practice urmărite de instituţiune, a dispus prin rezoluţiunea din 2 Decembrie 1926, ca toate Ministerele să fie rugate, ca prin circulări oficiale să invite pe funcţionarii dependenţi de ele, să subscrie cel puţin câte o acţiune şi rezultatul să i se comunice în timp util.

Aducând cele ce preced la cunoştinţa D.-Voastre, avem onoarea a adăoga, după indicaţiunile bancii însăşi—următoarele informaţiuni de detalii:

a) Formularele pentru subscrieri şi orice deslușiri se pot lua de delegaţii departamentelor de la sediul provizoriu al Băncei, Calea Victorii No. 77 (în curte).

b) Banca nu va putea fi constituită legalmente, decât după centralizarea subscrierilor făcute.

In consecinţă Vă rugăm deci ca, luând cunoştinţă de rezoluţia D-lui Prim Ministru mai sus menţionată, să binevoiţi a ne comunica rezultatul demersurilor D.-Voastre cât mai neîntârziat posibil.

Secretar General, *G. Crăiniceanu.*

p. Secretar, *Aurel Popescu.*

Protoieria jud. Botoşani

Tablou de noi parohii vacante

In afară de parohiile vacante publicate în revistă sub No. 10 din Oct. 1926, au mai devenit vacante următoarele parohii:

I. *Parohia „Duminioa Mare“ din oraşul Botoşani*

Devenită vacantă pe ziua de 1 Ianuarie 1927 prin demisia titularului paroh Pr. I. Gafencu, spre a-şi regula dreptul la pensie, e suplinită de un paroh vecin. Numără 250 capi de familii ortodoxe cu 1114 suflete. Biserica parohială e construită din zid în anul 1837, e în stare bună. Biserici filiale nu sunt. Casă parohială nu este. Nu posedă pământ bisericesc. Nu sunt societăţi economice în parohie şi nici şcoli.

II. *Parohia Truşeşti din com. Truşeşti*

Devənită vacantă pe ziua de 29 Decembre 1926 prin decesul titularului paroh Dimitrie Teodorescu. Este suplinită de parohul vecin din Drislea. Are 228 capi de familii ortodoxe cu 1191 suflete. Biserica parohială e de zid în stare bună, fiind construită în anul 1839 şi renovată de curând. N'are biserici filiale. N'are casă parohială. Are un singur sat Truşeşti. Posedă 8 jum. fălci pământ. Personalul bisericesc este întreţinut de stat. Este în localitate o şcoală primară cu 4 posturi şi o şcoală de meserii. In localitate e bancă populară.

III. *Parohia Pleşani din com. Călăraşi*

Devenită vacantă pe ziua de 15 Ianuarie 1927 prin transferarea titularului, e suplinită de un ieromonah. Are 225 capi de familii ortodoxe cu 1126 suflete. Biserica parohiaiă e de zid în bună stare fiind construită în 1922. N'are biserici filiale. N'are casă parohială. Are 2 sate Pleşani şi Libertatea. Posedă 10 hectare de pământ. Personalul bisericesc este întreţinut de stat Este în parohie o şcoală primară cu 3 posturi.

Dintre parohiile publicate ca vacante au mai rămas vacante următoarele :

Sf. Gheorghe-Botoşani, Buhăceni, Băbiceni, Dolina, Iacobeni, Ripiceni, Sf. Maria şi Stânca.

Protoiereu, *Ic n. Al. Simionescu.*

Posturi vacante

Postul de diacon dela biserica parohială Adormirea din Falticeni este vacant cu începere dela 1 Ianuarie 1927, prin demisiunea titularului N. Manoliu.

Postul de preot pareh dela biserica parohială Duminica-Mare din oraşul Botoşani este vacant cu începere de la 1 Ianuarie 1927, prin demisiunea titularului preotul Ioan Gafencu.

Postul de preot paroh dela biserica din parohia Hârtop

jud. Fălticeni se declară vacant pe 1 Martie 1927, titularul preotul Gh. Grigoriu retrăgându-se spre a-şi regula drepturile la pensie.

Decese

Parohia Truşeşti din jud. Botoşani s'a declarat vacantă cu începere dela 1 Ianuarie 1927 prin decesul titularului preotul D. Teodorescu.

Parohia particulară Lişna din comuna Suharău jud. Dorohoi, s'a declarat vacantă cu începere dela 1 Ianuarie 1927 prin decesul titularului preotul Mihai Mândrescu.

Preotul I. Lefter fost paroh al parohiei Dobrănăuţi comuna Vârfu-Câmpului jud. Dorohoi, a decedat în ziua de 21 Ianuarie a. c. Parohia este vacantă pe ziua de 1 Februarie 1927.

Mulţumire publică.

Mitropolia Moldovei şi Sucevei, luând cunoştinţă din raportul No. 42 a. c., al protoieriei jud. Neamţ, că D-l I. Blăgescu, Gh. Mihăilă, Ioan Stefan a Savei, Ioan Radu, Constantin Topoliceanu, Gh. Nistor, Chirilă Creţu, Gh. Sovac, Ilie Traicu şi Smaranda Lăcătuşu toţi din parohia Bistricioara jud. Neamţ, au donat suma de 13000 lei pentru facerea unui paravan de sticlă, în privdorul bisericei acelei parohii, iar D-şoarele Sofia şi Maria Săndulescu au donat 3 perdele pentru Icoana Maicei Domnului, Iconostas şi Uşile Impărăteşti în valoare de 3000 lei, exprimă binefăcătorilor sus menţionaţi, călduroase mulţumiri pentru aceste fapte frumoase şi vrednice de a fi imitate şi de alţi creştini, cari doresc să-şi adune comoară în Ceruri.

ANUL III IAŞI, IUNIE 1927 No. 6

MITROPOLIA MOLDOVEI

Foaie bisericească

APARE ODATA PE LUNA

SUB CONDUCEREA SECŢIUNEI CULTURALE
A CONSILIULUI EPARHIAL

CUPRINSUL:

1. In preajma alegerilor . . . *R.*
2. Pentru legea reorganizării învăţământului teologic . . . † *Visarion*
3. Activitatea Casei naţionale «Regina Maria» . . . . . *
4. † Pr. C. Răileanu. . . . *Pr. N. Hodoroabă*
5. † Pr. Victor Diaconescu . . *Pr. C. Dron*
6. Oficiale . . . . . *

IAŞI--INSTITUTUL de ARTE GRAFICE VIAŢA ROMÎNEASCĂ

Cd 1472

ANUL III IAȘI, IUNIE 1927 No. 6

METROPOLIA MOLDOVEI

FOAIE BISERICEASCĂ

APARE ODATĂ PE LUNĂ

SUB CONDUCEREA SECȚIUNEI CULTURALE

A CONSILIULUI EPARHIAL

In preajma alegerilor

In urma schimbărilor de guvern, se vorbește iarăși cu aprindere și înfrigurare, de apropiatele alegeri. Partidele politice în plină propagandă electorală, se agită, chiamă poporul la întruniri și împrăștie în lung și latul țării manifeste, creind astfel o surexcitare dăunătoare, pentru un organism social. La noi luptele politice sunt încă departe. de a nu cădea în exagerații și degenerări și de aceea atmosfera e plină de injurii și incriminări de tot felul, învrăjbiri și ură personala câtă vrei.

Ne întrebăm, care trebuie să fie atitudinea preoțimei față de aceste lupte?

Prin rolul său preotul e legat atât de strâns de credincioșii săi, încât trebuie să-l intereseze tot ceeace se petrece în enoria sa. Se vor prezenta enoriașii la preotul lor și-l vor întreba desfat: „Cui să dăm votul, cinstite părinte?“

Este o situație din cele mai delicate. Dacă preotul va avea independența necesară și nu își va fi pus pecetea unui partid politic, sau dacă e înregimentat politicește și nu se va lăsa târât pe panta agenturei electorale, sau a demagogiei, atunci sfatul său va fi cuminte. Fără a căuta să siluească conștiința credincioșilor pe această chestie, le va vorbi despre datoria de a vota în mod corect, așa cum le spune cugetul curat, gândindu-se înainte de toate la importanța votului și la binele pe care îl așteaptă țara de la conducătorii ei. Le va arăta că votul fiind secret, nimeni

nu poate exercita asupra lor vreo constrângere şi că nu-i nevoie să meargă cu muzică şi tămbălău, spre a-şi face o asemenea datorie, ci ca buni creştini, pătrunşi până în adâncul inimii de învăţăturile Mântuitorului, să plece liniştiţi de acasă, făcându-şi cruce şi rugându-se lui Dumnezeu, să le lumineze mintea, ca atunci când se vor afla în cabina de votare, numai cu cugetul lor curat, să poată să-şi servească cât mai bine ţara.

O spunem cu durere însă, că nu este totdeauna acesta, sfatul pe care îl primesc cetăţenii creştini, de la părintele lor sufletesc. De cele mai multe ori, preoţii ca reprezentanţi fideli ai unui partid, sau ai unui personaj politic, refuză să mai dea sfatul blând şi înţelept şi în locul lui, toarnă o ploae de apostrofări pe capul bieţilor enoriaşi, că „nu-l mai ascultă“, şi în loc să meargă cu cuconul cutare, au mers cu altul şi aşa mai departe. Şi astfel se începe o mare desbinare între preot şi o parte dintre păstoriţii săi. Discordia se măreşte şi ia proporţia unor tabere de luptă, mai ales atunci când învăţătorul ori primarul din sat, sunt reprezentanţii unor partide contrare.

Deaceea preotul nu trebuie să uite, că e chemat prin situaţia lui, să fie împăciuitor al taberilor în luptă, iar nu el însuşi învrăjbitor, căci riscă să-şi piardă şi bruma de autoritate pe care o mai are.

Preotul nu poate fi, nici în cele mai agitate alegeri, „pentru unii mumă, iar pentru alţii ciumă“, ci el este în tot momentul părinte bun şi drept pentru toţi. In parohia sa el nu poate fi în fruntea unei tabere politice, îndârjind lumea în contra altei tabere, ci trebuie să fie mereu printre taberile învrăjbite, sfătuind, mustrând şi certând cu blândeţe şi înţelepciune, pe toţi deopotrivă.

S' u văzut preoţi înglodaţi până în gât, în lupta de partid. In campaniile electorale, din mersul vijelios al automobilelor, care revarsă manifeste politice pe uliţele satelor noastre liniştite, s'a văzut nu arareori, fluturând şi rasa unui preot. In cluburile politice, printre cei cari se ceartă mai aprig, vezi şi câte un preot; în Parlament printre cei care se agită mai amarnic din opoziţie sau aplaudă frenetic la guvern, este iarăşi câte un preot.

In faţa acestor constatări, lumea se întreabă cu drept cuvânt, dacă preotul e chemat să toarne gaz peste focul

aprins, sau trebue să reverse balsam domolitor peste spiritele învrăjbite?

Răspunsul nu e greu de dat.

N'ar trebui să uite preotul, că înainte de a fi cetăţean al statului şi înainte de a fi membrul unui partid politic, este membrul bisericii lui Christos, care trece mai presus de vremelnicile înjghebări. Când preotul pleacă în campanie electorală, unde cel cuminte nu trebuie să se ducă, să nu uite că nu se poate desbrăca la marginea satului de calitatea de preot şi îmbrăca în cea de agent electoral.

Nicăiri nu sunt mai aplicabile cuvintele Mântuitorului: „Fiţi înţelepţi ca şerpii şi blânzi ca porumbeii".

I se cere foarte multă înţelepciune şi prudenţă preotului, spre a-şi păstra haina nepătată în atmosfera politică dela noi. Şi e bine ca preoţimea să se ferească ca de foc, de povârnişurile periculoase, pe care caută să-o atragă politicianismul de azi.

Altminteri vom auzi şi mai departe de preoţi cu prestigiul complect zdruncinat de pe urma politicei, ceeace le dăunează şi lor şi bisericii întregi.

Se înţelege uşor că în faţa unor asemenea cazuri regretabile, autoritatea bisericească e îndreptăţită să intervină şi să reprime fără cruţare, pe preoţii cari şi-au pierdut capul şi şi-au uitat cu totul de îndatoririle lor preoţeşti.

RED.

Pentru legea reorganizării Invăţământului Teologic [1)]

Trebuind să preţuim cu toţii ori ce muncă sinceră, depusă în slujba Bisericii, dăm toată consideraţia cuvenită străduinţei puse pentru întocmirea *ante-proectului* de reorganizare a învăţământului nostru teologic, adus în discuţie de comisia sfântului Sinod,— chiar când el nu ne prezintă deocamdată decât intenţii. Şi, fiind departe de noi gândul de a pricinui nemulţumire vre-uneia din persoanele ce alcătuesc acea comisie, vom face scurta noastră expunere cât mai obiectivă, nu ca să criticăm, ci mai mult să propunem şi să cerem.

1) Expunere făcută în şedinţa Sfântului Sinod, de la 14 Mai 1927, asupra întâiului proiect al comisiunii.

O lege de o însemnătate excepţională, cum este aceasta, trebue cât mai mult discutată, ca din expunerile ce vor fi mai drepte, comisia să poată aduna elemente cât mai valoroase pentru ante-proectul ei.

Şi numim această lege, ce ni se prezintă acum „ante-proect", de oare-ce el are nevoe de multă prefacere şi numai pe urmă trebue adusă în proect.

Iată, care sunt pentru moment, arătările noastre în această chestiune.

In chip cu totul firesc,—aşa se întocmesc toate legile,—la alcătuirea unei legi, trebue cerută şi contribuţia legilor streine; în speţă, trebue cunoscută şi legiferarea altor biserici creştine, ca din ceeace vremea şi o îndelungată experienţă a pus în valoare, să se aleagă tot ceeace poate fi folosit de noi, în pregătirea viitorului nostru cler.

Ante-proectul în discuţie nu oglindeşte nimic din acel material, nici din experienţa streină.

Ne trebue tot aşa să cunoaştem proectul întocmit de Ministerul Cultelor, spre a vedea dacă nu cumva—întâmplător—sunt şi în el lucruri bune de adoptat

Trebue apoi cunoscute şi propunerile directorilor de seminare, organele bisericeşti, care sunt pururea în situaţie de a cunoaşte mai de aproape, problemele unei asemenea legi.

Toate acestea trebue ştiute, pentrucă sunt biserici cu mai îndelungată experienţă în această materie (cum sunt studiile făcute de felurite comisii sinodale din Rusia de ieri, care au lucrat la reorganizarea seminarelor vreme de 10 ani. dar rezultatele n'au putut fi concretizate, din cauza revoluţiei de acolo); sunt observaţiuni didactice şi pedagogice, făcute de organele şcolare ale Ministerului Cultelor, care pot da eventual norme şi rezultate vrednice de luat în seamă chiar din erorile lor; sunt tot aşa observaţiuni şi experienţe ale directorilor de seminare, organele cele mai apropiate de chestiunile ce formează miezul viitoarei legi în discuţie.

Numai puterea de originalitate personală, proprie nouă, (într'o biserică, în care originalitatea încă nu s'a produs nici în alte târâmuri bisericeşti mai uşoare), nu ne prezintă garanţia unei puteri depline de legiferat *cea mai grea problemă*, de la temelia acestei instituţii şi ante-proectul prezintă tocmai o originalitate slabă şi discutabilă.

Ce ne prezintă acest ante-proect?.. In chip figurat, un corp slab, întocmit anormal, terminat cu două capete gemene. Adică, socotind că ori ce casă se zideşte de la temelie în sus spre acoperiş, şi ori-ce pom creşte de la rădăcină spre coroană, şi ori ce învăţământ se suprapune în mod sistematic, de la inferior spre superior,—ante-proectul nostru pare ciudat, ocupându-se invers, întâi de învăţământul teologic superior, în două ipostase asemenea, academii şi facultăţi, şi lasă la urmă nedeplină chestiu-

nea învăţământului de pregătire începătoare, adecă seminarele zise... de vocaţie ?!...

Ante-proectul ne prezintă noutăţi, lucruri inadmisibile şi lipsuri.

Intre noutăţi este şi academia. Ce rost au aceste *academii ?!* când din articolele următoare se vede că ele ar urma să fie identice cu facultăţile ?...

Explicaţia ni se spune a fi următoarea: Dintr'o ambiţie grăbită şi fără o sancţiune a Bisericii centrale — mereu absentă în chestiunile însemnate — unii din ierarhii ardeleni, au avut de curând plăcerea, să aibă pentru pregătirea clerului, aşa din senin, nu seminarii (şcoli prea comune), ci nici mai mult, nici mai puţin, academii ?... şi seminarele vechi sau institutele teologice, dânşii doresc acum să le prefacă în academii, căpătând pe această cale o recunoaştere legală.

Cu alte cuvinte, pe lângă atâtea lucruri fără nici un temei solid, şi nepotrivite, impuse în legile şi regulamentele bisericeşti recente, luate dintr'un trecut şi dintr'un mediu izolat şi necorespunzător trebuinţelor obşteşti ale întregii noastre biserici *de astăzi*, fraţii ardeleni ţin să ne impună şi acest produs orgolios şi cu desăvârşire slab, în viitoarea lege a pregătirii clerului. E drept că noi am primit toate şi din dragostea de fraţi, dar şi încredinţaţi că în scurtă vreme toate aceste lucruri se vor schimba, pentrucă sunt nepotrivite şi trebuesc rev zute; dar mai trebue încă ştiut că în această chestiune, care este pregătirea clerului de mâine, sonorităţi goale cum e cuvântul de academie, (o banalizare a cuvântului sub care ar trebui să numim numai pe cea mai înaltă instituţie culturală şi ştiinţifică din ţară, adecă „Academia Română"), nu pot fi privite cu condescendenţă, ci dimpotrivă în interesul unei noi şi superioare pregătiri comune, vom arăta că avem cu toţii de luat experienţe superioare din toate fracţiile Bisericii noastre, sau (de vom avea asemenea fericire), vom alcătui *împreună* ceva superior şi în ori-ce caz mai solid decât academiile ardelene.

Deci în proect aceste academii vin de prisos, precum şi în realitate azi, sunt departe de a putea fi luate drept model, ori măcar ca punct de plecare, în o aşa de însemnată organizare de învăţământ teologic.

In chip firesc, învăţământul teologic trebue dat, în *seminare teologice* (care ne mirăm că mai sunt numite de vocaţie ?!...) şi în institute superioare universitare, cum sunt facultăţile teologice. Intr'un singur caz, am putea avea o academie teologică, atunci când ar fi una singură, deasupra tuturor facultăţilor de teologie şi căreia i s'ar da dreptul exclusiv de a decerne titlul de doctor şi ar fi singura instituţie cu specială numire, de a forma într'un internat deosebit şi distins, tot ce trebue Bisericii mai superior ca valoare şi menire.

Şi cu atât mai bizară este punerea alăturea a acestor două

instituţii similare, imposibile de avut, cu cât biserica niciodată nu va avea putinţa a susţine atâtea instituţii superioare, sau funcţionarea lor ar fi iluzorie.

Cât pentru seminarii, ne mirăm, dece sunt numite de vocaţie şi nu pur şi simplu *seminarii teologice*, ca până acum ?... Acesta e încă un gust ciudat. Ce numire mai potrivită şi bine cunoscută deobşte, decât aceea de seminar?... Cu ce a păcătuit acest cuvânt, ca să fie căptuşit cu vorba vocaţie, vorbă egal de adăogat şi la conservatorii, şi la şcoalele de ingineri, şi la cele de meserii, sau de comerţ, ş. a.

*

Din câte discuţii cunoaştem, citite în revistele noastre, una din chestiunile mai însemnate atinse, este aceea a începutului pregătirei viitorilor preoţi. Se întreabă mulţi, să fie elevii pregătiţi ca până acum, în seminarii, încă din frageda vârstă, sau, după ce au făcut un curs gimnazial ?

Discutanţii, lasă la o parte întâi experienţa aşa de vastă şi de variată a tot ce s'a frământat şi s'a făcut sub acest raport în alte biserici, şi, pe urmă, le scapă cea mai firească creştere a viitorilor preoţi.

Ce este un seminar ?—In sens figurat, el este o pepinieră, un seminţar, adecă un mijloc de a produce, prin cultură, pomi dătători de cea mai bună roadă evanghelică.

Care este scopul acestei pepinieri ? Este dobândirea unor cât mai mulţi şi mai aleşi pomi de acest fel.

Cum se procedează în horticultură pentru obţinerea unui pom cu roade alese ?—Rudimentar, pe o tulpină sălbatică se altoeşte viitorul ram roditor, care în adevăr dă roade mai bune decât cel dintâi. In cât cei ce doresc ca viitorul preot să aibă întâi gimnaziu, se aseamănă acestor grădinari; adecă pe un trunchiu mirean, să se aplice pe urmă cultura altoirei sufleteşti cu cunoştinţele religioase specifice menirei sale viitoare. Dar, acest procedeu e numai o jumătate din drumul superior al horticulturei, şi putem adăoga învechit.

Astăzi horticultura raţională şi înaintată, ne arată că cei mai buni altoi se dobândesc pe arbori iviţi din sămânţă sălbatecă, pusă în pepiniere; ceeace ar fi, adecă, elevul luat din lumea mireană, îl aşezi de la început în pepinieră, adecă în seminar, îl supui de crud tuturor îngrijirilor deaproape de pregătire, pentruca altoiul să dea la timp fructe însutit superioare, altoiului din sistemul amintit întâi. Tot aşa trebue procedat şi cu seminariştii.

Prin urmare, cea mai firească creştere a unui viitor preot, trebue să se dea încă din fragеda lui vârstă, începând cu seminarele inferioare Că sunt elemente, care nu au înclinare firească spre preoţie, e lucru natural.

Seminarele sunt mijloace, nu scopuri. Ele sunt apoi, perfecţionabile, şi deci, toate elementele, care până la o vârstă oarecare nu se vor arăta apte pentru a primi în suflet altoirea cul-

turei evanghelice şi în genere a celei teologice, ca la vreme să aducă roadele alese aşteptate, trebue depărtate, precum şi din orice pepinieră se depărtează elementele necorespunzătoare menirei ce au. Dar, asemenea selecţie, e mult mai firesc să se facă în seminarii, decât în şcoalele laice.

Aceasta cu atât mai mult, cu cât este perfect dovedită şi evidentă, colosala deosebire între clerul laturelor din această biserică, unde preoţii au pregătirea complect seminarială şi între elementele cu viaţa mirenizată sau protestantizată a celor din provinciile care au la baza pregătirei preoţimei, liceele, sau gimnaziile şi peste care cea teologică nu se suprapune decât doar în titluri sgomotoase dar neîndestulătoare.

Iar dacă totuşi, se văd une-ori şi rarissime excepţii îmbucurătoare, de mireni cu mai mari înclinări spre preoţie decât seminariştii, acestea rămân excepţii şi cel mult se poate zice că în pepinierele seminarelor, sunt lipsuri care trebuesc împlinite, pentruca toate elementele sale să fie superioare în rod, şi în nici un caz concludente spre o mirenizare a lor.

*

Din ante-proect lipsesc: Raportul bine definit şi determinat dintre Chiriarhi şi aceste institute; condiţiunile de numire ale directorilor şi a celuilalt personal educator, cum şi specificarea atribuţiilor acestora, atât cât trebue într'o lege. Trebue bine determinat dreptul Bisericii în numirea directorilor şi a profesorilor, cum şi cel pentru selecţionarea lor şi condiţiile de recrutare ale profesorilor.

Iarăşi, lipsesc indicaţiunile trebuitoare pentru anul şcolar, înscrieri, examene, promoţii şi celelalte,—care trebuesc puse în lege, şi lămurite amănunţit în regulamente. Vedeţi legea învăţământului de stat.

Se cunoaşte apoi deoparte tutela păgubitoare a statului asupra acestor şcoale în vechiul regat; dar şi arbitrarul ce se poate ivi dintr'un amestec stângaci al unor Chiriarhi, în mersul bun al seminarelor. Trebue bine precizate raporturile acestea, cum şi atribuţiile inspectorilor şcoalelor teologice, evident, în cadrul celei mai depline autonomii posibile, faţă de Ministerul Cultelor.

O deosebită discuţie cere art. 57 şi în genere articolele privitoare la pregătirea seminarială e elevilor, care—repetăm—e cu totul alta decât cea a gimnaziilor confesionale, o chestiune peste care nu se poate trece aşa de lesne, şi pentru rezolvirea căreia trebue înlăturată obicinuinţa şi îndărătnicia în cele deprinse din trecut a unora, şi de limpezit motivele pedagogice şi experienţa acelor biserici, care probează superioritatea pregătirei specific bisericească a seminarelor teologice.

Şi atâtea alte chestiuni, care presupunem că s'au discutat în comisiune, dar desigur nu în întregimea dorită şi trebuitoare, din care pricină ante-proectul trebue bine revăzut şi întregit, spre a

nu prezenta apoi hibriditatea atâtor alte legi şi regulamente întocmite în grabă, legea aceasta fiind extrem de însemnată.

*

Ca şi în alte domenii bisericeşti, aşa şi în chestiunile didactice, respectiv de pregătire ale clerului, proectele ca şi discuţiile prealabile ce duc până la proecte de legi, la noi se fac în felul cel mai simplist. Neavând elemente cu specializări suficient probate, în nici-una din ramurile aşa de numeroase ale vieţii noastre bisericeşti, chestiunile par tuturor egal cunoscute, legiuirile lor se fac cu grabă, fără a se cerceta ce s'a făcut sub acest raport aiurea, şi cu o miopie regretabilă se legiferează în literă şi articole, norme insuficiente şi supuse tuturor criticilor. Comparativ, în loc să lucrăm pământul cu ultimele unelte agricole, stăm şi frământăm vremea, să începem a inventa numai prin noi înşine pluguri primitive, sau unelte scornite din gustul nostru.

Toată vorbăria din numeroasele articole ale unei legi ca cea din ante-proectul pentru pregătirea clerului viitor, trebue să roiască în jurul ţintei principale, care este o *cât mai firească şi solidă pregătire a viitoarei preoţimi.*

Dacă alcătuitorii unei asemenea legi, se vor încurca numai în articole şi vor pretinde să-şi impună numai cunoştinţele lor, care pot fi şi slabe şi de prisos, legea va apare ca un torent de articole, care nu desvoltă, ci îngreuează ori-ce mişcare spre ţelul urmărit, şi o asemenea lege ar anchiloza iarăş pentru multă vreme, cele mai însemnate instituţii bisericeşti, cum sunt şcoalele de pregătire ale clerului. Din aceleaşi cauze apoi, scapă comisiei cele mai elementare şi fireşti principii de îndrumare în asemenea scop.

Ce trebue de făcut

1) De cercetat tot ceeace este bun în actualele şcoale şi de coordonat ceeace s'a dovedit bun în chip indubitabil.

2) Acest material trebue dat prin sita principiilor pedagogice, teologice şi complectat cu tot ce se poate adăoga din legile de pregătire ale clerului ortodox din Grecia, Serbia, Rusia, Polonia, Bulgaria şi alte popoare ortodoxe, şi tot aşa trebue văzut ce se face sub acest raport în biserica cu seminarii organizate de veacuri, apusană. Deasemenea, tot ce ne pot da isvoarele citate la început, precum, materialul ministerului cultelor, al directorilor de seminarii şi opiniile ori-cărui om priceput, a da un sfat bun în această chestie.

3) Dacă comisia are şi persoane cu putere de originalitate serioasă şi critică, probată sau suficient în stare de a fi probată, atunci proectul să fie împodobit şi cu adaosuri cari să-i dea o valoare pedagogică superioară, respingându-se deprinderile trecute dovedite cu scăderi şi înlăturând toate pretenţiile pornite din orgolii şi superficialităţi care ar depărta legea de ţelul ei, sau ar ţine-o în loc.

4) Afară de acestea, ante-proectul de lege în discuţie, ne

prezintă învăţământul pregătirei clerului nostru în chip unitar, adică uniform pentru toate seminariile şi facultăţile de teologie.

Astăzi acest lucru e neîndestulător. Iată dece:

Azi biserica noastră s'a mărit şi prezintă laturi de ţară deosebite, cu cadre de credinţe diferite şi cu o viaţă religioasă având multe şi felurite cerinţi. Spre a corespunde tuturor trebuinţelor, drept ar fi ca şi şcolile clerului nostru să fie bogat organizate. Prin urmare, ar trebui să avem şi cel puţin un seminar de specializări *clasice*, un seminar specific *misionar* şi unul *monahal*, iar celelalte toate să dea pregătirea cerută de nevoile *vremilor de acum*. Deci, precum armata luptătoare mireană are şcoli cu nuanţe deosebite, corespunzând nevoilor ei felurite, aşa şi armata luptătoare a Bisericii trebue să fie pregătită în şcoli felurite. Şi cu acest prilej credem că trebue de accentuat, că şcoala de pregătire a monahilor, are nevoie de o organizare excepţional de aleasă, pentru ca monastirile să nu mai cuprindă ca astăzi drojdia unui monahism veşted sau puţin folositor, ci să redevie o artilerie viguroasă prin viaţă şi cultură, cum au fost în toate veacurile trecute.

Propunem dar, ca comisiunea instituită în scopul elaborării proectului de lege, pentru reorganizarea învăţământului teologic, să studieze şi această mare lipsă. Iar *mai presus de toate*, să dea toată luarea aminte asupra celei mai însemnate şi gingaşe laturi de pregătire a clerului, care este *educaţia* elevilor veniţi pentru preoţie, şi despre care ne rezervăm dreptul a ne spune dorinţele cu prilejul întocmirei regulamentelor vieţii interioare ale acestor pepiniere.

† VISARION

Activitatea Casei Naţionale «Regina Maria» din Piatra N.

Casa naţională „Regina Maria“ din Piatra N., a avut anul acesta o activitate deosebit de frumoasă şi întrucât acţiunea acestei instituţii a avut nu numai caracter cultural, ci mai ales caracter religios—educativ, credem că nu va fi lipsit de interes, să dăm în cele ce urmează, programul după care această activitate s'a desfăşurat până în prezent.

Intr'o sală încăpătoare, închiriată în acest scop, în una din cele mai populate cartiere ale oraşului, s'au organizat o serie de şezători, care au fost rânduite astfel, ca partea instructivă, conferinţele şi lecturile, să fie cât mai gustate de publicul—în marea lui majoritate muncitori şi lucrători în fabrici şi elevi din şcoli

secundare.—Pentru acest cuvânt, partea instructivă totdeauna s'a încadrat într'un program artistic, avându-se însă în vedere, ca şi recitările şi bucăţile cântate să răspundă, prin cuprinsul lor, aceluiaş scop, de a educa şi înălţa sufletele.

Duminică 12 Decembrie. Conferinţa de deschidere, rostită de preotul C. Matasă, care a vorbit publicului, despre marea nevoe de a se întări şi ridica sufletul poporului, prin cultivarea sentimentului religios şi naţional.

Partea artistică a programului, s'a executat de D-na Lucia Calomeri, avocat P. Gavrilescu, Vâlcu, Răvăruţ şi orchestra Regimentului 15 infanterie.

Duminică 2 Ianuarie. Conferinţă ţinută de d-l institutor C. Scutărescu, care a vorbit de nevoia unei înfrăţiri şi a unei bune înţelegeri între oameni. Preotul C. Matasă a cetit „In ajunul Crăciunului" de Em. Gârleanu, sfătuind apoi pe oameni să nu pângărească frumoasele datini de sărbători, cu rele obiceiuri streine. Partea artistică a fost executată de orchestra Regimentului şi de D-nii P. Gavrilescu, Al. Constantiniu şi N. Lelescu studenţi.

Duminică 23 Ianuarie. Conferinţă de D-l T. Malenda profesor de limba franceză. D-sa a dat diferite exemple de progresele realizate în alte ţări, pe tărâm cultural şi educativ. Preotul C. Matasă a vorbit despre eroii unirei: Cuza-Vodă, Cogălniceanu şi C. Negri. Partea artistică a programului, a fost executată de orchestra Regimentului, cum şi de elevii şi elevele şcolilor normale din localitate.

Duminică 7 Februarie. „Despre credinţă" conferinţă rostită de D-l avocat Vasile Şoarec. D-ra Venera Ionescu a recitat „Intreabă-te" versuri de A. Vlăhuţă. D-rele El. Şomâtcă şi A. Gârleanu un duet, apoi soluri voce, recitări şi orchestră.

Duminică 21 Februarie. Şezătoare cu caracter religios.

Preotul C. Matasă lectură şi lămuriri din Ev. Matei Cap. III şi IV D ra A. Tăutu, cetire din romanul „Pe urmele lui Hristos". D-ra Creţu a recitat sonetul al III-lea din A. Vlăhuţă „Din nou coboară-te 'ntre noi Iisuse". D-na Eufr. Săvescu, directoarea Şc. normale de învăţătoare, lectură religioasă, tradusă de d-sa din nemţeşte. D-ra V. Ionescu recitare. Câteva bucăţi religioase executate de Corul Catedralei, cu acompaniament din orgă.

Duminică 6 Martie. Preot C. Matasă, lectură şi lămuriri din Ev. Matei Cap. V. „Un oaspe de Crăciun" din Selma Lagerlöf, lectură de D-na Lucia Şoarec. „Cuvântul" de Vlăhuţă, versuri recitate de D-ra V. Ionescu. „Psalm" de Goran, poezie recit. de D-ra E. Popescu. Diferite arii religioase executate de Corul Catedralei cu acompaniament din orgă.

Duminică 20 Martie. Preotul C. Matasă, lectură şi învăţături din Ev. Matei. „Psalmul V" din Goran, recitat de D-ra A. Tăutu. Mai multe bucăţi religioase, executate de corul şcoalelor normale. D-l Dicu, profesor de l. română, „Câteva cuvinte des-

pre Eminescu", „O mamă dulce mamă, duet de D-rele Bârgăoanu şi Năvrăpescu, Codrule Codruţule, recitat de D-ra Savinescu, Ce te legeni Codrule, cântat de D-ra Bărgăoanu şi Somnoroase păsărele, duet de D-rele Bărgăoanu şi Navrăpescu.

Duminică 3 Aprilie. Lectură şi lămuriri din Ev. Matei, de Pr. C. Matasă. „Parfumul creştinismului" după poetul indian Sundar Singh, lectură de D-l V. Şoarec, câteva bucăţi religioase executate de corul Şcolilor normale. Câteva cuvinte despre poetul Coşbuc, conferinţă, de d-l V. Ghiţescu, profesor de limba latină, „Cei din urmă ca şi cei dintâi" versuri recitate de D-ra Creţulescu,

Duminică 17 April. „Ave Maria" solo voce de A. Vâlcu, cu acompaniament din orgă. Preot C. Matasă, lectură din Sf. Ev. Matei cu privire la patimile Mântuitorului. „Rugăciunea" de Stradella, solo voce de Dl. St. Teodorescu, absolvent al Conservatorului din Milano. „Cina cea de taină" de P. Rosegger, tradusă şi cetită de D-na Eufrosina Săvescu-Trancu. „Caro mio bene" de Giordano, cântat de Dl. St. Teodorescu cu acomp. de orgă de Dl. Profesor A. Cirillo. „Hristos a înviat" versuri din A. Vlăhuţă recitate de D-ra V. Ionescu.

La sfârşit s'au împărţit daruri pentru săraci.

Vineri după Paşti — 29 April — Casa Naţională a organizat o frumoasă serbare la M-rea Bistriţa cu următorul program:

La ora 11, după săvârşirea sfintei Leturghii, la care a luat parte Păr. Arhimandrit Ghenadie. Păr. Protoiereu Gh. Popovici, Păr. C. Matasă şi alţii, s'a oficiat un parastas la mormintele voevozilor ctitori şi s'a pus o coroană din partea Casei Naţionale.

La ora 2 serbarea a continuat în livada Mănăstirei cu „Trăiască Regele", cântat de muzica Regimentului 15 infanterie, după care Părintele C. Matasă a rostit o conferinţă vorbind marei mulţimi adunate, despre trecutul Mănăstirei Bistriţa şi despre întemeietorii ei.

După aceasta D-l subofiţer Găucan a recitat frumos „Povestea lui Moş Lixandru Roată" de V. Militaru. Studentul A. Constantiniu a cântat o doină. D-ra V. Ionescu a recitat „Hristos a înviat" versuri de A. Vlăhuţă şi muzica a executat diverse arii româneşti. Corul studenţilor a încheiat serbarea într'o înălţătoare însufleţire.

Comitetul de direcţie al Casei Naţionale „Regina Maria" din Piatra N. se compune din D-nii:

General Gh. Dragu, Preşedinte, Colonel A. Fotin V. Preşedinte, Pr. C. Matasă secretar, Eugenia Popovici directoară Şc. de fete, Gh. Stan şeful gării. C. Andreescu directorul şc. normale de învăţători, V. Şoarec avocat, L. Mrejeriu institutor, C. Manoliu, avocat, T. Malenda profesor, P. Gavrilescu avocat, membri.

† Preotul Constantin Răileanu

Au fost timpuri când judeţul Dorohoi dădea tribut morţii din rândurile preoţimei numai câte un preot la 1—2 ani. In vremurile din urmă însă, şi anume, începând cu anul 1926, coasa morţii a secerat fără milă—ca o adevărată epidemie—prin linia de front a preoţimei dorohoiene. Aşa, la 20 Aprilie 1926, moare preotul *Ioan Teodoru* dela parohia Viişoara; la 10 August preotul *N. Tomaziu* din Grămeşti; la 28 August preotul încă tânăr *D. Hadârcă* dela Alba; la 29 Decembrie, acelaş an, pr. *M Mândrescu* dela Lişna; la 31 Ianuarie 1927, pr. *I. Lefter* din Dobronăuţi, în Mart pr. *Gh. Ştefănescu-Sârbi*, la 22 Aprilie pr. *I. Ştefănescu-Cristineşti*, la 9 Mai pr. *Aristotel Popescu* dela Horodiştea şi ceva mai în urmă, pr. octogenar *N. Alexandrescu* din Mihăileni. In mai puţin de un an şi jumătate dar, au murit 10 preoţi. Deplângem cu lacrimi sincere şi frăţeşti, pe acei cari au cinstit haina preoţească şi au luptat cu râvnă în înţelenitul ogor al bisericei noastre, culegând roade de pe urma muncii lor.

Din mijlocul preoţimei dorohoiene, s'a desprins însă tot în luna Mai şi un fruntaş al ei: preotul *C. Răileanu*, a căruia moarte a lăsat un gol simţit nu numai în rândurile preoţilor dorohoieni, ci şi în cel al Eparhiei Moldovei şi Sucevei şi, aş putea spune, şi în marea masă a preoţimei noastre. Un bărbat plăcut la înfăţişare, înalt, bine legat, cu părul blond în plete lungi, strâns la ceafă după tradiţia preoţilor bătrâni, cu barba blondă mare, cu faţa smadă, cu ochii limpezi, albaştri, visători, cu fruntea lată brăzdată într'o parte de-o cută adâncă provenită dintr'un accident. Absolvent al Seminarului „Veniamin" din seria anului 1901—1902, nepotul vlădicăi Varlaam Răileanu, a fost câtva timp pedagog la seminarul unde învăţase, iar apoi preoţindu-se, s'a aşezat într'o parohie săracă de frontieră, pe Molniţa, la *Locovita* din Dorohoi, de unde a putut urma cu înlesnire cursurile la Facultatea de Teologie din Cernăuţi, pe care a absolvit-o, luîndu-şi licenţa mai târziu la Bucureşti.

Războiul îl prinde preot în *Hilişeul Vârnav*, de unde a trecut apoi în *Pomârla*, în locul cumnatului său, pr. econom Cozma Petrovici, ales vicar al Mitropoliei din Iaşi în 1923. Aici a păstorit până la sfârşitul vieţii.

Nu se putea ca un preot de talia lui, să nu facă parte şi din corpul profesoral al liceului „*Anastasie Başota*". A suplinit acolo multă vreme catedra de religie şi cea de filosofie, fiind iubit şi apreciat de tot corpul profesoral, pentru priceperea şi tactul său pedagogic.

In politică a urmat crezului naţionalist al d-lui Iorga şi a fost ales deputat în primul parlament al României Mari. Cercul preoţesc din Darabani l-a trimis în Adunarea epar-

hială, iar aceasta îl alesese membru supleant al consistorului apelativ, de pe lângă Mitropolia Moldovei.

Preotul Răileanu a fost un om înzestrat cu reale calităţi. Era din fire inteligent. Atât la conferinţele anuale preoţeşti cât şi în întruniri, cercuri culturale sau discuţiuni particulare, în chestiunile de discutat, el găsia numaidecât soluţiile cele mai potrivite şi dădea imediat, fără sforţări, replica şi răspunsul cel drept. Bun, blând şi nobil la suflet, el era totuşi un temperament de luptător, vioi, priceput şi neadmiţând tranzacţiuni în chestiunile de credinţă şi de ordine morală. Slujitor cuvios al celor sfinte, c'un aer de austeritate monahală, el era un adevărat apostol, care îşi iubea poporănii, încurajând virtutea şi biciuind viciul. Era apoi un cântăreţ cu simţ artistic, căci în seminar a fost şi dirijor de cor. Era şi un bun vorbitor. A iubit satul, şi ca dovadă e faptul, că nu s'a despărţit de el.

A iubit şi continuat tradiţia vechilor şi patriarhalelor cămine preoţeşti, căci a lăsat în urmă nu *doi, ci zece copii!*...

*

In ziua de 21 Mai, înainte de amează, în ziua Sf. Împăraţi Constantin şi Elena, departe de parohie, de casa şi copilaşii săi, doborît de o boală necruţătoare şi care îl chinuia de mai mult timp, preotul Răileanu a închis ochii pentru totdeauna între zidurile sanatoriului Dr. Ţaicu din Iaşi... De ziua sa onomastică, în loc să primească felicitările soţiei şi ale copiilor săi; ale rudelor, colegilor şi prietenilor, el a primit vizita înfricoşată şi prea timpurie a morţii, care l-a doborât la pământ, fără milă, ca pe-un stejar, în plină tinereţă. In biserica 40 de sfinţi, l-am văzut în sicriu, biruit de moarte: rece, amuţit, cu ochii închişi. Adormise cu faţa senină a apostolului care şi-a făcut toată datoria şi resemnat, ca un soldat ce cade pe poziţie, după ce şi-a consumat toată muniţia...

*

Cu preotul Răileanu, preoţimea a pierdut un element de elită. Corpul său neînsufleţit a fost dus şi depus în catedrala din Dorohoi, iar apoi într'o afluenţă de lume cum nu s'a mai pomenit acolo, cortegiul, urmând sicriul şi pe cei 40 de preoţi învestmântaţi, s'a îndreptat în spre Pomârla unde îl aştepta tot norodul de acolo şi din satele învecinate. Toate autorităţile din Dorohoi, au luat parte la prohod. S'au ţinut cuvântări mişcătoare atât în oraş cât şi la Pomârla. L-a plâns nemângâiata mamă; l-a plâns soţia cu inima zdrobită; l-au plâns cei 10 copii rămaşi orfani de tată; l-au plâns fraţii, rudele, prietenii, cunoscuţii şi elevii liceului. L-au plâns preoţii şi toţi enoriaşii... Lângă biserica lui An. Başotă odihneşte un preot, răpit de tânăr dintre noi. Să-i păstrăm recunoştinţă, să-l pomenim în rugăciunile noastre şi să nu-l

uităm, căci el ne-a *cinstit haina* şi aceasta, în timpul nostru e mult.

Odihneşte, frate de apostolat, în pace! Domnul să te răsplătească cu răsptata ce-o păstrează pentru slugile sale credincioase.

Pr. N. Hodoroabă

† Preotul Victor Diaconescu

In ziua de 6 Iunie, a fost înmormântat în Bucureşti, unde se dusese să se caute cu doctori specialişti, Preotul Victor Diaconescu, parohul Bisericii Sf Nicolae din Tg. Frumos. A vorbit la această tristă ceremonie, din partea preoţimei Eparhiei, Preotul *Const. Dro'*, spunând despre regretatul preot, cele ce publicăm mai jos.

Intristată adunare!

Iubite prietene!

Soarta mi-a hărăzit mie sarcina de a-ţi spune ultimul cuvânt de adio, acum când pleci pentru totdeauna dintre muritori, mie care te cunosc de 30 ani, care am stat împreună pe băncile şcoalei, care te-am avut coleg de preoţie la Botoşani, ca şi la Iaşi şi care din această cauză, te-am putut aprecia mai mult, ca ori care altul dintre cei de aici, unde ţi-ai dat obştescul sfârşit.

Şi tot din această cauză mai mult ca ori care altul, eu trebue să înţeleg, cât adevăr şi câtă înţelepciune sfântă a turnat Dumnezeu în vorbele, cu care biserica petrece pe fiii ei la locaşul de veşnică odihnă, când spune: "*Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului*".

Căci după cum iarba câmpului desfătează ochii, dar e de ajuns o singură zi călduroasă de vară, pentru a o usca, tot aşa acest adormit întru Domnul, care până eri era sănătos şi voinic, îngrijind de ai săi, de poporul în mijlocul căruia lucra şi de biserica pe care o slujia cu dragoste, entuziasm şi credinţă, dispare deodată fără ca cineva să se aştepte la un sfârşit aşa de grabnic. Şi după cum florile înfrumuseţează câmpul cu felurimea culorilor lor, dar n'au de cât o viaţă de câteva săptămâni, tot aşe zilele acestui preot — mai ales că moare tânăr — nu însemnează decât câteva clipe în veşnicia din care a venit şi în care intră de acum înainte.

Omul nu este mai mult ca iarba sau floarea câmpului, înaintea atotputerniciei ziditorului, care cu înţelepciune le-a făcut toate şi care dacă a chemat la sine sufletul acestui preot, tot cu înţelepciune dumnezeiască a făcut-o.

Preotul Victor Diaconescu moare tânăr — căci abea are 44 de ani — şi în plină desvoltare a însuşirilor sale de slujitor al Domnului. Deşi licenţiat în Teologie, totuşi a fost preot de sat — timp de 15 ani —, unde a avut de deştelenit ogorul plin de paragina neştiinţei, muncind din greu pentru ridicarea morală şi materială a poporului.

Fire entuziastă şi grabnică spre devotament, Preotul Victor Diaconescu a fost în acest timp nu numai în frunte, ci iniţiatorul tuturor operilor de binefacere din satul său, ca şi din împrejurimi.

La Tg. Frumos unde s'a mutat în urmă, a continuat aceiaşi operă de bun păstor, având de luptat în plus cu lipsurile unei parohii sărace, pe care a înzestrat-o cu o casă parohială.

Intre preoţi — colegii săi — se bucura de o mare simpatie. Era fire deschisă, dreaptă, lipsită de vicleşug şi năzuitoare spre lucruri bune, iar faţă de mai marii săi întru preoţie, a fost şi cu respectul cuvenit dar şi cu demnitatea trebuitoare.

Ca părinte de familie, îi vom înţelege însuşirile numai când ne vom gândi, că e tată a opt copii, în aceste vremuri grele, când statul e preocupat în aşa de mare măsură de grija unor funcţionari cu mult sub această greutate. Opt copii care trebuesc nutriţi, îmbrăcaţi şi educaţi şi pe care el reuşise să-i scape de grija zilei de mâne, iată o situaţie care caracterizează pe un om ca părinte de familie, care ne arată cu ce greutăţi a avut de luptat defunctul şi ce însuşiri deosebite a avut, dacă a putut realiza o activitate preoţească frumoasă, având de învins greutăţi familiare atât de mari.

Intristată adunare!

Moartea oricărui om este o durere pentru ceilalţi, dar moartea unui preot este o întreită durere. Moartea preotului Victor Diaconescu este durere întâi, fiindcă lasă o soţie şi o familie care de aci înainte n'o să mai poată gândi la uşurarea zilelor vieţei ce le venia prin dânsul, ci va trebui să răsbată singură, şi să înfrunte singură greutăţile vieţei. El îşi părăseşte apoi pentru totdeauna colegii de biserică, care-l iubiau şi împreună cu care ducea sarcina grea a preoţiei. Aceşti colegi petrecându-l simţesc nu numai durerea fratelui care pleacă pentru a nu se mai întoarce, ci simţesc adiind şi fiorul rece al morţii, care va ajunge odată pe fiecare dintre ei, simţesc străşnicia acestei legi a firii, în virtutea căreia tot omul se întoarce în pământul din care s'a luat, tânăr sau bătrân, bogat sau sărac, împărat sau rob, înţelept sau neînţelept.

Ne cutremurăm gândindu-ne că priveliştea lumii pe care vrem s'o înrâurim şi s'o prefacem cu munca noastră, nu este decât o clipă, care se spulberă când moartea care a atins pe fratele nostru, va atinge pe fiecare din noi.

Dar a treia şi cea mai mare durere, este faptul că Preotul Victor Diaconescu lasă o parohie fără preot, lasă o turmă fără păstor, lasă atâtea suflete de creştini fără sprijinul său moral. De acum înainte toţi îndureraţii, cari găsiau sprijin şi mângâere sufletească la dânsul, nu i vor mai cere ajutorul său duhovnicesc, nu se vor mai folosi de sfatul său binevoitor şi de căldura încrederii în sfânta sa misiune.

Şi de aceia suntem întristaţi cu toţii, de aceia îl plânge familia, îl plâng prietenii, preoţii şi colegii lui, îl plânge norodul la Tg. Frumos ca şi aici, petrecându-l la locul de veşnică odihnă.

Dar oricât de mare ar fi durerea şi întristarea noastră, nu trebue să pierdem din vedere că această întâmplare tristă, e tot opera lui Dumnezeu. Economia sa este nepătrunsă şi scopurile pentru care chiamă pe unul la sine, sau face altul să se nască, sunt totdeauna bune. Nici un fir de iarbă nu se mişcă fără ştirea sa, şi tot ce se petrece în lume este pătruns de înţelepciunea sa. Nu trebue apoi să uităm cuvintele dreptului Iov, care a zis: „*moartea este odihna omului. Că l'a acoperit pe el Dumnezeu*".

De aceia deşi plecarea pentru totdeauna din mijlocul nostru, a Preotului Victor Diaconescu este o durere, o ireparabilă durere pentru soţie, familie, biserică şi norod, nu trebue să pierdem din vedere, că această plecare este opera lui Dumnezeu care le face toate cu înţelepciune.

El va îngriji şi va veghia ca familia să trăiască bine şi să răsbată greutăţile vieţei El ne va da nouă colegilor întristaţi mângâere şi curaj în propovăduirea cuvântului, iar din faptul că viaţa este scurtă, vom învăţa a preţui clipele şi a le întrebuinţa mereu şi tot mai mult, spre binele poporului şi laudă lui Dumnezeu. El va da norodului lipsit astăzi de un mângâetor sufletesc, alt preot, alt slujitor al Evangheliei, cu aceleaşi însuşiri bune, ca să urmeze în popor, ceiace Preotul Victor Diaconescu a făcut timp de 22 ani.

Să plângem deci plecarea lui cea timpurie, dar plângând să lăudăm pe Dumnezeu care îngrijeşte de toate şi să-L rugăm să aibă grijă mai ales de soţia şi copiii lui.

Mergi în pace la locul de odihnă, iubite frate întru Domnul.

Ca om vei fi având păcate, căci păcătoşi suntem cu toţii, încă din pântecile maicii noastre, dar ţi-ai iubit biserica preoţia şi norodul şi scris este la Sfânta Carte că „*cine iubeşte mult, i se iartă mult*"

Dumnezeu să te aşeze acolo unde durerea care te-a răpus, nu mai are fiinţă.

Să-i dăm deci ultima sărutare şi să-i zicem din adâncul sufletului nostru îndurerat: *Dumnezeu să-l ierte!*

OFICIALE

TABLOU

de nouile circumscripţii protopopeşti din Eparhie

Judeţul Iaşi

Protoieria I a Municipiului Iaşi

Sf. Andrei. Sf. Atanasie şi Kiril. Barnovschi. Banu. Buna-Vestire. Bărboiu. Sf. Nicolae Ciurchi. Copou. Frumoasa. Sf. Gheorghe Lozonschi. Golia. Galata. Sf. Haralambie. Sf. Ioan Gură de Aur. Sf. Dimitrie Misai. Sf. Nicolae de Sus. Sf. Nicolae Socola. Nicorita. Patruzeci de Sfinţi. Socola. Sf. Stefan. Sf. Spiridon. Sf. Sava. Talpalari. Sf. Vasile Tătăraşi. Sf. Vasile Nicolina. Sf. Teodor. Toma Cozma. Sf. Treime. Sf. Voevozi Roşca. Ziua Crucei.

Protoieria II Tg. Frumos-Belceşti

Arama. Andrieşeni. Brăeşti. Buznea. Belceşti. Bădeni. Buhalniţa. Bivolari. Borşa Cuvioasa Paraschiva Tg. Frumos. Cucuteni-Băiceni Cepleniţa. Cotnari. Cârjoaia. Crucea. Doroşcani. Erbiceni. Epureni. Focuri. Fântânele. Goeşti. Gropniţa. Hermeziu. Horodiştea. Hodora. Hălceni. Iacobeni. Larga. Mădârjac. Munteni. Oneşti-Plugari. Popeşti. Popricani. Perieni Probota. Românesti. Rădeni Roşcani. Sf. Nicolae Tg. Frumos. Sineşti. Şipote. Spineni. Scobinţi Totoeşti. Tabăra. Ţigănaşi. Ulmi. Zbereni Zaboloteni. Zahorna.

Protoieria III Ungheni

Aroneanu. Bogdăneşti. Bosia. Bucium. Bârnova. Blindeşti Bogdăneşti-Basarabia. Cucuteni. Cogeasca. Ciurbeşti. Ciurea. Comarna. Costuleni. Cetereni. Coiceni. Frăsuleni. Fioriţoaia. Floreşti. Golăeşti. Gherman. Holboca. Hiliţa. Luceni. Mânjeşti. Mogoşeşti. Mironeasa. Măcărăşti. Mânzăteşti. Mirceni. Oprişeni. Osoi. Păuşeşti. Podul-Iloaei. Picioru Lupului. Poeni. Pocreaca. Prisăcani. Pârliţi. Petreşti. Rediu lui Tatar. Rădeni Vechi. Schitu Ducăi. Sculeni. Tomeşti. Todireşti. Uţeşti. Ungheni-Dănuţeni. Voroveşti Vulpeşti. Voineşti. Vrăneşti. Valea Mare. Valea Rusului.

Județul Dorohoi

Protoieria I Dorohoi

Urbane: Grigore Ghica V. V. Stefan cel Mare. Vârgolici. Mihăileni. Fundul Herța, Herța. Trestiana.

Rurale: Adâncata. Arborea. Busuioceni. Broscăuți. Bălinești. Buda. Brăești. Corlăteni. Cordăreni. Cândești. Cristinești. Dimăcheni. Dumeni. Dersca. Dobrănăuți. Dealu. Fandolica. Grămești. Hănțești. Hilișeu. Hreațca. Ionășeni. Ibănești. Lozna. Lișna, Molnița. Mamornița. Mogoșești, Oroftiana. Prelipca. Pilipăuți. Probotești. Pomârla. Sinihău. Șendriceni-Cananău. Șendriceni Gherghel. Șerbănești. Suharău Tureatca. Târnauca. Văculești. Vârful-Câmpului. Vorniceni. Zvorâștea. Zamostea.

Protoieria II Săveni

Urbane: Bagiura. Concești. Darabani. Petricani. Săveni.

Rurale: Alba. Avrămeni. Adășeni. Bivol. Blescenăuți. Brănzenii-Vechi. Burlănești. Badragi-Vechi. Coțușca. Crasnaleuca. Drăgușeni. Havârna. Horodiștea. Hudești-Mari. Hudești-Mici. Hănești. Lopatnic. Mileanca. Manoleasa. Mitocu. Pererita. Păltiniș. Plopeni. Rădăuți. Sârbi. Șerpeni(a, Știubeeni. Terebna. Tătărășeni. Tețcani. Viișoara. Vlăsinești. Zabriceni-Porciuleanca.

Județul Botoșani

Protoieria I Botoșani

Urbane: Sf. Nicolae Popăuți. Uspénia. Sf. Gheorghe. Ruset. Sf. Voevozi. St. Spiridon. Trei-Ierarhi. Sf. Ilie. Sf. Ioan. Vovidenia. Sf. Nicolae. Duminica Mare.

Rurale: Bucecea. Brehuești. Buhăceni. Buzeni. Burleși. Brăteni. Băbieeni. Cerchejeni. Cervicești. Corocăești. Costești Cotârgaci. Călinești. Călugăreni. Curtești. Corni. Cucorăni. Corpaci. Cuconești. Dumbrăveni. Dolina. Dobârceni. Durnești. Drislea. Dângeni. Epureni. Gorbănești. Hulub. Iacobeni. Lehnești. Leorda. Mihălășeni. Necșeni. Orășăni. Răchiți. Ripiceni. Siminicea-Balș. Siminicea-Miclescu. Starosilța. Stânca. Stânceşti. Stăuceni. Stefănești-Târg. Stefănești-Sat. Trușești. Unțeni. Vlădeni,

Protoieria II Hârlău

Urbane : Sf. Nicolai. Sf Gheorghe.

Rurale : Albeşti. Bâznoasa. Braniştea. Bobuleşti. Bălușeni. Bălușeni-Stamate. Cărnești. Copalău. Chițoveni. Ciornahal. Costești. Cristești. Coșula. Chiscovata. Deleni. Dracșani. Duruitoarea. Dracsini. Feredeeni. Flămânzi. Fântânele. Hlipiceni. Ionășeni. Icușeni. Maxut.-Ostopceni. Pleșani. Prăjeni. Plopeni. Rădeni. Roșcani Ringhilești. Răuseni. St. Maria. Stroești. Sulița. Slobozia Secătura. Salcea. Serafinești. Todireni. Tudora. Uricheni. Zlătunoaia. Joldești. Varatec.

Județul Neamțu

Protoieria I Piatra Neamțu

Urbane : Sf. Ioan Domnesc, Sf. Gheorghe, Mărăței, Precista, Bordeele, Sf. Inviere Buhuș.

Rurale : Audia, Buda, Blăgești, Bărcănești, Bârjoveni, Bicaz, Bistricioara, Borlești de Sus, Borlești de Jos, Borca, Broșteni, Buhalnița, Calu, Cândești, Costișa, Cotârgași, Cut, Crucea, Dărmănești, Doamna, Dreptu, Farcașa, Galu, Gârcina, Grințieș, Holda, Hangu, Iapa, Mădei, Mastacăn, Oanțu, Popești, Pângărați. Pângăracior, Podoleni, Roznov, Radiu, Răpciuni, Săvinești, Schitu-Hangu, Secu, Siliștea, Socea, Tarcău, Tașca, Tazlău Vaduri, Valea lui Ion, Zănești.

Protoieria II Târgul Neamțu

Urbane : Adormirea, Sf. Nicolae, Pometea.

Rurale : Agapia, Bălțătești, Blebea, Boboești, Bodești de sus, Bodești de jos, Boiștea, Căciulești I, Căciulești II, Cârligi, Coroi, Crăcăoani, Cracău-Negru, Dobreni, Dănești, Dochia, Dragomirești, Filioara, Ghigoești, Ghelăești, Ghindăoanii de sus, Ghindăoanii de jos, Girov, Grumăzești, Gura-Largu, Humulești, Hoisești, Lunca, Mărgineni, Negrești, Ocea, Pipirig, Petricani, Slobozia, Sârbești, Târpești, Totoești, Uricheni, Uscați, Vânători Neamț, Valea Sacă.

Parohii vacante

Județul Iași

Parohia Blindești.—Vacantă dela 2 Aprilie a. c. prin decesul Preotului Gheorghe Malanețchi.

Parohia are 260 capi de familie cu 1000 suflete și e formată din satul Blindești și cătunele Medeleni și Razoaia.

Biserica e construită din zid în anul 1853.

Are 18 hectare pământ arabil, de care se folosește clerul. Biserica nu e subvenționată de stat și se întreține cu mijloacele ei proprii, pe care le produce din vânzarea lumânărilor.

Biserici filiale nu sunt. Este casă parohială cu 2 camere și bucătărie, în stare rea.

In parohie sunt 2 școale primare cu 2 posturi.

In școală religia a fost predată de învățător.

Societăți culturale, filantropice, financiare etc. în parohie nu sunt.

Județul Neamț

Parohia Mărgineni.—A devenit vacantă de la 1 Mai a. c. Are o singură biserică de zid. în stare bună, cu o populațiune de 589 capi de familie și 2014 suflete.

Sesia bisericei este de $8^1/_2$ fălci, folosită de clerul parohiei.

Are o casă parohială în stare mijlocie, cu două odăi și o bucătărie.

In parohie e o singură școală cu 4 posturi; are o bancă populară și obștie pentru consum.

Personalul clerical al parohiei e plătit de stat.

*

Parohia Ocea Comuna Grumăzești.—Parohia este vacantă dela 1 Mai a. c. prin permutarea titularului paroh N. Topoliceanu. Are 3 biserici: una de zid și două de lemn, toate în stare mijlocie, așezate în 3 sate: Ocea, Topolița și Sacolușești.

Intreaga parohie are 371 enoriași capi de familie 1495 suflete.

N'are casa parohială.

Sesia bisericei, e de 16 fălci, din care $8^1/_2$ în stăpânirea clerulni şi restul arendat.

Are două şcoli, una cu patru posturi în Ocea şi alta cu 3 posturi în Topoliţa.

N'are bancă populară şi nici obştie.

Personalul e plătit de stat.

Judeţul Fălticeni

Parohia Hârtop.—Vacantă dela 1 Martie 1927, prin scoaterea la pensie a titularului Gh. Grigoriu şi e suplinită de ieromonahul Chesarie Gafiţa, aprobat cu ordinul Sf. Mitropolii No. 2329 927.

Parohia numără 341 capi de familie cu 1505 suflete.

Biserica e construită din zid la anul 1844, e mare şi încăpătoare. Construcţia e făcută cu cheltuiala enoriaşilor.

Are şi o biserică filială în satul Leucuşeşti. Şi această biserică e construită din zid de proprietarul V. Lană. E potrivit de încăpătoare.

Construcţia e făcută pela anul 1854—1856.

Are casă parohială, construită din lemn, la anul 1904. Are 2 camere, cu un antret în lungime de 8 metri. In prezent e în stare rea. E aproape dărăpănată şi ploua prin acoperiş. Ca atenanse este şi o şură fără pereţi.

Sesia bisericii e în întindere de 12 H. a. şi se cultivă de personal. Mai sunt încă 12 H. a. care se arendează de Onor. Ministerul Cultelor. Alte pământuri nu mai are, decât cimitirile, care se arendează aproximativ cu 300 lei anual pentru cosit.

Alte averi nu are biserica şi personalul e subvenţionat de stat.

Şcoală există atât în satul de reşedinţă cât şi în filiala Leucuşeşti. In prezent şcoalele nu au local propriu, ci în construcţie. Religia se predă de învăţătorii respectivi.

In parohie este o bancă populară şi o societate de exploatare de păduri. Preotul n'a făcut parte din personalul de conducere al acestora.

Județul Dorohoi

Parohia Urbană Mihăileni.—Are 209 capi de familie și 1200 suflete.

Biserica parohială e de zid, mare, construită în anul 1839—1842.

Biserica filială, Duminica tuturor Sfinților, de zid, mică din 1879—1881.

Pământ nu are, casă parohială deasemenea.

Alte averi nu posedă biserica.

In parohie se află școală primară de băeți și fete și un orfelinat pentru orfanii de război.

*

Parohia Pomâria.—Are 900 capi de familie, împreună cu filialele ei, cu aproape 4000 suflete.

Biserică parohială construcție de zid, mare, zidită în anul 1811—1812. Ctitoria Anastase Bașotă.

Are casă parohială, construcție de zid, cu 4 odăi și un antret, în stare bunișoară, cu puține atenanse.

Sesia de pământ $8^1/_2$ fălci, în folosința clerului.

Biserica este particulară și se întreține din procentele banilor luați de pe expropierea celor 200 fălci pământ, ce-l avea ca proprietate.

Venitul bisericei nu ajunge ca să se plătească un preot teolog și cântăreții în conformitate cu legea.

In parohie se află un liceu de băeți, cu 8 clase și școală primară cu 4 posturi.

Filiala Hilișau Vârnav, construcție de zid, mare construită la 1900—1905.

Filiala Corjeuți, construcție de lemn de la 1813—1814.

Județul Iași

1. Popricani
2. Hălceni
3. Frăsuleni
4. Mădârjac
5. Munteni
6. Vorovești
7. Epureni
8. Brăești
9. Cotnari
10. Fântânele
11. Picioru Lupului
12. Rădeni
13. Buciumi
14. Cucuteni
15. Mânzătești
16. Focuri
17. Blindești-Basarabia
18. Măcărești
19. Sf. Nicolae Tg.-Frumos

Județul Fălticeni

20. Păltiniș
21. Hârtop

Județul Dorohoi

22. Ionășeni
23. Verpolea
24. Fundu Herța
25. Mamornița
26. Buda
27. Bălinești
28. Dobrănăuți
29. Lișna
30. Sârbi
31. Horodiștea
32. Pomârla
33. Mihăileni
34 Fandolica

Județul Neamț

35. Cârligi
36. Pângărăcior
37. Hoisești
38. Boboești
39. Ocea
40. Mărgineni

Județul Botoșani

41. Dolina
42. Sf. Gheorghe Botoșani
43. Iacobeni
44. Buhăceni
45. Sf. Maria
46. Brăteni
47. Stânca
48. Duminica Mare Botoșani
49. Pleșani
50. Drislea
51. Ostopceni

MULŢUMIRI PUBLICE

Mitropolia aduce mulţumiri publice, creştinilor bine-credincioşi, cari au făcut bisericii din Parohia Truşeşti, jud. Botoşani, următoarele donaţiuni:

1) D-l *Petru Grigoraş* primar al acelei comuni, c soţia sa Ecaterina au dăruit:

a) Una Evanghelie îmbrăcată peste tot în metal alb argintat, în valoare de 5000 lei.

b) O pereche cununii de nichel în valoare de 1400 lei.

c) Un sfeşnic cu 7 lumini, de bacfon, pentru sfânta masă, în valoare de 2000 lei.

2) Parohienii toţi, după starea lor materială, au contribuit şi cumpărat un rând complect de vestminte, în valoare de 16.500 lei.

3) Consiliul băncei „Mama Avuţiei“ sub preşedinţia D-lui D. Atanasiu, membru al Adunărei Eparhiale şi a membrilor Savel Dănilă şi I. Constantinescu, care sunt şi epitropii bisericei, au dăruit un felon cu epitrahil de catifea în valoare de 4000 lei.

Protoieria jud. Fălticeni, prin rap. No. 275, ne face cunoscut, că locuitorul Gh. I. Filip Rusu din parohia Bogdăneşti, din acel judeţ, a donat bisericei parohiale din Bogdăneşti, trei candele de argint, în valoare de 7500 lei.

Pentru fapta sa de bun creştin, i se aduc donatorului mulţumiri călduroase.

Parohul parohiei Călineşti, din jud. Botoşani, prin raportul No. 10 din a. c., ne aduce la cunoştinţă, că D-l Nicolae Florescu cu soţia sa Maria, au dăruit bisericei parohiale, un acoperemânt pe Sf. Masă, în valoare de 1000 lei şi au reparat stranele, cheltuind suma de 4000 lei, în total 5000 lei. Li se aduc mulţumiri din partea Mitropoliei, pentru fapta lor creştinească.

Se aduc mulţumiri publice locuitorului I. V. a Porcoşoaei din Parohia Bogdăneşti, jud. Fălticeni, care a îmbrăcat cu argint, icoana Maicei Domnului, din biserica parohială Sf. Voevozi, cheltuind suma de 40000 lei.